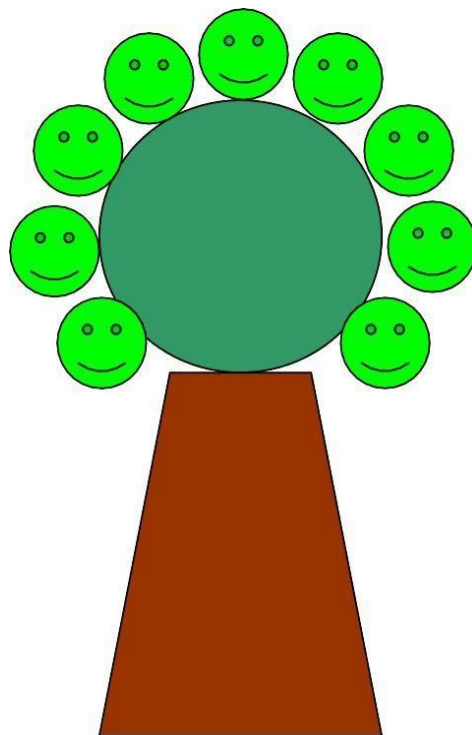

GYÖNGYÖS VÁROS ÓVODÁI

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Gyöngyös, 2017

Módosítva: 2018.aug.31.

Módosítva: 2020. június 30.

Módosítva: 2023. augusztus 30.

Módosítva: 2025. augusztus 29.

„Minél jobban ismerjük a gyermeket, annál jobban megértjük, minél jobban értjük, annál inkább szeretjük, s így annál hatékonyabban tudjuk majd nevelni.”

Nagy László

Gyöngyös Város Óvodái Pedagógiai Programja **Tartalom**

Tartalom.....	0
1	
1. GYÖNGYÖS VÁROS ÓVODÁI	0
1.1 Gyöngyös Város Óvodái Dobó Úti Tagóvodája	1
1.2 Gyöngyös Város Óvodái Epreskert Úti Tagóvodája	3
1.3 Gyöngyös Város Óvodái Fecske Úti Tagóvodája	5
1.4 Gyöngyös Város Óvodái Jeruzsálem Úti Tagóvodája	7
1.5 Gyöngyös Város Óvodái Katona József Úti Tagóvodája	9
1.6 Gyöngyös Város Óvodái Mátrafüredi Tagóvodája	11
1.7 Gyöngyös Város Óvodái Mesevár Tagóvodája	13
1.8 Gyöngyös Város Óvodái Platán Úti Tagóvodája	15
1.9 Gyöngyös Város Óvodái Tündérkert Tagóvodája	17
2. AZ INTÉZMÉNY JOGI, SZERVEZETI ÉS SZAKMAI ALAPADATAI	19
3. TÖRVÉNYI HIVATKOZÁS	20
4. GYERMEKKÉPÜNK	21
5. ÓVODAKÉPÜNK	22
6. KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ GYERMEKEK FEJLESZTÉSE AZ ÓVODÁBAN	24
6.1 Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek	27
6.2 Diabéteszes gyermekek	27
6.3 Tehetségígéretek felismerése és fejlesztése	27
6.4 Sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek	30
6.5 Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) gyermekek	31
6.6 Fejlesztést végző szakemberek	32

Gyöngyös Város Óvodái Pedagógiai Programja

6.6.1	Logopédus munkája az óvodában-alapellátás, SNI gyermekek ellátása	32
6.6.2	Pszichológus munkája az óvodában	33
6.6.3	Gyógypedagógus munkája az óvodában	33
7.	ÓVODAI INTEGRÁCIÓS PROGRAM.....	34
8.	AZ ÓVODAI NEVELÉS ÁLTALÁNOS FELADATAI	37
8.1	Egészséges életmód alakítása, egészségnevelési program	38
8.1.1	Testi (szomatikus) egészségfejlesztés	42
8.1.2	Szociális (lelki, érzelmi, akarati) egészségfejlesztés	48
8.1.3	Szociális (társas, közösségi) egészségfejlesztés	50
8.1.4	Környezeti tényezők az óvodai egészségfejlesztésben.....	51

1

8.2	Érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés.....	53
8.3	Anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	56
9.	AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI	59
9.1	Személyi és tárgyi feltételek, valamint a napirend és szervezeti keretek biztosítása az óvodában –Iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység szervezése	60
10.	AZ ÓVODAI ÉLET, TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI	63
10.1	Játék	64
10.2	Verselés, mesélés	67
10.3	Ének, zene, népi játék, gyermektánc	70
10.4	Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	73
10.5	Mindennapos mozgás	76
10.6	Külső világ tevékeny megismerése	79
10.7	Munka jellegű tevékenységek	82
10.8	Tevékenységekben megvalósuló tanulás	85
11.	DIGITÁLIS ÉLMÉNYEK NYÚJTÁSA A KÜLÖNBÖZŐ TEVÉKENYSÉGEK SORÁN	88
11.1	OviKRÉTA az óvodai nevelési folyamatban	90
12.	A GYERMEK FEJLŐDÉSÉNEK NYOMON KÖVETÉSE, ÉRTÉKELÉSE	91

12.1	Fejlődés nyomon követése az oviKRÉTA rendszerrel	91
13.	A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE	93
14.	GYERMEKVÉDELMI MUNKA	95
15.	ÓVODA KAPCSOLATAI	98
15.1	Családokkal való együttműködés	99
15.2	Kapcsolat a pedagógiai munkát segítő szakemberekkel, szakmai szolgáltatásokkal, társintézményekkel	101
15.3	Tagóvodák közötti kapcsolattartás	103
16.	TOVÁBBKÉPZÉSEKEN MEGSZERZETT ISMERETEK ÁTADÁSÁNAK MÓDSZERE	106

1. GYÖNGYÖS VÁROS ÓVODÁI

1. Gyöngyös Város Óvodái Dobó Úti Tagóvodája Gyöngyös, Dobó u. 2.
2. Gyöngyös Város Óvodái Epreskert Úti Tagóvodája Gyöngyös, Epreskert u. 8/1
3. Gyöngyös Város Óvodái Fecske Úti Tagóvodája Gyöngyös, Fecske u. 28.
4. Gyöngyös Város Óvodái Jeruzsálem Úti Tagóvodája Gyöngyös, Jeruzsálem u. 3.
5. Gyöngyös Város Óvodái Katona József Úti Tagóvodája Gyöngyös, Katona J. u.5.
6. Gyöngyös Város Óvodái Mesevár Tagóvodája Gyöngyös, Menház u. 33/A
7. Gyöngyös Város Óvodái Mátrafüredi Tagóvodája Mátrafüred, Üdülősor 1.
8. Gyöngyös Város Óvodái Platán Úti Tagóvodája Gyöngyös, Platán u. 1/2

Gyöngyös Város Óvodái Pedagógiai Programja

9. Gyöngyös Város Óvodái Tündérvilla Tagóvodája Gyöngyös, Visonta u. 2.

Gyöngyös Város Óvodái Dobó Úti Tagóvodája

Telefon: +36 70 6544642 e-mail: ovoda.dobo@gmail.com

Óvodánk 1980-ban kezdte meg működését a Mátrai úti lakótelep mellett, zöld övezetben, az Orczy-kert és Mátra Múzeum, az Erdei kisvasút állomásának szomszédságában a Sár-hegy lábánál. Tágas, rendezett „zöld” udvarunkon a komplex, mozgásra motiváló fajták, homokozók, ivókút segítenek a gyermekek egészséges életvitelének megalapozásában. A szabadban rendezett hagyományos, közös programok biztosítják a gyermekeknek, hogy minél több együttes élményben legyen részük, melyek támogatják önálló felfedezéseiket és sikerélményt nyújtanak számukra. A bölcsődével közös épület emeletén található öt csoportunk – szárnyrészenként két-két, illetve egy csoport – mindegyike vegyes életkorú gyermekek közössége. Intézményünk maximálisan 125 kisgyermeket fogadhat otthonos, barátságos környezetben. Esztétikus, korszerű bútorokkal, gyermekbarát belső léttel várjuk az óvodásokat, melyet folyamatosan szépítgetünk. Tornaszobánkban, a földszinten mozgásfejlesztő eszközök széles tárházát használhatják a gyermekek, köszönhetően a sikeres pályázatoknak. Óvodánk bekapcsolódott a „Bozsik programba” is, hetente ovi – foci működik. Nevelőmunkánkban a projekt tervezés alapján kínálunk változatos tevékenységet, sokoldalú tapasztalási, megismerési lehetőséget a gyermekeknek. Kiemelt figyelmet fordítunk az anyanyelvi nevelésben rejlő koncentrált tanulás segítésére, az értő figyelemmel való kommunikáció ösztönzésére. Munkánk az egyes gyermeki fejlődés differenciált támogatása során igazán hatékony. Meseszálon futó, mozgásos, dramatikus játékok közben az egyéni képességek kibontakozását támogatjuk. A kiemelkedő képességekkel rendelkező gyermekek megnyilatkozhatnak bábfesztiválon, „Pacsirták” éneklésén, mesemondó délelőttön, rajzpályázatokon, sport területén, néptáncban. Emellett sósobánkban is van lehetőség beszédképesség fejlesztésére, mesehallgatásra, zenehallgatásra heti rendszerességgel. További terveink között szerepel „somokozó” kialakítása. Felhőtlen szórakozást, tapasztalatszerzést kínál mobil „Mezítlábas ösvényünk”. A gyermekek egészségének megőrzése, egészséges életvitelük formálása és fejlődésük alakítása érdekében 1996-óta a „Dobó-kocka az Egészséges Óvodásokért Alapítvány” támogatásával - ezt kiegészítve a szülői segítséggel - bővítettük, újítottuk a csoportszobák, öltözők, tornaszoba, sószoba, udvar felszereltségét. A szülők támogatása által, „óvodafejlesztési hozzájárulásával” a nevelési évben két alkalommal töltődik az Alapítványi forrás. „Zöld Óvoda” címet 2011-ben, 2014-ben és 2017-ben is elnyertük, sikerrel

pályáztunk 2018 őszén az „**Örökös Zöld Óvoda**” címre. „**Madárbarát Óvoda**” kritériumainak is megfeleltünk, 2017-ben elnyertük a megtisztelő címet. „Biztonságos Óvoda” programba kapcsolódtunk 2018-ban, sikerét a Gurul az óvoda-előzmények is támogatták. A Natura 2000 területek minél szélesebb körű megismerésével szintén támogatjuk az óvodások és rajtuk keresztül családok környezettudatos szemléletének mélyítését. Megépítettük a Komposztkast, nyáron saját paradicsomot fogyasztottak az óvodások. „**Magyarország legszebb óvodakertje**” pályázaton elismerésben részesült e munkánk. 2024-től az Iskolakertekért Alapítvány Óvodakert Alapozó Alprogramjában tevékenykedünk. A „**Kincses Kultúróvoda 2020, 2022.**” pályamunkát elkészítettük, elismerésben részesültünk. **2025-ben** a pályázat eredményes volt, anyagi támogatást is nyújtott, megvalósítása közös kulturális élményt adott. 2020. szeptembertől 2023. júniusig tagóvodánk sikeres pályázat eredményeként viselte az „Oktatási Hivatal Bázisintézménye” címet.

Sajátosságaink

- ☐ Ősszel lehetőség szerint pályázati forrásból az új óvodások **fát ültetnek** az udvarunkon
- ☐ „**Szüreti Kavalkád**” várja a családokat mustkészítéssel, kóstolással, népi fajátékokkal, kézműveskedéssel, népzenei tánccházssal, bábszínházzal
- ☐ **Hulladékgyűjtés:** papírgyűjtés, elektronikai hulladékgyűjtés
- ☐ **Folyamatosan:** használt elem gyűjtése (CCR ReBat)
- ☐ „**Gurul az óvoda**”: három, egymást követő hétvégén, ősszel a kerékpárúton gurulnak a családok Mátrafüredre, ki-ki a saját „járművén” és tempójában
- ☐ „**Gurul az óvoda másképp**”: tavasszal az udvaron és a közeli sportpályán játékos akadályok leküzdésével ismerkednek a gyermekek az iránytartás, egyensúlytartás, kanyarodás, irányjelzés szabályaival, a biztonságos kerékpározással, technikai tudásgyarapítás
- ☐ „**Kukoricázó**” – **komposztünnep**, családok bevonásával kukoricás ételek készítése, kóstolása, régi népi mesterségek, játékok megismerése, csőszkunyhó állítása, morzsolás, táncos mulatság
- ☐ „**András – napi éjszakai séta**”, családokkal közösen a Sár-hegy lábához sétálunk, „elcsendesedünk”, hagyományos adventi készülődés
- ☐ „**Mesedélután gyermekeknek**” – szülők mesélnek a sószobában gyöngyösi mesét
- ☐ „**Mesedélután felnőtteknek**” – gyúrás, csigatészta készítés, beszélgetés, eredeti székely mese hallgatása, kosárfonás
- ☐ „**Kertészek farsangján**” mindenki ötletes kertészjelmezbe bújva a „mezítlábas gyerekek” népi játékein keresztül mélyíti ismereteit a kertészkedésről, környezetről
- ☐ **Nemzeti ünnep:** közös séta a Kossuth-szoborhoz zászlókkal, pártákban, csákókban
- ☐ „**Vizeskedés a Mátrában**”: kisvonatozás és séta közösen a családokkal Mátrafüredre a Bene-patakhoz, ott hajóúsztatás, békakeresés, szabad mozgás a szabadban, meglepetés
- ☐ „**Föld-napi felvirágoztatás**”: az udvar szépítése, gondozása folyamatosan
- ☐ **Ördög – forráshoz** minden évszakban, lehetőség szerint többször kirándulunk
- ☐ **Tomory Gábor néptánciskola** utánpótlását óvodánk néptánc csoportjai alapozzák

- **„Házi mesemondó” délelőtt:** a Felsővárosi általános Iskolából érkező leendő elsős tanítónéni vesz részt a zsűriben
- **„Öko-nap”** rendszeres aktív résztvevői vagyunk a Felsővárosi Általános Iskolában, ismerkednek a tanköteles óvodásaink a Felsővárosi Általános Iskola környezetével
- **Múzeumpedagógiai foglalkozásokon kívül is** gyakran látogatunk a „szomszédba” témaheteinket színesítve.

Gyöngyös Város Óvodái Epreskert Úti Tagóvodája

Elérhetőségeink-T: 37/311-127, 70/866-9571

e-mail: ovoda.epreskert@hivatal.gyongyos.hu ovoda.epreskert@gmail.com

Az Epreskert Úti Tagóvoda 1880-ban épült, azóta is óvodaként működik. 2018-ban befejeződött az épület teljeskörű átalakítása, bővítése, energetikai korszerűsítése. Három csoportban, 78 férőhelyen tudjuk elhelyezni a gyermekeket. Nagy gondot fordítunk a barátságos, gyermek közeli környezet biztosítására, melyet szép, esztétikus dekorálással, megfelelő játszó helyek kialakításával, természetes anyagok használatával érünk el. Gondoskodunk gyermek és szülő számára is a szeretetteljes, családi légkőről, a biztonságot nyújtó érzelmek gazdag, őszinte és vidám közegéről. Tagóvodánk zöld övezetben, csendes, tiszta levegőjű kertvárosi környezetben található. Nagy udvarunkon betonos és füves rész, kis kerti tó, hatalmas fák, mozgásfejlesztő játékok, homokozó áll a gyermekek rendelkezésére, így a sokféle és biztonságos mozgáslehetőség biztosított minden évszakban. Tágas, jól felszerelt tornatermünk is sok lehetőséget nyújt a gyermekek mozgásának fejlesztéséhez. A gyermekeket rendszeres mozgással, célirányos programokkal szoktatjuk az egészséges életmód kialakítására, a testi-lelki-szociális egészségük megőrzésére, amibe a szülőket is bevonjuk. Munkánk eredményeként óvodánk 2011-ben elnyerte az „Egészséges Óvoda” címet. Nevelő munkánk során nagy hangsúlyt fektetünk a környezettudatos magatartás kialakítására és fenntartására is. Három alkalommal is elnyertük a „Zöld Óvoda” címet és 2024-ben megkaptuk az „Örökös Zöld Óvoda” címet. Óvodánk csatlakozott a Madárbarát óvodák” közösségéhez, egész évben vidám madárcsicsergés mellett gondozzuk a madarakat udvarunkon. Kapcsolatot tartunk különféle előadóművészekkel, akik rendszeresen, színvonalas előadásokat tartanak óvodánkban. Mese és versmondó délelőtt, valamint sport versenyek szervezésével, rajzpályázatokon való részvétellel, kiállításokkal támogatjuk a gyermekek tehetséggondozását. Délutáni külön foglalkozásokat tartunk az óvodánkban a gyermekek és a szülők igényei szerint. Óvodánkra jellemző a szülőkkel való szoros kapcsolattartás, nyitottság, ezért a szülők részvételével tartunk rendezvényeket, ünnepeket. Rendszeresen tájékoztatjuk őket gyermekük óvodai életéről, fejlődéséről,

fejlesztéséről, szükség esetén szakemberek segítségét kérjük. Nyílt, őszinte, kölcsönös kapcsolattartásra törekszünk. Óvodánkban logopédusok, gyógypedagógusok, mozgásterapeuta és óvoda pszichológus heti rendszerességgel foglalkozik a fejlesztésre szoruló gyermekekkel. Támogatjuk és segítjük a Sajátos Nevelési Igényű gyermekek integrált nevelését a tipikusan fejlődő társaik napi fejlesztése mellett. Tagóvodánkban a nevelő – fejlesztő tevékenységeink során, a játék és a játékosság központi helyet foglal el. Célunk, hogy gyermekeink az óvodáskor végére elérjék az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.

Sajátosságaink

Óvodánk udvarán „**Ovinyitogató**” **kerti partival** kezdjük a nevelési évet, ahol a gyermekeknek változatos programokkal kedveskedünk, minden családot várunk. Ekkor avatjuk fel új óvodásainkat, megkapják az óvodánk jelvényét.

Ősszel lámpás felvonulással ünnepeljük a Márton napot óvodásainkkal és szüleikkel közösen. Elkészítjük a lámpásokat, amivel az óvoda környékén hangulatos sétát teszünk. Majd tábortűz mellett beszélgetés, emlékezés erre a hagyományra és közös falatozás.

Mikuláskor zenés játék, verselés közepette, örömteli hangulatban kapják meg, óvodánk TIPPTOPP Alapítványának támogatásával ajándékaikat a gyerekek és a csoportok.

Adventi készülődést tartunk. Nagy adventi koszorút készítünk óvodánk bejáratánál, melyen az óvoda gyermek és felnőtt közössége együtt énekelve, verselve gyűjtja meg a gyertyákat hétről hétre. Ünnepi dekorálás, apró ajándékok, asztaldíszek, fenyődíszek készítése, mézes süti díszítés, verselés, mesélés, éneklés és sok beszélgetés tartozik a készülődéshez.

Farsangolás fergeteges, vidám hangulatban zajlik. Ezen a napon jelmezes bemutatók, vidám tréfás énekes játékok, verselések, táncok, tombolasorsolás van minden csoportban.

A **húsvéti készülődés** jegyében, vidám kézműves foglalkozásokkal, játékokkal ismerkedünk ezzel a néphagyománnyal.

Évszakonként túrázunk, kirándulunk a Mátrába, ezzel is **a természet szeretetére, tiszteletére, megóvására, a fenntarthatóságra** neveljük a gyerekeket. Kihasználjuk udvarunk adottságait az élmény- és ismeretszerzésre: dióverés, meggyzedés, szánkózás, veteményes-, virágos- és gyógynövényes kert gondozása, kerti halastó gondozása, esővízgyűjtés, komposztálás, madáretetés.

Saját készítésű fejlesztő játékokkal **interaktív „Játszóházat” szervezünk** a Zöld világnapok megismerésére.

Tagóvodánkban **kiemelt figyelemmel kezeljük a gyermekek, a családok, és az óvodai alkalmazottak testi, lelki, szociális egészségét.** Évszakonként tartunk Egészség hetet, egészséggel kapcsolatos programokat. Pozitív pedagógia szellemében használjuk a „Boldog Óvoda” programot és eszközeit. Minden évben csatlakozunk az országos „Happy Hét” – vízfogyasztást népszerűsítő programjához, valamint a Parasport Napjának alkalmából érzékenyítő programokat tartunk. Adományokat gyűjtünk a rászorulóknak. Évente két alkalommal kihelyezett véradást tartunk tagóvodánkban a Magyar Vöröskereszt helyi szervezetének támogatásával. Tagóvodánk is tagja az **OTP Bozsik Programnak**, melynek

keretében ovi-foci működik. Tankötelesekorú óvodásainkat a fenntartó támogatásával **„Vízhez szoktató „tanfolyamra** hordjuk.

Május végén **Gyermek hetet tartunk**, ilyenkor minden nap sok meglepetés várja a gyerekeket. Ekkor a szülőkkel közösen „Ovizáró” kerti partit rendezünk óvodánk udvarán sok-sok játékkal. A nevelési év végén, júniusban az iskolába készülő óvodásaink számára **„Erdei ovit” szervezünk**. Múzeumi foglalkozások, Könyvtár látogatás. - TIPP-TOPP alapítvány működik.

Gyöngyös Város Óvodái Fecske Úti Tagóvodája

Tel: 37/312-298; Mobil: 70/9303291 e- mail: ovoda.fecske@hivatal.gyongyos.hu

Óvodánk Gyöngyös egyik legszebb területén, a Kálváriaparton, lakótelepi emeletes házak és családi házas övezet találkozásánál fekszik. Előnye a **zöldövezeti jelleg, a tiszta levegő** - a közúti forgalom és az ezzel járó szennyezések nem érintik. Homokozók, fedett teraszok, mozgásfejlesztő játékok, ivó kutak, párapu, sokfa, bokor, virág található **hatalmas udvarunkon**.

A **külső világ tevékeny megismerése** kiemelt szerepet kap nevelőmunkánkban. Szakmai tapasztalattal, gazdag módszertani gyűjteménnyel, speciális eszközökkel rendelkezünk. Előnyben részesítjük a több érzékszervvel történő egyéni megtapasztalást, a környezettudatos magatartás alakítását, a környezet és természetvédelem csíráinak elültetését, a fenntarthatóságra nevelés elveit hangsúlyozzuk: a szelektív hulladékgyűjtésben, az újrahasznosításban, a takarékos szemléletmód kialakításában aktív résztvevők a gyermekek és szüleik.

2023- ban telepített E Quka segítségével a fenttarthatóságot is előtérbe helyezzük. Szakvizsgázott környezeti nevelő segíti munkánkat. Veteményeskertünkben, fűszerkertünkben a gyermekek ismerkednek a növényekkel, felhasználásukkal, a növényápolással. Minden gyermekcsoport ablaka alatt madáretető van, melynek téli vendégeit megcsodálhatják a gyermekek. **Saját konyhánk** biztosítja a gyermekek változatos, életkoruknak megfelelő étkezését. Udvarunk ligetes részén a lábboltozati problémák megelőzésére **érzékelő - "mezítlábas" ösvény** alakítottunk ki különböző természetes anyagok felhasználásával. Önkormányzati forrásból óvodánk gyermekek által használt helyiségeit teljeskörűen **felújították**, melynek során egészségesebb, korszerűbb környezetben élnek a gyermekek mindennapjaikat. A **speciális tornaszerekkel** jól felszerelt tornaszobánkban az egészséges életvitelt alapozzuk meg, biztosítjuk a sokoldalú mozgásfejlesztést. Beosztott heti rend szerint, rendszeresen tartózkodnak a gyermekek parajdi sóval feltöltött **só szobánkban**. **Célunk**, hogy a gyermekek jól érezzék magukat óvodánkban, boldogan, tartalmasan teljenek napjaik, sikerélményben legyen részük. Szeretetteljes, családi környezetben segítjük, hogy kibontakozzanak egyéni készségeik, képességeik, melyeket tudatosan tervezett, játékos tevékenységekkel fejlesztünk. Kiemelkedő képességű óvodásainknak lehetőséget biztosítunk a megmutatkozásra és megteremtjük a tovább

fejlődés lehetőségét. **Élményekben gazdag óvodai életet** szervezünk: tapasztalatszerző séták, kirándulások, színház, mozi, hangverseny, múzeum- könyvtár- iskolalátogatás, gyermekhet, projektjeinkhez kapcsolódó szülők által felajánlott helyszínek, tevékenységek stb. Nevelőtestületünk felkészült, innovatív, jellemző a folyamatos önképzés. **Napi kapcsolatban vagyunk a családokkal** az együttnevelés, a gyermekek harmonikus személyiségfejlődése érdekében. A család és óvoda kapcsolatát nyílt napok, közös programok szervezésével erősítjük évente több alkalommal. A szülői igényeket figyelembe véve **délutánonként különböző foglalkozásokon** vehetnek részt a gyermekek. Óvodánkban a „**Gyöngyösi Fecskefészkek Alapítvány**” működik, melynek bevételeit játék- és eszközállományunk bővítésére, kirándulásokra fordítjuk.

Sajátosságaink

2017-ben elnyertük az **"Örökös Zöld Óvoda"** címet. Tagjai vagyunk a „Madárbarát óvodáknak” és a "Környezetünkért Óvodai Egyesületnek". Óvodánk sikeresen pályázott a referencia intézmények országos hálózatának kialakítása pályázatára. **Két „Jó gyakorlatunk”:** 1. Föld napi rendezvény az óvodában. Kidolgozott játékgyűjteményünk segédanyag az óvodapedagógusoknak. 2. Az én városom – helyi értékek megismertetése óvodás gyermekekkel. Gyöngyös város nevezetes épületeit, műalkotásait játékos tevékenységek keretében megismertetjük a gyermekekkel. Gazdag módszer- és eszköztárral rendelkezünk. 2010-ben elnyertük az „Egészséges óvoda” címet. Tagjai vagyunk az „Egészséges óvodák” hálózatának. Minden évben Vízhez szoktató tanfolyamon vesznek részt gyermekeink. Hosszú évek óta tartalmas, aktív kapcsolatot ápolunk a Kálváriaparti Általános Iskolával az óvoda-iskola átmenet megkönnyítése érdekében.

Főbb programjaink: Fontosnak tartjuk tájegységünk néphagyományainak ápolását. Ősszel rendezzük meg **szüreti vásárunkat**. Kiállítást rendezünk népi eszközökből, mustot készítünk, az óvó nénik népviseletbe öltöznek. Igazi vásári hangulatot igyekszünk teremteni, melyről nem hiányozhatnak a hagyományos vásári portékák sem. Népi kismesterek mutatják be mesterségüket. Vidám táncházban ropja kicsi-nagy: az óvoda dolgozói, a gyermekek és hozzátartozóik. **Egészségüket rendezünk** az egészséges életmód népszerűsítésére: egészséges táplálkozási szokások megismertetése, mozgásos játékok, egészségügyi szűrések, tanácsadás szakemberek bevonásával. Az **Adventi időszakban** a szülőkkel együtt hangolódunk az ünnepre: mézeskalácsot sütünk, ajándékokat, díszeket készítünk. Hagyomány, hogy óvodapedagógusaink közössége a Mikulás várás örömét zenés mesejáték előadásával fokozza.

Farsangkor vidám álarcosbállal, tréfás játékokkal üzzük el a telet. Minden évben a **"Fecskeavató"** játékos-zenés délelőttön fogadjuk be óvodánk közösségébe az új gyermekeket. Föld napja alkalmából egy hetes programot szervezünk óvodásainknak, és minden évben interaktív délelőttre várjuk a város óvodásait. **Gyermeknap** alkalmából változatos programokkal egyhetes gyermekhetet rendezünk: kirándulás, színház- bábszínház, mozi, ugrálóvár, különböző bemutatók: mentő, kutya, stb. Kellemes hangulatú délutánokon emlékezünk meg az Anyák napjáról és köszönünk el az iskolába készülő gyermekektől.

Júniusban erdei óvodát szervezünk: túrázás, növény és- állatvilág megismerése, a természet felfedezése, rácsodálkozás szépségeire. Szemléletformálás és közös élményszerzés céljából a szülőkkel közösen töltünk el egy napot. Részt veszünk a Mátra Múzeum múzeumpedagógiai foglalkozásain.

Rendszeres mátrai kirándulásainkkal a gyermekek megtapasztalják a természet évszakonkénti változásait. A környezetvédelmi zöld napokat kiemelten kezeljük. Játékos tevékenységek keretében ismertetjük meg a gyermekekkel jelentőségüket: Állatok- Víz- Föld- és Környezetvédelmi világnap, Madarak és fák napja.

Tanköteles korú gyermekek az Önkormányzat támogatásának segítségével megismerkedhetnek a **DIOO** eszközzel is.

Gyöngyös Város Óvodái Jeruzsálem Úti Tagóvodája

*A gyermek olyan, mint egy pillangó a szélben.
Néhány magasabbra tud repülni, mint mások,
de mindegyik a legjobb tudása szerint repül.
Miért is hasonlítanád össze őket? Mindegyik
más.*

tel:70-930-3296 email:ovoda.jeruzsalem@hivatal.gyongyos.hu

Gyöngyös Város Óvodái Jeruzsálem Úti Tagóvodája, a város szívében helyezkedik el, közvetlenül egy bölcsőde és egy általános iskola szomszédságában. Az intézmény könnyen megközelíthető, ingyenes parkolási lehetőség könnyíti meg az óvodába érkezők mindennapjait. A színekről elnevezett 6 korosztályos csoport közül 3 csoport a földszinten, 3 pedig az emeleten található. A 6 csoportban, 12 diplomás óvodapedagógus dolgozik, a munkájukat 6 fő dajka, 2 fő pedagógiai asszisztens, 2 fő konyhai dolgozó, 1 fő óvodatitkár segíti. A fejlesztésre szoruló gyermekekkel, a többi tagintézményben is tevékenykedő fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus, logopédus és pszichológus foglalkozik.

Az épület és az udvarok, modernek, jól felszereltek. Az elmúlt években minden csoportszoba bútorzata, enteriőrje megújult, a barátságos színek használatával is igyekszünk a családi, nyugodt légkört kialakítani. Fejlesztőjáték eszköztárunkat folyamatosan bővítjük, melyek meglétével a gyermekek optimális fejlődésének menetét segítjük elő. A gyermekmosdók új, barátságos külsővel rendelkeznek, ezáltal a mai kornak megfelelő minőségű és esztétikájú helyiségek szolgálják ki, az apróságokat. Az udvaron két KRESZ park került kialakításra, melyek közül az egyik, gumiöntvény aljzattal rendelkezik, így is óvva az apróságok testi épségét. Ezeken a pályákon megtanulják és alkalmazzák a gyermekek a helyes közlekedés szabályait. A festői Mátra közelségét kihasználva, gyakran járunk túrázni a természetbe.

A befogadás időszakában is alkalmazkodunk a gyermekek egyéni szükségleteihez és a bizalom kialakítása miatt, augusztus utolsó hetében, nyílt délelőtti tartunk a leendő ovisainknak, ahol nemcsak ők, hanem a szüleik is megismerkedhetnek velünk és a többi családdal.

Az intézmény dolgozói azért dolgoznak, hogy a rájuk bízott gyermekek szeressenek óvodába járni, a közösség értékes tagjává váljanak és majd, amikor eljön az ideje, minden tudásnak a birtokában legyenek, mellyel akadálytalanul megkezdhetik az általános iskolai tanulmányaikat.

Sajátosságaink

Az intézményben dolgozó pedagógusok, nagyon nagy hangsúlyt fektetnek a fenntarthatóságra, a környezetvédelemre nevelésre és ennek köszönhetően, már a legelső napoktól kezdve tanulják a gyermekek a természetünk tiszteletét, szeretetét, megbecsülését.

Büszkeségünk, a Kékes Turista Egyesülettel való, együttműködési megállapodás, melynek értelmében a beiratkozás első napjától, tiszteletbeli egyesületi tagokká válnak a gyermekek, Mátra Manó néven.

Az egyik „Jó Gyakorlatunk” a Gyalogkakukk túra is ennek jegyében valósul meg minden évben, az egyesülettel karöltve. Ez a természetjárás, a felnőtt túrák adaptációja, a 3-7 éves korosztályra tervezve. A játékos feladatokkal, gyakorlatokkal színesített túrák végén nemcsak a természetvédelmi törekvések valósulnak meg, hanem a mozgás öröme is.

A másik „Jó Gyakorlatunk” a Varázs Műhely, elnevezésű, kézműves délelőtt, melyet minden évben megrendezünk a város, vizuális tevékenységeiben kimagaslóan tehetséges, tanköteles óvodásainak.

Rendszeresen részt veszünk múzeumpedagógiai foglalkozásokon, illetve a tanköteles gyermekek számára megszervezett, játékos vízhez szoktatáson, melyen az úszás alapjait sajátíthatják el a gyerekek.

Tagjai vagyunk a Bozsik Intézményi Programjának, mely által, Ovifoci oktatás, mint lehetőség, megjelenik a gyermekek életében.

Különbőféle délutáni programokra járathatják a szülők a gyermekeiket, választhatnak angolt, szivacskezilabdát, akrobatikus rock and rollt, de a tenisz alapjait is megtanulhatják nálunk az ovisok.

Nagy figyelmet szentelünk a hagyományok, népszokások felelevenítésére, mely többek közt a Mihály-napi vásár, családi program megvalósításában ölt testet.

Minden Jeles Zöld Ünnepet megismerttetünk és megünneplünk a gyermekekkel.

Adventi készülődéssel hangolódunk a karácsonyra, farsangolunk, megrendezzük az Anyák napját, Gyermekhetet tartunk.

Az óvodások, évente több alkalommal vesznek részt kulturális programokon, rendezvényeken. Ezeknek a lehetőségeknek nem csak az intézmény ad színteret, több külső helyszínen is a repertoárban szerepel. Ilyenek a könyvtárak rendezvényei, a Gyöngyös Mátra Művelődési Központ programjai vagy akár közös mozilátogatás.

A pedagógusoknak kiapadhatatlan igénye van a továbbképzéseken való részvételre, új módszerek tanulására, alkalmazására. Ennek köszönhetően, mind a két szinten, bevezetésre került, Polgár Judit, magyar sakkozó, nemzetközi nagymester által kidolgozott Sakkpálya elnevezésű módszertan, mely rendkívüli fejlesztőhatással bír, mind a logikára, kreatív gondolkodásra, képességek, készségek fejlesztésére.

Gyöngyös Város Óvodái Pedagógiai Programja

Zöld Óvodák Országos Hálózatának tagjaiként, örömmel viseljük az „Örökös Zöld Óvoda” megtisztelő címet.

A gyermekek komfortjának növelése érdekében, alapítványt működtetünk, melyet a „Mosolygós Ovisokért Alapítvány” névre kereszteltünk el és az adószáma: 18573374-1-10.

Gyöngyös Város Óvodái Katona József Úti Tagóvodája

Tel: 37/312-219 e-mail: ovoda.katona@gmail.com

Belvárosi, kétszintes épületünkben, négy tágas, otthonosan és korszerűen berendezett csoportszobákban 100 gyermekről tudunk gondoskodni. Jól felszerelt, sokrétű fejlesztő eszközökkel ellátott tornateremben biztosítjuk a gyermekek mozgásigényét. A mozgásfejlesztéshez egy új innovatív fejlesztő eszköz, óvodai Tematikus Mászófal áll a gyermekek rendelkezésére, ami kiválóan alkalmas a szenzomotoros érzék

fejlesztéséhez. Külön

teremben valósulhatnak meg a fejlesztő és logopédiai foglalkozások. Zárt, védelmet nyújtó tágas udvarunk barátságos környezettel, gyermekközpontú, mozgásfejlesztésre alkalmas **megújult mászóvárrel, kalózhajóval**, csúszdákkal, játszótérrel, gyönyörű zöld környezettel segíti a gyermekek egészséges és biztonságos fejlődését. Fedett foglalkoztató terasszal is biztosított a mindennapi levegőn való tartózkodás. A magasított ágyások, a gyermekek által gondozott veteményes és gyógynövénykert, az érzékelő ösvény, a **„Tündér kert” a kis tóval**, a nyári melegben árnyékot adó fák elősegítik, hogy a gyermekek igazi zöld kis szigeten érezzék magukat. **2020-ban elnyertük az Örökös Zöld Óvoda címet**, valamint 2024-ben a Bogárkövet címet is.

Intézményünk tagja a Madárbarát óvodák közösségének, és a Környezetünkért Óvodai Egyesület országos szakmai csoportjának is. **Környezeti nevelésünkkel kapcsolatban a” Zöld falon” kapnak tájékoztatást a családok. A lépcsőház falán vizuális élménynyújtó meseerdő birodalom három dimenzióban jeleníti meg az erdő kis lakóit. Textilszobrász által készített Őreg Tölgyfa körüli élőlények szintén „zöld” tartalmak felfedezésére, nézelődésre adnak lehetőséget a kicsik számára** Környezettudatos nevelésünk keretein belül a kiemelt Zöld napokat, ünnepeket, hangsúlyosan alakítjuk a szülők segítségével. Év közben megvalósul a FÖLD Kis Barátai projektünk. Kiemelt környezeti tartalmakkal töltjük meg heteinket, (*Állatok hete, Mártonnap, Őszi kirándulások, Adventi készülődés, Egészség hét, Érzékenyítő programok, Tolerancia hete, Digitális témahét, március 15. jelesnap, húsvéti bűtykölőnap, Barátaink a madarak, Víz az élet kincse, Környezetvédelmi hét, Szelektív hulladékgyűjtés, Udvarszépítő nap, Bogárháton témahét, Madarak fák napja, Gyermeknap kirándulások, Mosolygó napok*) TÖK FESZTIVÁLT szervezünk az udvaron. Felavatjuk az új kicsiket (Tökmagavató). Egésznap tevékenységeinkben helyet kap a tökfárasítás, tökök ételek elkészítése, kóstolása és kiállítás keretében gyönyörködünk a szebbnél-szebb családok által készített tök lámpásokban. Továbbá a Földnap projektben kiemelt esemény az *„Utazás a bolygók világába”, Csillagúton fények között!* című rendezvényünk, aminek keretében csillagászati témára épülő, kis kuckós planetáriumban játékosan ismerkedhetnek meg a gyermekek Földünk égi környezetével. Asztrofotó kiállítás várja az érdeklődő, kíváncsi, szemeket, ami kiegészül a gyermeki fantázia alapján kreatív alkotásokkal. Óvodán kívüli kiemelt rendezvényünk a Jótékonyági családi túranap, melynek során a természetben a családok, játékos feladatokkal gazdagított túrán vehetnek részt. Óvodánkban Boldog Gyermekkor Alapítványt működtetünk. Az alapítvány segíti a gyermekek fejlődéséhez, fejlesztéséhez szükséges feltételek megteremtését és a családi túranap megvalósulását. Jól képzett nevelőtestület az alaptevékenységeken túl biztosítja a gyermekek kreativitásának, képességeinek kibontakoztatását, melyet játékos, párhuzamos tevékenységekkel, komplex fejlesztésekkel valósítunk meg. Szerető gondoskodással, derűs,

kiegyensúlyozott, családi légkörben, a játék elsődlegességének biztosításával, sokoldalú tevékenység szervezésével segítjük elő a ránk bízott gyermekek harmonikus személyiségfejlődését. Nevelőtevékenységünk során az óvodai élet megkezdését követően fokozatosan az életkornak megfelelően készítjük fel a gyermekeinket az iskolára való alkalmasságra. A fejlesztő munka középpontjában a külső szakemberekkel együttműködve az óvoda tárgyi feltételeit kihasználva differenciált egyéni fejlesztésben részesülnek a gyermekek, különösen a tanköteles korú gyermekek.

Sajátosságaink: Tagintézményünkben kiemelten fontosnak tartjuk az **egészséges életmódra nevelést** s a **külső világ tevékeny megismerését**, a mozgásfejlesztést, mely áthatja az óvodai nevelésünk egész folyamatát. Új innovatív **TEMATIKUS ÓVODAI MÁSZÓFAL**, intenzív, koordinációs testmozgást tesz lehetővé a gyermekek számára. A mozgásos tevékenységek során használjuk és alkalmazzuk a Mászófalat, amivel hozzájárulunk a gyermeki személyiség egészének fejlesztéséhez. Előnybe részesítjük életkornak megfelelően a környezet élő és élettelen alkotóinak, azok jellegzetességeinek s a közöttük lévő összefüggések felfedeztetését, a több érzékszervvel történő egyéni megtapasztalásokat, a környezettudatos magatartás alakítását, a környezet és természetvédelem csiráinak elültetését, a fenntarthatóságra nevelés elveinek hangsúlyozását. Erősítjük a nemzeti hagyományok ápolását, hazához, tájhoz, lakóhelyhez való kötődést. Barangolunk a Mátrában, ahol a gyermekek sokrétű élményekkel gazdagodnak. Családi túrát szervezünk, ami a tágabb környezet felfedezéséhez, tapasztalatok szerzéséhez, az egészséges életmódhoz kapcsolódik. Az **élményközpontú nevelés** áthatja az óvodai mindennapokat. Szelektíven gyűjtjük a hulladékot a családok bevonásával és fontosnak tartjuk az újra hasznosítást, a takarékos szemléletmód kialakítását. A **kukucs-káló**, ismerkedő kerti parti az év elején megkönnyíti az újonnan érkező kisgyermekek befogadási időszakát. A Szüreti, „**Tök jó napi**”, Mártonnapi, Farsangi, húsvéti rendezvények, élmények, segítik a gyermeknek az érzelmi kötődését a hagyományok ápolásához. **Tökmag avatóval tesszük élményszerűvé az új kicsik befogadását.** Az **érzelmi nevelést** hangsúlyossá tesszük az **adventi** időszakban is, ahol a szülőkkel közösen élhetjük át a meghittség, az összetartozás és a szeretet érzését. Fontos számunkra, hogy a szülők részesei óvodai életünknek. **Egészségprojekt** keretein belül a gyermekek figyelmét ráirányítjuk saját testük és egészségük megőrzésének fontosságára, melynek záró eseménye a Vitamin parti. Játékos tevékenységeken keresztül tapasztalatot szereznek az egészség fontosságáról. A sport a mozgás elengedhetetlen része nevelésünknek. „Mozduljunk Együtt! családi közös sportdelutánra hívjuk a kicsiket, nagyokat, szülőket egyaránt. Az **érzékenyítő – szemléletformáló programmal** a gyermek elfogadását, alkalmazkodását segítjük környezete és az emberek felé. Csatlakozunk a Paralimpia napjához, mely programban a fogyatékkal élő emberek mindennapjaival ismerkedhetnek gyermekeink. A lelki egészséget, toleranciát fejlesztő pedagógiai módszereink, a meseterápia, meditáció, ellazulást segítő technikák. Az **udvarszépítő** délelőttön közös virágültetéssel, kertészkedéssel, járulunk hozzá óvodánk zöld környezetének megszépüléséhez. A **múzeum, könyvtár, színházlátogatás** sok színes élményt nyújt a gyermekek számára. A gyermeknap kirándulással, a sporthoz, vízhez szoktatással, gyermekhittel vidámságot viszünk a mindennapokba. A „**Kíváncsi láda**” mérőeszköz lehetőséget ad a tehetségsírák feltérképezéséhez, majd az óvodai külön foglalkozásokon gyermekeink kibontakoztathatják tehetségeiket. Kapcsolódunk a városi és a tagóvodai rendezvényekhez, mese-mondó találkozón, rajzpályázatokon, sportnapokon veszünk részt. A **drámapedagógiai módszert** sajátosan alkalmazzuk a nevelési folyamatokban. A drámajátékok színesítik a mindennapokat, mely segíti a társas kapcsolatokat, a szociális,

anyanyelvi kompetenciák és az érzelmi intelligencia fejlesztését. Meseterápiás foglalkozásokkal támogatjuk a gyermekek szociális érzékenységét. 2017 óta alkalmazzuk a **DIOO Digitális Okos játék óvodásoknak** interaktív, látványos és izgalmas játszva fejlesztést, ami a játékba integrált tanulástervezés keretében a számítógép helyes használatát, a digitális kompetenciák fejlesztését segíti. Az IKT eszközökkel a digitális környezet megismerését ajánljuk a gyermekek számára. Szülői igényeknek megfelelően biztosítunk a gyermekek számára délutáni foglalkozásokat (angol nyelv, ovi-foci, drámakuckó, mesekuckó). Az együtt töltött évek eredményeként gyermekeink felkészülten kerülnek ki óvodánkból.

Gyöngyös Város Óvodái Mátrafüredi Tagóvodája

Telefon: +36 37/320021, +3670/8669590 E-mail: ovoda.matrafured@gmail.com

Óvodánk Mátrafüreden található.

1 csoportos óvoda. Férőhely: 25 fő 2 óvónő, 1 dajka, és 1 pedagógiai asszisztens foglalkozik a gyerekekkel.

Óvodánk 2008. január 28-ától új helyre költözött. A régi általános iskola földszintjét kaptuk meg. A tágas, felújított épület egészséges, erdei környezetben található. Egy csoportszoba, és tágas

tornaszoba áll a gyerekek rendelkezésére. Mindkét hely-

ség klímával van ellátva. Óvodánk családi hangulatú, mivel osztatlan csoporttal működik, így a testvérek egy csoportba járhatnak. Szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó légkörben, a családdal szorosan együttműködve, a családi nevelésre építve, az életkori sajátosságokat, az egyéni fejlődési ütemet figyelembe véve segítjük elő a gyermeki személyiség fejlődését, kibontakoztatását, kiegészítve a környezettel való együttélésre neveléssel. Mindenkor a gyermekek érdekeit tartjuk szem előtt, mely tevékenységünk legfőbb meghatározó feladata. Legfontosabbnak azt tartjuk, hogy a gyermekek jól érezzék magukat nálunk. Óvodánk tagja a Magyar Madárvédő Egyesületnek, mint Madárbarát Óvoda, és hazánk madárvilágának megismertetése, közel hozása, valamint az állatok védelmére nevelés a fontos célunk. Közös gondoskodunk a gyermekekkel télen a madarokról.

Szoros a kapcsolatunk mindkét helyi idősothonnal. Karácsonykor ünnepi műsorral készülünk az idősek számára, húsvétkor a fiúk locsolkodni mennek hozzájuk, anyák napján pedig köszöntjük az idős néniket. Cserébe gyermeknapra süteményt sütnék gyerekeinknek, és eljönnek mesét mondani nekik.

Az udvaron kialakított magaságyásokban gyógynövényes és veteményeskertünkben kertészkedhetnek a gyermekek, ezen kívül egész nyáron át fogyasztjuk az itt termett paradicsomot, paprikát, málnát, epret. Kiemelt feladatunk a környezettudatos nevelés, erősítjük a nemzeti hagyományok ápolását, hazához, tájhoz, lakóhelyünkhöz való kötődést. Nagy hangsúlyt fektetünk az egészséges életmódra nevelésre, mozgásfejlesztésre. Óvodánkban kialakítottuk egy parajdi só szobát, melyet napi rendszerességgel használnak a gyermekek.

Az óvodai nevelést az intézmény alapítványa, az Erdőszéli Óvodáért Alapítvány segíti. 2015-ben elnyertük az „Örökös Zöld Óvoda”, 2019-ben és 2024-ben a „Kincses Kultúróvoda” címet,

2020-ban a Biztonságos Óvoda plakettet.Fakultatív (fizetős) programok: Angol nyelv, Gyermek Jóga, Tánc tanulása, és a Bábos mesekuckó foglalkozások.

Sajátosságaink

Óvodánk egy óvodai csoporttal működik, ahol együtt neveljük a 3-6 éves gyerekeket. Ennek számtalan előnye van nevelési szempontból. Mivel 3-6 éves korig egy csoportba járnak a gyerekek, így a családi légkörből adódóan a kicsik hamarabb elsajátítják a szokásrendszert, a nagyok pedig a toleranciát, segítőkészséget. A testvérek egy csoportba járnak, az iskolába menők a kis létszám miatt több figyelmet kapnak.

Kiemelten kezeljük külső világ tevékeny megismerését, valamennyi tevékenységi terület ebbe ágyazódva, projekt-pedagógiai módszerrel segíti a gyermekek ismereteinek bővítését. A család és az óvoda kapcsolatát erősítik a hagyományos családi programok. Minden évben adventi kézműves készülődéssel hangolódunk rá az ünnepre a szülőkkel közösen, majd Betlehemes délutánt szervezünk.

Minden héten ellátogatunk az óvodát körülvéő erdőbe, ilyenkor a megfigyelések mellett figyelmet fordítunk a természet megóvására is. Ezzel az élménypedagógiai módszerrel egyéni és közös kalandokat, izgalmas élethelyzeteket, sajátos, örömteli tanulási körülményeket kínálunk a gyerekeknek.

Kiemelt feladatunk a környezetvédelem, a természet megismerése. Ennek érdekében a gyerekekkel megismertetjük a szelektív hulladékgyűjtést, az újra hasznosítást, a rontott papírra való rajzolást, a komposztálást. Gyűjtjük a mások számára értéktelen dolgokat, és kézműves foglalkozásokhoz, barkácsoláshoz felhasználjuk.

A készségfejlesztéshez felhasználjuk a szülők és a gyermekek által gyűjtött alapanyagokat hajtogatáshoz, barkácsoláshoz, kézműveskedéshez.

Évek óta kutyaszánon érkezik a Mikulás.

Az iskolába készülők térítésmentesen minden évben részt vesznek a vízhez szoktatásban, és múzeumpedagógiai órákon vesznek részt, valamint a Polgár Judit sakkmeister által kidolgozott Sakkjátásztér Komplex Képességfejlesztő Programmal tanulnak sakkozni. Amellett, hogy minden gyermek úgy megy iskolába, hogy alapszinten tud sakkozni, fejlődik a kreatív és stratégiai gondolkodásuk, problémamegoldó képességük, mozgáskoordinációjuk, szem-kéz koordinációjuk, koncentrációjuk, a figyelem, szövegértési és szövegalkotási képesség, szókincs és a számfogalom.

A zenei nevelést a Színkotta módszerrel, színeskottát használva erősítjük. Célunk a zene szeretetére nevelés, és az önbizalmuk erősítése azzal, hogy dallamokat tudnak varázsolni.

A tehetségigérek felfedezése a Kíváncsi Láda módszerrel történik. Ez egy olyan játékos eszköz, amely a 4–8 éves korosztály tevékenységközpontú tehetségazonosítására, a gyerekek érdeklődésének feltérképezésére szolgál. A tehetséggondozás érdekében mesemondó, rajz és sport találkozókra visszük a tehetségigéretes gyermekeket. A mozgásfejlesztést a Mozgáskotta módszerével is támogatjuk.

Bee bot méhecske használatával robotikát, programozást tanulnak az óvodánkba járó gyermekek. A DIOO a sikeres iskolakezdéshez szükséges készségeket játékosan fejlesztő eszköz; egy új,

innovatív, teljes egészében magyar digitális fejlesztés. A Digitális Okosjáték Óvodásoknak (DIOO) billentyűzet és egér nélkül, érintőképernyőn irányítható program, amelyben a feladatokat hangutasítások alapján kapják a gyerekek. Az Okosjáték lehetővé teszi az óvodások iskolaérettségi szintjének mérését és a szükséges képességek erősítését. Ez az eszköz a tanköteles gyermekek számára elérhető. Részt veszünk a Bozsik programban

Gyöngyös Város Óvodái Mesevár Tagóvodája

Telefon: +36/37 311-027, 06-70/931-5943 e-mail:

ovi.mesevar@gmail.com

ovoda.mesevar@hivatal.gyongyos.hu

Tagóvodánk Gyöngyös város észak-nyugati részén található, 1940-ben épült. 2016-ban elindult az épületünk a megszépülés útján. Két vegyes életkorú csoporttal működünk. Zömében halmozottan hátrányos helyzetű családokból kerülnek hozzánk a gyermekek. Szakmailag felkészült, pedagógusminősítésen szép eredményeket elért óvodapedagógusaink a sokoldalú fejlesztést célzó lelkiismeretes, odaadó munkáját, fejlesztést segítő szakemberek is támogatják. A legfontosabb feladatunknak tekintjük a hátrányok leküzdését, a gyermekek egyéni felzárkóztatását, szocializációját és gazdag, közösségi élményekhez juttatását. Ezért igen fontos, hogy a gyermekek minél korábban kerüljenek az óvodába. A berendezéssel, koruknak megfelelő játékkészlettel, olyan tanulási környezetet igyekszünk kialakítani a gyermekek számára, melyben az érkezéstől a távozásig jól érezhetik magukat és megvalósíthatjuk a játékban való tanulás lehetőségét. Biztosítjuk számukra, hogy a különböző tevékenységeken belül, minden gyermek egyéni képességeinek megfelelően fejlődhessen. Udvarunkon érzékelő ösvény, kreszpálya és felfestett mozgásos játékok segítik a tartalmas játék lehetőségének biztosítását. Jó kapcsolatot tartunk a szülőkkel, bármikor fordulhatnak hozzánk bizalommal kérdéseikkel, kéréseikkel, gondjaikkal. Olyan mintát igyekszünk adni, amelyben érezhetik az azonos értékrendek, emberi értékek fontosságát. A személyes kapcsolattartás mellett 2019 őszétől az óvodánkba járó gyermekek szüleinek lehetőséget biztosítunk, hogy csatlakozzanak az óvoda zárt szülői csoportjához Facebook-on. Ezen a felületen is tájékoztatjuk a szülőket, az óvodát, az óvodai életet érintő változásokról, de lehetőségük van pl. gyermekük hiányzásának bejelentésére is. Családias hangulatban több olyan programot szervezünk, mely erősíti az óvodai közösséget és a jó kapcsolatot a szülőkkel, a szomszédságunkban működő Máltai Szeretetszolgálat, az Családok Átmeneti Otthonával. Jól felszerelt, zárt udvarunk lehetőséget ad, hogy minél több időt tölthessünk a szabadban, megfigyeljük a természet folyamatos változásait. Nyáron párapuval biztosítjuk a gyerekek felfrissülését. Célunk, hogy a természeti és társadalmi környezetben szerzett élmények, tapasztalatok által ezek a gyermekek is alkalmassá váljanak a sikeres iskolakezdésre, a társadalomba való beilleszkedésre. Fokozottan ügyelünk a környezettudatos nevelésre, az udvar rendjére, folyamatosan bővítjük az udvari játéainkat, elkezdtük a hulladékok szelektálását is. Háromszor nyertük el a Zöld Óvoda címet. Madárbarát Óvoda, Állatbarát Óvoda címmel is rendelkezünk. Az ovikertünkkel, amivel szintén elismerést nyertünk, folyamatosan szépítjük, melyben zöldségeket, fűszer-, és gyógynövényeket termesztünk. 2018.07.01-től boldogan viseljük a Gyöngyös Város Óvodái Mesevár Tagóvodája nevet.

Sajátosságaink

Legfontosabb nevelési elvünk a gyermeki személyiség tisztelete, elfogadása. Az óvodai napirendünk kialakításakor figyelembe vesszük azt az alapelvet, hogy a gyermek legfőbb tevékenysége a szabad játék. Az óvodai élet egészét a játék és játékoság jellemzi. Szerény körülmények között működik tagóvodánk, de lelkesen, minden pályázati lehetőséget megragadva igyekszünk fejleszteni eszközkészletünket, rendezvényeinket, melyek hozzájárulnak, hogy a mindennapok jó hangulatban teljenek, minőségileg is meg tudjuk adni óvodásainknak mindent, ami értékorientált fejlődésüket elősegíti. A támogatók megkeresése sikert hozott, infokommunikációs eszköztárunk szépen fejlődött az elmúlt években. Napi rendszerességgel használják a gyermekek a DIOO nevű digitális eszközt, mely szinte minden területen fejleszti a képességeket. A BEEBOOT robottal, a programozás alapjaival ismerkedhetnek meg a gyermekek. Digitális rajzolótáblák segítségével óvodásaink a szabadrajz és technika kapcsolódását tapasztalhatják meg. Ez sokban elősegíti az iskolára történő felkészülést. Rendszeresen részt vesznek az óvodásaink a Mátra Múzeum múzeumpedagógiai foglalkozásain. Ünnepeink kapcsolódnak a társadalmi, egyházi és a környezetvédelmi jeles napokhoz. A családokkal közös programok elősegítik, a közösséghez tartozás értékének megtapasztalását is. Tagjai vagyunk, az OTP Bank Bozsik Programnak, az önkormányzatnak köszönhetően tanköteleskorú gyermekeink 20 alkalmat felölölő vízhez szoktató programon vehetnek részt.

Tagóvodánk hagyománnyá vált ünnepei, rendezvényei: Mesetár-játékos délelőtt a városunk tagóvodáinak „Már én is óvodás vagyok” - új óvodásaink fogadása. Szüreti nap-almaszüret. Állatok világnapja. Egészség hét. Márton nap. Mikulás várás. Adventi készülődés a szülőkkel közösen. Farsang. Március 15-i megemlékezés a Kossuth-szobornál. Víz világnapja. Húsvéti tojáskereső. Föld napja. Madarak és fák napja. Iskolába indulók búcsúztatása. Pedagógus nap. Rendszeresen részt veszünk a tagóvodák, városi munkaközösségek, a Vachott Sándor Városi Könyvtár és a Mátra Múzeum, a város iskolái és egyéb intézményei által szervezett rendezvényeken, foglalkozásokon. Ezen alkalmakkor igyekszünk a gyermeki alkotásokat bemutatni és a tehetségeket bátorítani. Zöld óvodaként, kiemelten fontosnak tartjuk, hogy minden évben nyomon kövessük az év állatát, növényét.

Gyöngyös Város Óvodái Platán Úti Tagóvodája

Telefonszám: 37/311-105 70/866-9570 e-mail

cím: ovoda.platan@hivatal.gyongyos.hu

Az 1967-ben épült óvodánk egy lakótelep és családi kertes házas övezet határán helyezkedik el, saját konyhával rendelkező tagintézményként, Örökös Zöld Óvodaként, Madárbarát és Állatbarát Óvodaként. Udvarunkat lombos fák, cserjék, virágok, összefüggő gyep teszi hangulatossá, élhetővé a gyermekek, madárkák, mókusok, sünök számára.

A mozgásfejlesztést közlekedési pálya és

az uniós előírásoknak megfelelő fa

játékok segítik. Rendszeres látogatói vagyunk a városi uszodának, sportcsarnoknak, sportpályáknak és jégpályának. Az óvodánk udvarán a nyári időszakban **érzékelő ösvény, nyugalom szigete** segíti a gyermekek észlelésének a fejlődését, a relaxációs feltöltődést. A Bozsik program jóvoltából az ovis korosztály számára, lehetőséget biztosítunk a labdarúgás alapjainak megismerésére. A szülők jóvoltából, kis műfüves focipályával is rendelkezünk.

Az intézményben 5 vegyes életkorú csoportban van lehetőség a gyermekek sokoldalú személyiségfejlesztésére. Nagy hangsúlyt fektetünk az érzelmi nevelésre, melyet már a kezdetektől, az „Anyás befogadás” lehetőségével biztosítunk. A játékos fejlesztést szakképzett óvodapedagógusuk végzik, közülük 5 fő szakvizsgával rendelkezik, 2 fő pedig mesterpedagógusi minősítéssel. Munkájukat pedagógiai asszisztensek és szakképzett dajkák segítik. Az itt folyó szakmai munkához szükség esetén gyógypedagógusi fejlesztést is kapunk. Hiszünk a játék fejlesztő erejében, hangsúlyozzuk az egészséges életmód jelentőségét, ezen belül az egészséges és vitamindús táplálkozás, fontosságát kisgyermekkorban.

Kiemelten fontosnak tartjuk a környezettudatos magatartás kialakítását, olyan környezetbarát szokások, szokásrendszerek, viselkedésformák megerősítését a gyermekekben, amelyek elősegítik a természetes és mesterséges környezettel való harmonikus kapcsolatot. Valamennyi tevékenységi területet erre alapozunk.

Sokat kirándulunk, túrázunk a Mátrában, „zöld napokat” tartunk, igyekszünk közvetlenül meg tapasztalni környezetünket. Örökbefogadott forrásról rendszeresen gondoskodunk a Mátrában. Nyár elején, egy héten át erdei ovit szervezünk az iskolába induló gyermekek számára. Saját óvónőink által vezetett játékos tevékenységeink, délutánonként az angollal, a zeneovival, a nyuszi-tornán pedig mozgásos játékokkal ismertetik meg az érdeklődő gyerekeket. Kellemes, családias légkörben sokféle rendezvényük van, melynek többségére a szülőket is nagy szeretettel várjuk: sportnapok az udvaron, kézműves délutánok a zöld ünnepek vagy a jeles napokhoz kapcsolódóan. A tehetséges gyermekeinket külön figyelemmel óvjuk és segítjük.

Sajátosságaink

ÖRÖKÖS ZÖLD ÓVODAKÉNT, aktuális „Zöld fal” - t működtetünk az aulánkban és a folyosón. Tagjai vagyunk a MAGYAR MADÁRTANI ÉS TERMÉSZETVÉDELMI EGYESÜLETNEK. Egész évben folyamatosan gondoskodunk a hazánkban fészkelő madarokról.

Az óvoda udvarán található gyógynövényes pici konyhakertet, magasággyásos virágskertet, halastavat, madárkalitkát, szőlőtőkét, közösen gondozzuk a gyermekekkel.

Az iskolába induló óvodásaink emlékül, fát, bokrot, virágot ültetnek a jövő nemzedékének óvodánk udvarán.

Szelektív hulladékgyűjtés során fokozott figyelmet fordítunk az újra-hasznosításra és a fenntarthatóságra nevelésre.

Évente ellátogat hozzánk a városban működő Közhasznú Egyesület egyike, hogy bemutatkozzon és ismertesse a felelős állattartás fontos ismérveit gyermekeinknek.

A Dalos Pacsirta Énekes Találkozó több éve már nálunk kerül megrendezésre, ahová szívesen várjuk a város többi óvodájából és a járásból érkező gyermekeket is.

Ugyancsak rendszeres látogatói vagyunk a Mátra Múzeum múzeumpedagógiai foglalkozásainak és a Vachott Sándor Városi Könyvtár rendezvényeinek.

A DIOO digitális eszközt és a BEE BOOT téri tájékozódást segítő játékot beépítettük az óvoda fejlesztő tevékenységei közé.

Minden kisgyermeknek elérhetővé tettük a mozgáskotta mozgásfejlesztő és a színek zenei képességeket fejlesztő módszereket.

Évente többször lehetőségük van gyermekeinknek bábelőadásokon és zenei előadásokon részt venni, illetve a saját óvó néni előadásait megtekinteni.

Jó kapcsolatot ápolunk a Pátzay János Katolikus Zeneiskola növendékeivel és tanáraival, akik minden évben bemutató koncertet adnak óvodás gyermekeink részére.

Óvodánkban 1998. óta működik „**A GYÖNGYÖSI PLATÁN ÚTI ÓVODÁÉRT ALAPÍTVÁNY**”, amely a gyermekek környezetének szebbé tétele céljából alakult.

Évente egyszer, megrendezésre kerül a szülők által szervezett Jótékonyági bál, amelynek bevételét, óvodánk fejlesztésére és korszerűsítésére fordítjuk.

Működtetünk zártcsoportos Facebook elérhetőségeket a kedves szülők tájékoztatása céljából.

Gyöngyös Város Óvodái Tündérkert Tagóvodája

Telefon: 37-312-073

Email: gyovoda.tunderkert@gmail.com; ovoda.tunderkert@hivatal.gyongyos.hu

Óvodánk 1972-ben épült, Gyöngyös déli városrészén, a Nyolcvanas lakótelepen. Az óvoda épülete kétszintes, a földszinten és az emeleten található csoportszobáink gyermekbarát módon berendezettek, esztétikusan dekoráltak. Külön fejlesztő szobákban valósulnak meg a logopédiai, a fejlesztőpedagógiai, gyógypedagógiai foglalkozások. A tornaszobánkban nagyon sokféle mozgásfejlesztő eszközt

használunk. Hatalmas, fás, árnyas udvarunk alkalmas a gyermekek mozgásigényének kielégítésére, a játékra, az élményszerzésre, a közös programok megrendezésére. A betonozott rész helyet ad a közlekedési játékoknak, kerékpározásnak, rollerezésnek, a sportolásnak, udvari tornának, a felfestett fejlesztő játékoknak. Az udvari játékaikat folyamatosan bővítjük, megfelelnek az EU szabványnak.

Jelenleg 5 gyermekcsoporttal működik az óvodánk. Nagy tapasztalattal rendelkező, szakképzett óvodapedagógusok, pedagógiai asszisztensek, dajkák nevelik, fejlesztik, gondozzák a gyermekeket. Az óvodapedagógusok felsőfokú végzettséggel rendelkeznek, akik közül 3 pedagógus szakvizsgázott, 1 tanítói diplomával is rendelkezik, egynek pedig mesterpedagógusi minősítése van. A 2024 szeptemberében nyitott fejlesztő csoportban gyógypedagógus és gyógypedagógiai asszisztens segíti a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni fejlesztését.

Nevelőmunkánkat Gyöngyös Város Óvodái Pedagógiai Programja határozza meg. Kiemelten kezeljük a **játék elsődleges és mással nem helyettesíthető szerepét, az egészséges életmód szokásainak fejlesztését, a környezettudatos magatartás kialakítását, az esélyegyenlőség biztosítását, a családokkal való együttműködést.** Óvodánkban eredményesen folyik a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek integrált nevelése. Segítjük a hátrányok leküzdését, lehetőséget biztosítunk a komplex, többirányú fejlesztésre, amely illeszkedik a szülői elvárásokhoz. Óvodánk gyermekközpontú, figyelembe vesszük a gyermekek eltérő képességeit a differenciált nevelés során. Valljuk, hogy a játék, a játékoság a legfontosabb, melybe ágyazva sokféle tevékenységet, élményszerzési lehetőséget, megtapasztalást biztosítunk a gyermekeknek.

Erősségünk a befogadó szemlélet, a családi légkör. Rendszeresen szervezünk közös programokat, amelyekben az óvoda valamennyi csoportja és a szülők is részt vesznek. Ezek a rendezvények élményt nyújtanak a gyermekeknek, készségeiket fejlesztik, örömet, sikert adnak, a közös tevékenységgel mélyül az összetartozás érzése.

Tevékenységeinkkel, a felnőttek példamutató viselkedésével ösztönözzük a gyermekeket a másság elfogadására. Fejlesztő-, és gyógypedagógus, pszichológus, logopédus segíti a gyermekeket a beszédfejlesztésben, mozgásfejlesztésben és a tanulási nehézségek leküzdésében. A kiemelkedő képességű gyermekek részére biztosítjuk a tehetségcsírák kibontakoztatását. Lehetőséget biztosítunk a Bozsik-programban való bekapcsolódásra, az ovi-focira, jógára, táncra, kézműveskedésre, iskolába menő gyermekeinknek az ingyenes úszásoktatásra.

ÖRÖKÖS ZÖLD ÓVODA és MADÁRBARÁT ÓVODA címmel rendelkezünk. Több alkalommal részt vettünk uniós pályázatokban is.

Sajátosságaink

A hozzánk járó családok körében elfogadottá, elismertté vált az óvodánk befogadó, nyitott, segítő légköre, az integráció. A szülők előzetes megbeszélést követően részt vehetnek a mindennapok történéseiben. A gyermekek számára érdekességeket mesélhetnek, bemutathatják hobbijukat, hagyományaikat, zenélhetnek, barkácsolhatnak velük.

Ünnepeink az évszakhoz, az egyházi és társadalmi, valamint a környezetvédelmi jeles napokhoz kapcsolódnak. A **Tündéravatón** az új kisgyermekek ünnepélyes befogadása, „Tündérékké” avatása történik. A **Márton-napi** legenda és a hozzá tartozó szokások felelevenítése a hagyományápolást támogatja. Közösén várjuk a **Mikulást**. Az **Adventi készülődés** – a szülők bevonásával megtartott projekthét, - vásárral egybekötve, ráhangolódás a karácsonyi ünnepekre. A közös **gyertyagyújtás** az óvoda előtt felállított karácsonyfánál/koszorúnál a családokkal való kapcsolatot, az összetartozást erősíti. A **farsangi jelmezbál**, **Március 15-e** közös megünneplése, a **Húsvétra** hangolódás, az **anyák napi köszöntés** a hagyományok szerint történik az óvodánkban. A **Madarak és fák napja** alkalmából rendezett családi napon a szülőkkel közösen vetélkedőt rendezünk, kirándulunk, múzeumba megyünk. A **gyermeknapot** megelőző héten minden nap más-más meglepetés várja a gyermekeket: bűvész műsor, arcfestés, óvodapedagógusaink mesés-dalos meglepetései. Az iskolába menő gyermekeknek **búcsúzó délutánt** szervezünk a családtagok meghívásával. Megünnepeljük gyermekeink **név- és születésnapját**. A jeles **zöld napokról** (Állatok világnapja, Újra papír napja, Föld napja, Víz Világnapja) játékos programokkal, tevékenységekkel, ügyességi játékokkal emlékezünk meg. Ilyenkor **kirándulást** szervezünk a Mátrába, látogatást az állatkertbe. A nyári olimpia évében **„OviOlimpiát”** rendezünk. Ez városi szintű programunk, melyre más tagóvodákból is jönnek versenyző csapatok.

Törekszünk az élmény- és tevékenységközpontú nevelésre. A gyermekek környezettudatos magatartásának fejlesztése érdekében közösen gondozzuk az **óvodakertet**, ahová zöltségféléket és fűszernövényeket ültetünk. A Föld napja alkalmából – a családok bevonásával – virágpalántákkal díszítjük kiskertjeinket, óvodánkat. Az **Egészség-hét** rendezvényeinek célja a gyermekek egészséges fejlődésének elősegítése, a szülői fórumokkal az egészségtudatos gondolkodása erősítése. A Para-sport napjához kapcsolódó tevékenységeinkkel a másság elfogadását, az együttérzést erősítjük. Interaktív **zenés és bábműsorokat** fogadunk.

Újszerű eszközöket is alkalmazunk: a **DIOO** Digitális Okosjáték óvodásoknak, és a **BEE BOOT** játékosan fejleszti a digitális kompetenciákat, a téri tájékozódást.

Eredményesen alkalmazzuk az óvoda-iskola átmenet módszereit. Az iskolába készülő gyermekek részt vesznek **óralátogatáson**, az **iskolák rendezvényein**: sportnap, ÖKO nap. Gyermekeink az iskolában jól teljesítenek.

Részt veszünk a **városi rendezvényeken**, programokon: Víz napja, Föld napja, közlekedési nap, mesemondó-, ének-, rajzversenyek, sport rendezvények. **Múzeumpedagógiai foglalkozás** keretében rendszeresen látogatjuk a Mátra Múzeumot, valamint a Vachott Sándor Városi Könyvtár **Fiókkönyvtárát**.

2019 óta működik a **„Tündérvilág” A Gyermekekért Alapítvány**, melynek bevételeit is a gyermekek javára használjuk fel: fejlesztő játékokat, eszközöket vásárolunk, előadásokat szervezünk.

2.AZ INTÉZMÉNY JOGI, SZERVEZETI ÉS SZAKMAI ALAPADATAI

Az intézmény alapítója, illetve fenntartója: Gyöngyös Városi Önkormányzat **Az intézmény típusa:** Óvoda

A Gyöngyös Város Óvodái igazgatója a magasabb vezetői beosztású, a tagóvodák vezetői a tagintézmény igazgatók, akiknek feladatai az óvodák Szervezeti és Működési Szabályzatában kerültek meghatározásra.

OM azonosító: 200948 **Az intézmény felügyeleti szerve:** Gyöngyös Városi Önkormányzat **Az intézmény jogállása:** Önálló jogi személy

Óvodai intézményi étkeztetés: Óvodai intézményi étkeztetés, Munkahelyi étkeztetés. **Az intézmény alaptevékenysége:** Az óvoda feladata, hogy biztosítsa a gyermek óvodai nevelését harmadik életév betöltésétől az iskolai életmódra való alkalmasság eléréséig. Alaptevékenységi körében elősegíti a gyermek személyiségének és képességeinek fejlődését, megalapozza az iskolakezdéshez szükséges alapkészségeket, valamint támogatja a nemzeti identitás, a környezettudatosság és a közösségi értékek kialakulását. Az intézmény ellátja a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelését is.

4.GYERMEKKÉPÜNK

Óvodáinkban a nevelés központjában a gyermek áll felvállalva a 3-7 éves korú gyermek fejlődésének, személyiségének fejlesztését. A gyermekhez, mint egyedi az életkori sajátosságok és egyéni szükségletek, különbségek ismeretében közelítünk. A tevékenységek tudatos befolyásolásával segítjük a személyiség kibontakozását, az eltérő adottságokra, képességekre, szokásokra, érésbeli, vérmérsékleti különbségekre és a családok értékrendjének sokféleségére támaszkodva. Minden gyermek számára biztosítjuk az egyenlő hozzáférést. A szabad játék elsődlegességét hangsúlyozzuk, s az élmények feldolgozását támogató környezetet teremtünk. Óvodáinkra jellemző a hátrányt csökkentő, befogadó, pedagógiai attitűd, különbözőségek tisztelete, elfogadása, a nemek társadalmi egyenlőségének tiszteletben tartása. Minden gyermek szeretetteljes nevelésbe részesül, önmagához képest fejlődik.

5.ÓVODAKÉPÜNK

Óvodánk gyermekközpontú, befogadó szemléletet képvisel, ahol a gyermek személyisége, fejlődési útja és egyéni sajátosságai állnak a pedagógiai tevékenység középpontjában. Segítjük a gyermek egyéni készségeinek, képességeinek kibontakoztatását. Minden gyermek számára biztosítuk az egyenlő hozzáférést a fejlődést támogató nevelési környezethez, az életkori sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével. Az óvoda segíti a gyermek iskolai közösségbe való beilleszkedését. Támogatja a személyiségvonások, alapkészségek és szociális kompetenciák fejlődését. Pedagógiai tevékenységrendszerünk a szabad játék, az élményszerű tanulás és a közösségi nevelés hármas egységére épül. A gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi. Nevelőmunkánkban kiemelt szerepet kap az érzelmi biztonság megteremtése, a bizalmi kapcsolatok kialakítása és fenntartása.

Törekszünk arra, hogy az inkluzív pedagógiai szemlélet érvényre jusson minden gyermek nevelésében. Támogatjuk a sajátos nevelési igényű, valamint eltérő szociokulturális háttérrel rendelkező gyermekek integrált nevelését, biztosítva számukra az egyéni képességekhez igazított fejlesztést, differenciált bánásmódot.

Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete aktívan hozzájárul a környezettudatos magatartás kialakulásához. A gyermekeket a fenntarthatóságra való nevelés elvei szerint segítjük abban, hogy megismerjék, megértsék és értékeljék a természet szépségeit és törvényszerűségeit. A zöld jeles napokhoz kapcsolódó programok és a természetközeli tapasztalatszerzés kiemelt szerepet kapnak.

Fontosnak tartjuk a nemzeti értékek, hagyományok és kulturális örökség közvetítését, hogy a gyermekek kötődjenek szűkebb és tágabb közösségeikhez, és kialakuljon bennük a haza iránti tisztelet, megbecsülés. A magyar néphagyományok, nemzeti ünnepeink és szimbólumaink megismertetése által megalapozzuk a nemzeti identitás fejlődését.

A gyermekek kommunikációs képességeinek fejlesztését segítjük a mesék, versek, énekek, dramatikus játékok mellett a digitális világ korosztályhoz illesztett, élményszerű eszközeivel is. A mesehallgatás, hanganyagok, képes történetek, interaktív tartalmak alkalmazása hozzájárul a szókincs, beszédértés és képzelőerő fejlődéséhez. A média- és digitális tartalmak értő, válogató felhasználását segítjük pedagógiai irányítással. Az óvodás korosztály kommunikációs képességét alapozza meg a média szolgáltatásainak megfelelő felhasználása, az értékek kiválasztása, az emberi jellem fokozatos fejlesztése a nevelési szintek összehangolt munkája által.

Célunk

- A gyermeki személyiség kibontakoztatására törekvés, sokoldalú, harmonikus fejlődés segítése mely biztosítja minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést az életkori, egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.
- A gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének, személyisége teljes kibontakozásának támogatásával az iskolai beilleszkedés közvetett elősegítése. A közösségi szocializáció és iskolai beilleszkedés közvetett támogatása.
- Inkluzív pedagógiai szemlélet érvényre juttatása. Az óvodai nevelésünk gyermekközpontúvá, befogadóvá tétele, inkluzív nevelési környezet megvalósítása.
- A gyermekek nemzeti identitásának formálása, a hazaszeretet alapjainak megalapozása. A gyermekek ismerkedjenek meg a magyar néphagyományokkal, nemzeti ünnepeinkkel, népdalokkal, mondókákkal, valamint közösségi élmények révén alakuljon ki bennük az összetartozás érzése.
- Fenntarthatóságra nevelés, környezettudatos attitűd alakítása. Az óvodai nevelés során kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy a környezettel való közvetlen kapcsolat révén ismerkedjenek meg a gyerekek a természet értékeivel, a környezettudatos viselkedés alapjaival.
- A digitális világ élményszerű, tapasztalati alapú megjelenítése. Az életkori sajátosságok figyelembevételével biztosítunk lehetőséget digitális eszközökkel való ismerkedésre – mindezt a gyermekek érzelmi és szociális fejlődésének támogatása érdekében.

Feladataink

- Az óvoda társadalmi rangjának megfelelő szintre való emelése, ennek elősegítése, elfogadtatása.
- A mással nem helyettesíthető szabad játék kiemelkedő szerepének biztosítása, a tanulás korszerű felfogása, gyakorlati megvalósítása.
- Életkori sajátosságok és egyéni képességeihez igazodó műveltségterületek közvetítése, óvó-védő, gondozó, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkció elsődlegességének érvényesítése minden intézményben.
- Érzelmi nevelés kiemelt jelenléte a hétköznapi életben és a jeles napokon egyaránt.
- A családdal való együttműködés, partneri kapcsolat formálása, a „különbözőségeket” elfogadtatása, tolerálása, multikulturális nevelés.
- Demokratikus, elfogadó, biztonságos légkör biztosítása (szülők, gyermekek, pedagógusok, óvodai dolgozók körében).

- Szakmai munka színvonalának minőségi fejlesztése, a közös értékrenden alapuló tudatos pedagógiai munka a helyi pedagógiai sajátosságok megtartása mellett.

6. KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ GYERMEKEK FEJLESZTÉSE AZ ÓVODÁBAN

Óvodánk nevelési szemléletének alapját képezi az a meggyőződés, hogy minden gyermek egyedi személyiség, akinek fejlődése egyéni ütemet követ. Ebből fakadóan nevelésünk középpontjában az egyéni bánásmód és a differenciált fejlesztés áll, amely érzékeny módon alkalmazkodik a gyermekek különbözőségéhez. A differenciálás egyfajta érzékenységet jelent a gyermekek különbözősége iránt, és egyfajta bánásmódot is jelent, amellyel odafordulunk, viszonyulunk a gyermekek különböző fejlettségi szintjéhez, s ennek érdekében fejlesztésükhöz a legmegfelelőbb pedagógiai módszereket választjuk ki. A differenciálásra azért van szükség, mert minden gyermek más és más. Nincs két egyforma ember, s így joga van minden gyermeknek különbözni a többitől és a neki megfelelő nevelésben, oktatásban részesülni. A differenciált, egyéni bánásmódra nagyon sok lehetőséget nyújtanak azok a tevékenységek, melyeket nap, mint nap végzünk. Mindig a gyermek egyéni fejlettségéhez mérten adjuk a feladatokat. Az egyéni bánásmód következtében „kivirulhatnak” rejtett vonásaik, és személyiségük egyedi, megismételhetetlen színeivel tehetik változatossá a közösség életét. A különleges bánásmódot igénylő gyermek vagy gyermekcsoport számára a szakember által kidolgozott – szakvéleményben meghatározott feladatok szerint a szakemberrel egyeztetve - hosszabb távú fejlesztési terv alapján dolgozunk. A gyermekek közötti fejlődésbeli különbségek, megnyilvánulnak: eltérő biológiai szükségleteikben (testi, idegrendszeri sajátosságaikban), adottságaikban (értelmi képességeik, kifejezőkészségük terén), tapasztalataikban, egyéni élményeikben, mozgásigényükben, társas magatartásukban, kontaktusteremtésükben, érzelmeikben érdeklődésükben, aktivitásukban. Az óvodás korú gyermekek fejlődésbeli eltérései olykor szembetűnők. Az életkori szakaszok hasonló jelenségeket, fejlettséget eredményeznek, de a hasonlóság mögött gyakran eltérő szintek fedezhetők fel. **Célunk**

- A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének céljai az általános pedagógiai célokkal megegyezők, csupán az egyéni állapottól függően térnek el, speciális részcélokkal egészülnek ki. Az egyes területeken korlátozott gyermekek a lehető legnagyobb önállóságot érik el, így tevékeny tagjává váljanak környezetüknek, majd később a társadalomnak.

- Egyéni képességekhez igazodó fejlesztés és nevelés, testi, szociális, értelmi érettség alakítása, mely segíti a gyermek könnyebb beilleszkedését az iskolába.
- Törekszünk a kommunikációs tapasztalatszerzés belülről jövő igényének alakítására, az akadályozottság, hátrány leküzdésének készítésére, a pozitív személyiségjegyek, képességek megismertetésére.
- Az eltérő fejlődési ütem elfogadása, tiszteletben tartása a megfelelő érzelmi biztonság nyújtása. Olyan feltételrendszer biztosítása, amely figyelembe veszi a sérülés változatosságát, az egyéni teherbíró képességet, a speciális nevelési szükségleteket.
- Prevenció – a tanulási nehézségek kialakulásának megelőzése.
- A gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása.
- A kiemelkedő képességek, tehetségigérek felismerése és támogatása.
- Az integráció, inklúzió erősítése, befogadó környezet megteremtése. **Feladataink**
- Feltételrendszer biztosítása, amely figyelembe veszi a sérülés változatosságát, az egyéni teherbíró képességeket, speciális nevelési szükségleteket, a harmonikus személyiségfejlesztést.
- A gyermekek fejlődési szintjének megismerése, folyamatos nyomon követése.
- Egyéni fejlesztési tervek készítése, szükség esetén szakemberek bevonásával.
- Differenciált, egyénre szabott bánásmód biztosítása a mindennapi tevékenységekben az egyéni képességeik megismerése alapján.
- Tehetségigérek korai felismerése, érdeklődésükhöz illeszkedő fejlesztő programok indítása. Minden gyermekben megtaláljuk azt a területet, ahol örömmel, elmélyülten tevékenykedik, és lehetőséget biztosítunk a képességei kibontakoztatására.
- A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek társadalmi esélyeinek javítása, óvodai sikerességük segítése.
- Szakmai együttműködés biztosítása szakszolgálatokkal, gyógypedagógusokkal, logopédussal.

Óvodapedagógus feladatai

- Biztosítsa, hogy a gyermekek a rájuk jellemző sajátos vonásuknak megfelelően váljanak a közösség tagjaivá.
- Az óvodapedagógus mindig igyekezzék tetteivel és szavaival kifejezni, hogy a gyermekek közötti különbségek, az eltérő fejlettségi szint, a feladatmegoldásban megjelenő teljesítmény különbség természetes jelenség.
- Segítse elő, hogy lehetőség szerint minden gyermek tűnjék ki valamiben, legyen rá jellemző pozitív megnyilvánulás.

- Az egész közösség előtt álló feladatokat minden egyes gyermek számára tegye közelivé, érthetővé, érzelmileg elfogadhatóvá, vonzóvá.
- Tervezzék minden helyzetben, több fokozatban, minőségben, hogy a gyermekek megkapják a választás lehetőségét, a helyzetnek megfelelően rugalmasan alkalmazzák módszereit.
- Figyelje, a gyermeket elemezze és értékelje saját gyakorlatában az egyéni bánásmód megvalósulását, és igazítsa hozzá az elvárásokat.
- Személyisége, attitűdje legyen együttműködésre kész, éreztesse támogató figyelmét, a segítségnyújtás biztonságát, a gyermek tévesztéseit a tanulási folyamat részeként kezelje és segítse a gyermeket a megértésben.
- Biztosítsa minden gyermek számára a differenciált, egyéni bánásmód elvét. A differenciálás a gyermek oldaláról a döntés és a választás lehetőségét jelenti, ezt minden helyzetben be kell építeni.
- Gyermekenként – a felmerülő probléma okainak a feltárása.

Feladataink a gyermeknevelés során (Adler nyomán) ▪

Elfogadjuk őt olyanak, amilyen.

- Biztosítjuk bizalmunkról minden cselekedetében. Elnyerjük bizalmát. Erősítjük öntudatát. Elismerjük teljesítményét, igyekezetét.
- Társai felé irányítjuk. Társai előtt is értékeljük teljesítményét, igyekezetét.
- Apró lépésenként tervezzük képességei fejlesztését. Használjuk ki erősségeit, kedvező adottságaira építünk.
- Tanulási folyamatait bízunk a szabad játékban tanulható tevékenységekre. A családokkal való rendszeres együttműködés, konzultáció.
- A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek legtöbbje ingerszegény környezetből jön az óvodába, képességeik elmaradnak az életkoruknak megfelelő szinttől. Értelmi képességeiknek, tanulási készségeiknek fejlesztését még hatékonyabbá kívánjuk tenni.
- Az egyéni képességeik megismerése alapján, egyéni bánásmód alkalmazásával történő fejlesztésük. A felmerülő problémák okainak a feltárása. Az eredményes fejlesztés érdekében a gyermekek rendszeres óvodába járásának nyomon követése, ehhez a családokkal való kapcsolat erősítése
- Biztosítjuk a nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó, illetve a migráns gyermekek óvodai nevelésében az önazonosság megőrzését, ápolását, integráció lehetőségét.
- Esélyegyenlőségi program és egyéni fejlesztések keretében segítjük a hátrányok leküzdését.

- Az intézmény vezetése és érintett pedagógusai információkkal rendelkeznek minden gyermek szociális háttéréről. Óvodapedagógusaink módszertani kultúrája kiterjed a személyes és szociális képességek fejlesztésére.

Módszertani megvalósítás

A differenciálás során az óvodapedagógus biztosítja a választás lehetőségét, érzelmileg elérhető feladatokat kínál, elfogadja az eltérő utakat, és figyelemmel követi a gyermekek reakcióit, visszajelzéseit. A differenciálás célja, hogy minden gyermek képességeinek maximumát elérhesse. Ennek eszközei:

Tartalom: egyéni fejlettséghez igazított feladatok.

Munkaforma: egyéni, páros, kiscsoportos és differenciált csoportos munka.

Eszközhasználat: személyre szabott, sokoldalú fejlesztőeszközök.

Időtartam, tempó: gyermekhez illesztett feladathossz és gyakoriság.

Értékelés: önmagához viszonyított fejlődésre épülő, megerősítő értékelés.

Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek legtöbbször ingerszegény környezetből jön az óvodába, ezért értelmi képességeik elmaradnak az életkoruknak megfelelő szinttől. Értelmi képességeiknek, tanulási készségeiknek fejlesztését még hatékonyabbá kívánjuk tenni. Biztosítjuk a nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó, migráns gyermekek óvodai nevelésében az önazonosság megőrzését, ápolását, integráció lehetőségét. **Esélyegyenlőségi program.** Fontos tényező a szocializáció, nyelvi fejlesztés, motiváció erősítése, hátránykompenzáció. Törekszünk arra, hogy a gyermek rendszeresen járjon óvodába, megerősítést és pozitív élményeket kapjon. A zenei és a mozgás az a két terület, amelyben a roma gyerekek jó képességekkel rendelkeznek, és mint pozitív nevelési lehetőség, társaik számára példa az ő tudásuk. Az intézmény vezetése és érintett pedagógusa információkkal rendelkezik minden gyermek szociális háttéréről. Óvodapedagógusaink módszertani kultúrája kiterjed a személyes és szociális képességek fejlesztésére.

Diabéteszes gyermekek

Jogszályi alap: **Nkt. 62. § (1c), valamint 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 4. § (1) l) pont.**

Diabétesz gyermekek ellátása. Feladataink:

- vércukorszint mérése szükség esetén,
- inzulin beadása a szülővel egyeztetve,
- dietetikus által összeállított étrend biztosítása,
- rosszullet esetén azonnali intézkedés (mentő, szülő),

- az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzések elvégzése.

Tehetségígérek felismerése és fejlesztése

Óvodás korban még nem tehetségről, hanem **tehetségígéretekről** beszélünk. Kiindulópontunk, hogy minden gyermek kiemelkedően jó valamiben, csak lehetőséget kell adnunk a "tehetségígérek" kibontakozására. Szeretetteljes óvodai légkörünk, amelyben neveljük gyermekeinket és óvodapedagógusaink pozitív attitűdje segíti a tehetségek megmutatkozását. Kéthárom éves megfigyelés után minden gyermekről kiderül, hogy melyik az a terület, ahol ő kiemelkedően jól teljesít, vagy fokozott érdeklődést, lelkesedést, kreativitást mutat. A cél mindig az önállóan tevékenykedni akaró, tudó, boldog kis személyiség elérése, támogató és szakszerű környezet megteremtésével. Fontos a „tehetség-ígérek” minél korábbi életkorban történő felismerése, az élménygazdag, komplex tevékenységek sokszínű kínálatával a kiemelkedő képességek továbbfejlesztése a mindennapokban. A fejlesztő munka kritikus pontja, mikor kezdjük el a speciális tehetségfejlesztést. Nehéz pontos választ adni erre. Már óvodáskorban megjelenhetnek pl. a zenei, matematikai, bizonyos mozgásbeli tehetségek. Ezek programszerű egyéni fejlesztése tehát már ekkor fontos. Egészében véve azonban az óvodáskor „alapozó” korszaknak tekinthető bizonyos értelemben: elsősorban a megfelelő érzelmi fejlődést kell biztosítani a gyermek számára azzal, hogy „törődünk” velük, s engedjük őket játszani. Ebben a korban még nem szabad „elkülöníteni” a tehetségesnek látszó gyerekeket. Mit tud tenni az óvodapedagógus, ha kiemelkedő képességű gyermeke van a csoportban? Alapszabály, hogy hagyjuk a gyermeket önállóan alkotni! Dicsérjük, újabb és újabb eszközökkel, lehetőségekkel motiváljuk, segítsük, hogy elképzeléseit megvalósítsa. Az óvodapedagógus sokféle módszer ötvözetét alkalmazva élmény gazdag, érdeklődéshez igazodó, együttműködést elősegítő komplex tevékenységeket kínál, mellyel felkelti a gyermek tevékenység iránti vágyát, kíváncsiságára, ötleteire, gondolataira építve a többszintű és többféle megoldás lehetőségeit kínálva aktivizál. Elfogadó, befogadó légkört teremt, értő figyelemmel veszi körül a gyermeket, érzelmileg támogatja pozitív megnyilvánulásait. Ha magatartásában nehezen kezelhetőség van, legyünk vele nagyon türelmesek! Tolmácsoljuk és toleráljuk másságát. Az óvodapedagógus nevelő-fejlesztő tevékenységének megsegítése érdekében egyéni konzultációt, esetmegbeszélést kezdeményez szakemberek bevonásával. (pszichológus, tehetségfejlesztési tanácsadó). A szülővel való konzultálás, kapcsolattartás nagyon fontos! Hiszen a szülő önmagában látja gyermekét, míg az óvodapedagógus más szituációkban, helyzetekben, a csoport egészében, a társakhoz való viszonyában. Így az iskolaválasztásban is előnyös az együttműködés.

A tehetségigéretetek korai felismerésében alkalmazott pedagógiai módszerek:

Megfigyelés. Interjú technikák – fejlődési jellemzők kikérdezése a szülőtől. Kérdőíves módszerek – szülői kérdőívek. Dokumentumelemzés – a gyermek produktumai.

Ismertető jegyek, tulajdonságok:

Szeretné tudni, hogyan működnek a dolgok. Összefüggéseket talál ott is, ahol más nem. Élénk a képzelete. Kérdései szokatlanok. Kitartóan megragad az őt érdeklő feladatoknál. Ha valamit a fejébe vesz, azt meg is csinálja. Beszédes, sokat magyaráz. Humora jó, arcminikája gazdag, sokat színészkedik. Alkotási vágy. Mindig csinálni valamit: gondolkodni, tervezni, megoldani. Kihívás hiányában rendbontó viselkedés. A kihívás: érdekes feladat, ami nagyon kíváncsivá teszi, ami megfelelően nehéz is ahhoz, hogy minden képességét, erejét össze kell, hogy szedje a megoldáshoz. Fáradhatatlanság. Rengeteg energiája van. Amikor már a felnőttek is elfáradnak, ő még akkor is jól bírja. Alacsony monotónia tűrés. Az azonos, ismétlődő dolgokat nehezen viselik el. Rendkívül unalmasnak és bosszantónak találják. Szokástól eltérő észlelés. Jó megfigyelők, azt is észreveszik, amit más nem, és másképp, más szemszögből is látják (új megközelítése a dolgoknak, eltérő vélemény). A fentiek persze nem egyszerre jellemzőek a rejtőző tehetségre, hanem néha egyikük, néha másikuk nyilvánul meg a cselekedeteiben.

Kategóriák képességterületek szerint:

Intellektuális („tudományos”) technikai, művészi tehetség (képző és zeneművészi, előadói stb.). Pszichomotoros tehetség (sport, mozgásművészetek, kézügyességet igénylő területek) szociális (az átlagosnál jobb szervezői, vezetői tehetség).

Használt módszerek a tehetséggondozásban:

Gyorsított előrehaladás – iskolakezdés előbbre hozása a törvényi szabályozás figyelembevételével. Gazdagító programok – differenciálás a csoportban, kiscsoportos foglalkozások. Egyéni eszközhasználat, választási lehetőség, önálló alkotás lehetőségeinek biztosítása, szereplési lehetőség (pl. mesemondás, rajzverseny, bábfesztivál).

A **tehetséges gyermekek fejlesztését** elsősorban a gyermekek közötti különbségeket figyelembe vevő differenciált foglalkoztatással valósítjuk meg. Tehetség felismerése, személyiségfejlődésének támogatása, további segítése. Támogatjuk a kiemelkedő teljesítményeket és igyekszünk továbbfejleszteni. Részt veszünk rajzversenyen, mesemondó találkozók, sport rendezvényeken, bábfesztiválon. Programunk figyelembe veszi a különböző funkciók egymásra épülését, hogy a szociális tanulás támogatása közben sikerélményt biztosíthassunk minden gyermeknek. Foglalkozásaink tartalma a gyermek egész személyiségére hat, a pszicho motoros fejlesztést szolgálja. Alkalmazkodunk az eltérő képességekhez, eltérő viselkedésekhez.

Fejlesztő munkánk csak akkor lehet hatékony, ha a gyermek biztonságban érzi magát, ha tudja, hogy szeretjük, elfogadjuk, megértjük őt, személyiségét nem statikusan, hanem önmagához viszonyított fejlődésében szemléljük, segítjük egyéniségének sokoldalú kibontakozását. A gyermek tevékeny lény. Ezért a fejlesztés tartalma mindig tevékenységben, tapasztalás útján sikeres, hiszen szemléletes, képszerű gondolkodásuknak ez a legmegfelelőbb. Az óvodapedagógus tehetséggondozó munkáját szakemberek (pszichológus, tehetségfejlesztési tanácsadó) segíthetik, eseti megbeszélés vagy konzultáció formájában.

Sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek

Az SNI gyermekek nevelése során együttműködünk a Szakszolgálatokkal. A fejlesztést a szakértői vélemény alapján tervezzük meg, a gyermek állapotához illeszkedve. A fejlesztésben érintett gyermekek esetében az értékelést a szakvélemény előírásainak megfelelően végezzük. Az óvodapedagógusok munkáját, pszichológus, gyógypedagógusok, logopédus segíti.

- **Mozgássérült gyermek:** *Mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott).*

Kiemelt feladat a mozgásos akadályozottságból eredő hátrányok csökkentése. Mozgásfejlesztés, önellátás, önkiszolgálás fejlesztése, játéktér kialakítása, nyelvi fejlesztés, éneklés, manuális készség fejlesztése.

- **Látássérült gyermek:** *Látássérült, gyengénlátó.*

Látási kontroll hiányosságainak korrigálása. Hallás és mozgásfejlesztés. Testtartási hibák megelőzése, helyes testtartás megtanítása. Nagymozgás fejlesztése. Látás- mozgás koordináció fejlesztése-finom és nagymozgások esetében egyaránt. Közösséghez való alkalmazkodás segítése, az önkiszolgálás elsajátítása.

- **Hallássérült gyermek:** *Hallássérült.*

Nyelvi kommunikáció megalapozása, megindítása, fejlesztése. Minden, a szocializációt hatékonyan segítő munkajellegű tevékenységbe be kell vonni a hallássérült gyermeket. Fejlesztési kell a beszédértést, szókincset, a szájról olvasási készséget. Törekedni kell a beszédérthetőségének kialakítására, főleg a magánhangzók esetében.

- **Értelmi sérült gyermek:** *Enyhén értelmi fogyatékos.*

A spontán tanulást, a társakkal való együttműködést, a kommunikációt segítik azok az élmények, tapasztalatok, minták, amelyet a gyermek a csoport társai között megél. Szociális kapcsolatok támogatása, utánzásos tanulás, érzelmi biztonság biztosítása.

- **Beszéd fogyatékos gyermek:** *Beszéd fogyatékos.*

Kiemelt feladat az aktív nyelvhasználat, kommunikáció kialakítása, az értelmi fejlesztés, érzelmi élet fejlesztése. Nyelvhasználat fejlesztése, logopédiai támogatás.

- **Autizmus spektrum zavar esetén:** *Autizmus Spektrum zavar.*

- Az óvodai nevelés, a szülőkkel való együttműködés, a természetes élethelyzetek használandóak a fejlesztésre. Strukturált környezet, napirend, vizuális támogatás, egyéni megközelítés.

- **Pszichés fejlődési zavarok:** *Egyéb pszichés zavarával küzdő.*

A gyermek a Szakértői Bizottság véleményében foglaltakra alapozva a részképességzavarok egyéni fejlesztési terv szerinti korrekciója. További feladat megelőzni a teljesítménykudarckokra épülő másodlagos zavarok kialakulását.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) gyermekek

Különösen fontos a személyes megerősítés, a közösségbe történő bevonás, a differenciált, játékalapú tanulási lehetőségek biztosítása. Az óvodapedagógus a problémák okait feltárja, és egyéni megközelítéssel segíti őket. A fejlesztést a szakértői vélemény alapján tervezzük meg, a gyermek állapotához illeszkedve.

Támogató környezet, személyi és tárgyi feltételek

Az intézmény támogató rendszert működtet: Felzárkóztatást célzó egyéni foglalkozást szervez.

Integrációs oktatási módszereket fejleszt, és ezt be is vezeti. Az okok megszüntetésére egyéni célokat tűz ki. A szociális háttér ismeretében cselekedik. *A gyermek fejlettségi szintjének* megfelelően az egyéni bánásmód formáit meghatározza. A fejlesztések során szoros együttműködés valósul meg a szülőkkel és a szakszolgálatokkal.

Tárgyi feltételek biztosítása. Intézményünk külső és belső tárgyi adottságai - néhány speciális eszköz, és néhány épület akadálymentesítésének kivételével - megfelelnek a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált neveléséhez szükséges feltételeknek. A tornaszobák mozgásfejlesztő eszköztára jól szolgálja az egyéni, és a csoportos fejlesztést. Rendelkezünk speciális fejlesztő eszközökkel. Valamennyi foglalkoztató szobában nagyméretű tükör segíti a gyermekeket énképük megfelelő alakulásában.

Értékelés

Az értékelésnél a gyermek önmagához viszonyított fejlődésének mértékét hangsúlyozzuk, az értékelését ehhez igazítjuk. Az értékelés során előtérbe kerül a pozitív megerősítés, a haladás elismerése és a képességek kibontakozásának támogatása. Felismeri a gyermekek tanulási, magatartási problémáit, a sajátos nevelési igényű gyermekek speciális fejlesztését a gyermek fogyatékosságának megfelelő szakember végzi, segíti az óvodapedagógusok munkáját. Egyéni fejlesztési terveikben a szakszolgálat (logopédus, fejlesztőpedagógus, tiflopedagógus, szurdopedagógus, konduktor) szakmai segítségét is igénybe veszik, illetve annak útmutatásai alapján végzik munkájukat. A fejlesztés résztvevői a gyermek, a pedagógus, a család és a szakember együttesen.

Fejlesztést végző szakemberek

6.1.1 Logopédus munkája az óvodában-alapellátás, SNI gyermekek ellátása

Célunk

- Olyan logopédiai támogatás biztosítása az óvodai nevelés részeként, amely által a gyermekek beszédfejlődése az életkori elvárásoknak megfelelően alakulhat, és a beszédhibák időben történő javítása megvalósulhat.

A logopédiai munka az anyanyelvi neveléshez kapcsolódik, annak része és segítője. Az anyanyelvi nevelést az óvodapedagógus és a család végzi, a logopédus munkája annak kiegészítője, segítője. Jelentősége abban van, hogy saját módszereivel elősegítse az alakilag és tartalmilag is megfelelő beszéd kialakulását a gyermekeknél. Évente logopédiai szűrés eredményeként részesülnek logopédiai fejlesztésben az arra rászoruló gyermekek. A logopédus munkája szorosan kapcsolódik az anyanyelvi neveléshez, kiegészíti és segíti azt a gyermekek tiszta és tartalmas beszédének kialakítása érdekében.

A logopédus fejlesztő feladatai:

- A beszédhibás gyermekek folyamatos kiszűrése.
- Beszédhibák javítása a logopédia speciális módszereivel.
- A beszédhiba megszüntetése által a gyermekek családi, óvodai és iskolai beilleszkedésének elősegítése.
- Beszédjavításra azoknak az 5-7 éves gyermekeknek van szükségük, akiknél a beszéd korrekciójára az iskolai tanulmányok megkezdése előtt szükség van.
- Logopédiai munka elsősorban a tanköteles korú gyermekek, ill. a fiatalabb, de súlyosabb problémával küzdő gyermekek körében folyik. A sikeres fejlesztés érdekében nagyon fontos az óvodapedagógussal és a családdal fenntartott szoros kapcsolat.

Megvalósítás

A logopédus az alapellátáshoz a tanév elején szűrést végez, amely alapján meghatározza a fejlesztésre szoruló gyermekek körét. Az SNI gyermekek esetében a rendelkezésre álló szakvéleményben foglaltak alapján végzi fejlesztő munkáját. A fejlesztés egyéni vagy kiscsoportos formában történik heti rendszerességgel, figyelembe véve a gyermek egyéni szükségleteit és terhelhetőségét. A munka alapja a logopédiai napló vezetése, amelyben a fejlődési folyamat dokumentálása történik. A hatékony fejlesztés kulcsa az óvodapedagógusokkal és a szülőkkel való szoros együttműködés.

6.1.2 Pszichológus munkája az óvodában

Célunk

- Olyan támogató és elfogadó óvodai légkör kialakítása, amely által a gyermekek lelki egészsége, érzelmi biztonsága, önismerete és szociális készségei fejlődhetnek.

A pszichológus fejlesztő feladatai:

- A gyermekek pszichés állapotának nyomon követése, szükség esetén vizsgálatok végzése. A beilleszkedési, magatartási, érzelmi problémák felismerése, kezelése.
- Az óvodapedagógusok segítése az egyéni bánásmód és nevelési stratégiák kialakításában.
- Szülők támogatása konzultáció keretében, ha gyermekük fejlődése, viselkedése eltérést mutat.

Megvalósítás

A pszichológus szakmai jelenléte hozzájárul ahhoz, hogy a gyermekek személyiségfejlődése egyéni szükségleteikhez igazodva valósuljon meg, valamint segíti a pedagógusokat és a szülőket a gyermekek megértésében, támogatásában. A gyermekek megfigyelésén keresztül, egyéni vagy csoportos beszélgetések, játékos helyzetek elemzésével gyűjt információt, és a problémák feltérképezését követően konzultációt folytat a szülőkkel és az óvodapedagógusokkal. Szükség esetén javaslatot tesz további szakellátásra. A pszichológus jelenléte elsősorban megelőző, tanácsadó és konzultációs szerepet tölt be.

6.1.3 Gyógypedagógus munkája az óvodában

Célunk

- Olyan inkluzív nevelési környezet biztosítása az óvodában, amely által a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni képességeik szerint fejlődhetnek, és aktívan részt vehetnek az óvodai közösség életében.

A gyógypedagógus fejlesztő feladatai

- A sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni fejlesztési tervének elkészítése, végrehajtása. Rendszeres megfigyelés, fejlesztő foglalkozások tartása.
- A pedagógusok módszertani támogatása a differenciált nevelés megvalósításában.
- A gyermekek közösségi integrációjának támogatása.
- Szülőkkel való kapcsolattartás, fejlesztési eredmények megosztása.

Megvalósítás

A gyógypedagógus személyre szabott fejlesztéssel segíti a gyermekek felzárkóztatását, és elősegítse sikeres integrációjukat. A gyermek egyéni szükségleteihez igazodva, és a szakértői határozatban meghatározott órák száma alapján, heti rendszerességgel fejlesztő foglalkozásokat tart, egyéni vagy kiscsoportos formában. Fejlesztő munkáját szoros együttműködésben végzi

Gyöngyös Város Óvodái Pedagógiai Programja
az óvodapedagógusokkal és a szülőkkel. Munkáját dokumentálja, fejlődési naplót vezet, és részt
vesz az egyéni fejlődési tervek kidolgozásában, értékelésében.

7. ÓVODAI INTEGRÁCIÓS PROGRAM

Az integráció a nevelés és a pedagógia esetében a fogyatékos, akadályozott, azaz speciális nevelési szükségletű és az ép gyermekek, illetve felnőttek együttes nevelését, oktatását és képzését jelenti egy közös élet- és tanulási térben. **A sikeres integráció feltételei**, a megfelelő attitűdök kialakítása a kollégákban (szociális érzékenység, empátia, eltérések elfogadása, a különbségek kezelésének a képessége). A kollégák szakmai kompetenciájának fejlesztése (módszertani ismeretek, megfelelő segédanyagok). Támogató környezet kialakítása óvodán belül és kívül. Megfelelő finanszírozási rendszer. Kooperatív tanítás kialakítása szakértők bevonásával. Együttműködés világos szabályok mentén. Heterogén csoportok kialakítása, amit támogat a rugalmas és alternatív tanulásszervezés. Hatékony tanítás feltételei adottak: igényesség, teljesítményorientáltság, folyamatos mérés és visszajelzés, egyéni tanulmányi terv és nyomon követés.

Részleges integrációs csoportot működtetünk a Tündérműkert óvodában Napi rendszerességgel gyógypedagógus és gyógypedagógiai asszisztens foglalkozik a nehezen integrálható SNI gyermekekkel. Nem külön csoport, de szükség szerint külön fejlesztésben részesülnek a fejlesztő szobában vagy a saját csoportjukban.

Az integráció sikerességét előre jelző tényezők

A szülő részéről: Elfogadó magatartás, reális helyzetértékelés, tájékozottság a gyermek fogyatékoságával kapcsolatosan ismerje a gyermek személyiségét, állapotát, a szükséges beavatkozásokat, kezeléseket, fegyelmezettség (kezelés, veszélyeztetettség kapcsolatban és nevelési kérdésekben), együttműködési készség a pedagógusokkal, szakorvossal.

A pedagógus részéről: Empatikus hozzáállás, speciális pedagógiai felkészültség innovatív készség.

A befogadó óvoda részéről: Az integráció törvényi feltételeinek megvalósítása (alapító okirat, nyilvántartás). A gyermekek különleges igényének figyelembevétele a törvényadta jogok érvényesítése. A rehabilitációs, rehabilitációs szempontok érvényesítése (órakeret, szakember biztosítása differenciált fejlesztés és követelmény támasztása stb.).

Elveink: Minden gyermeket megismerjük, hogy önmagához képest fejleszteni tudjuk. Elfogadjuk, hogy minden gyermek különbözik egymástól, de mindenki fejleszthető. Az egyéni bánásmód, a differenciált nevelés jellemzi munkánkat, hogy eredményesen záruljon az óvodai és elkezdődhessen az iskolai időszak a gyermek életében. A gyermekeket sokoldalúan fejlesztjük, kompetenciáit – személyes, kognitív, szociális kompetenciáit – kibontakoztatjuk, ezzel segítjük iskolai életének megalapozását.

Célunk:

- A gyermekek iskolára való alkalmassá tétele az egyéni adottságok figyelembevételével, differenciált fejlesztéssel.
- A gyermekek, motiváltak legyenek a tanulásban, örömmel, kíváncsian várják az iskolát.
- A különböző szociális háttérrel rendelkező gyermekek számára esélyegyenlőség biztosítása, hátrányuk kompenzálása. **Feladatok:**
- Az óvodából iskolába való átmenet megkönnyítése a gyermekek számára.
- Folyamatos, jó partneri viszony kialakítása az iskolával.
- Az intézmény törekszik a kölcsönös kapcsolattartás kiépítésére és az információcsere fenntartására.
- A gyermekek iskolai eredményeiről való visszajelzéseket felhasználja a pedagógiai munkájának fejlesztéséhez.

Az óvoda Felvételi Szabályzatában szerepel a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek kötelező felvétele. Az óvodapedagógusok személyes megjelenésükkel, támogató attitűddel segítik az óvodába való beilleszkedésüket. A csoportba sorolásnál törekszünk a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek arányos elosztásra. Az óvoda nyitvatartási rendje igazodik a szülők munkaidő beosztásához. A nevelőtestület rendszeresen tart esetmegbeszéléseket. Az óvodába lépéskor komplex állapotfelmérést végzünk a gyerekekről. A gyermek beszédfejlődését segítjük az ingerekben gazdag beszélő környezet kialakításával. Egészséges környezet feltételeinek megteremtésével megkönnyítjük a gyermekek szocializációját. A nevelési céljaink elérése érdekében, a változatos pedagógiai módszerek alkalmazásával biztosítjuk a gyermekek megtapasztalási lehetőségeit (mikro csoportos foglalkoztatás, kooperatív tanulási technikák alkalmazása), kíváncsiságuk igényét, a próbálkozás örömet. Ennek érdekében használjuk az IKT eszközöket, melyek a tervező munkában megjelennek. Óvoda-iskola átmenet során gyermekek életében mérföldkőnek számít az iskolába lépés időszaka. Abban, hogy minél zökkenőmentesebb legyen a gyermekek iskolába lépése, nagyon fontos szerepe van az óvodaiskola kapcsolatának.

Az óvoda és iskola közötti együttműködési lehetőségek

Óvodai rendezvényekre iskolások meghívása (pl. bábelőadás, zenés műsorok, gyermeknapi programok). Iskolások rendezvényeire óvodások meghívása (pl. ÖKO nap, Sport délelőtt) Iskolások műsora az óvodások részére. Iskolalátogatás, óralátogatás a tanköteleskorú gyermekekkel. Az óvodapedagógusok részvétele az iskolai tanévnyitón. Óvodapedagógusok tájékozódása az elsős gyermekekről.

Szülőkkel való kapcsolattartás

A személyes kapcsolat kialakítására törekszünk. Lehetőséget biztosítunk a gyermek egyéni sajátosságainak megfelelő beszoktatásra. Folyamatosan kapcsolatot tartunk a gyermek fejlődéséről feljegyzésekkel, egyéni beszélgetésekkel. /fogadó órák, szülői értekezletek, egyéni beszélgetések, esetmegbeszélések, telefonbeszélgetés, e-mailváltás, faliújság, zárt csoport, hivatalos értesítés stb/ Közös rendezvényeken szívesen látjuk a szülőket. Igény szerint és indokolt esetben családlátogatás.

8. AZ ÓVODAI NEVELÉS ÁLTALÁNOS FELADATAI

Egészséges életmód alakítása, egészségnevelési program

Intézményünkben az egészséges életmódra nevelés kiemelt jelentőséggel bír.

Olyan szemléletet alakítunk ki, amely fontos emberi értéknek tekinti az egészség megőrzését, az egészséges életmód kialakítását. Az egészséges élet, az embernek semmi mással nem pótolható, alapvető értéke, nélküle, sem egyéni, sem közösségi lét nem valósítható meg. Az egészség megőrzése, fenntartása és fejlesztése egy egész életen át tartó feladat a sikeres önmegvalósítás eléréséhez. Az egészség modern értelmezése a testi, lelki, szociális biztonságot, az aktív alkalmazkodó és társas kapcsolati jómódot is magában foglalja. Ezen nemcsak az orvosilag felülvizsgált egészségi állapotot értjük, hanem az egészség aktív, célirányos megvalósítását, az egészségvédelemhez szükséges folyamatos ismeretgyarapítást, tapasztalatszerzést, az egészségesebb élet választását, valamint annak visszacsatolását. Az egészséges életmódra nevelés intézményünk pedagógiai gyakorlatának alapértéke. Hisszük, hogy az egészség nem csupán a betegség hiánya, hanem a testi, lelki és szociális jólét harmonikus egysége, amelyet tudatosan építeni és védeni kell. Az óvodai nevelés során a gyermekek életkori sajátosságaira, egyéni szükségleteire és fejlődési ütemére alapozva alakítjuk ki az egészségtudatos viselkedés alapjait.

Az óvodai egészségnevelési feladatainknak két fontos része van, melyek elválaszthatatlanok és az óvodai nevelés valamennyi területére vonatkoznak.

- Egészségfejlesztés (promóció) – az egészséges szokások tudatosítását, pozitív viszonyulások kialakítását célozza.
- Megelőzés (prevenció) – az egészséget károsító tényezők, kockázatok felismerését és elkerülését szolgálja.

Mindkettő a gyermek személyiségének testi, érzelmi, értelmi és szociális vonatkozásaiban jelenik meg, beépülve az óvodai nevelés minden területébe.

Célunk

- Olyan tapasztaltatás, módszerek alkalmazása, mely által bővülnek az óvodás korú gyermekek, családjuk, az óvodai alkalmazottak egészségtudatos ismeretei, formálódik egészségtudatos szemléletük, fejlődik egészség kultúrájuk – pedagógusok, szülők, segítő szakemberek – közös értékrend mentén támogatassák ezeket a folyamatokat.
- Testi, lelki, szociális egészség területek feltérképezése, feldolgozása a cselekvésbe ágyazott élmények biztosításával. A gyermekek megélik saját testük, mozgásuk, érzéseik, kapcsolataik fontosságát, és fokozatosan képessé válnak felelős döntések meghozatalára az egészségük megőrzése érdekében.

- Értékközvetítés, szemléletformálás, fenntarthatóság elősegítése, az eredményes nevelőfejlesztő munkához való hozzájárulás.

Feladataink Mozgás és testi fejlődés

- A gyermekek mozgásigényének napi kielégítése szabadban és tornaszobában.
- A finom- és nagymozgások fejlesztése, mozgásos játékok, tevékenységek szervezése.
- Az aktív életmódhoz való pozitív viszony kialakítása.
- Lehetőség biztosítása a családok és az óvodások szabad levegőn való, tudatosan tervezett, sokoldalúan fejlesztő mozgására és játéokra. Mozgásigény napi szükségletének kielégítése a testi képességek fejlődése mellett.

Egészséges táplálkozás

- Az egészséges étkezési szokások kialakítása (változatos étrend, rendszeres folyadékfogyasztás).
- Étkezési kultúra formálása (önkiszolgálás, eszközhasználat, viselkedési normák).
- Étkezési kultúra fejlesztése, az egészséges táplálkozás szorgalmazása.
- Egészségtudatos ismereteinek bővítése, szemléletének formálása, egészség kulturáltság fejlesztése.
- Szükség esetén diétás étrend biztosítása, dietetikussal egyeztetve.

Személyes higiéné és életvitel

- A higiéniai szokások megalapozása (kézmosás, öltözködés, testápolás).
- Higiéniai normák megismertetése, betartása.
- A gyermekek testi, lelki, szellemi fejlődésének segítése. Egészséges életritmus (napirend, heti rend) működtetése.
- A gyermekek élettani szükségleteinek kielégítése során egészségük megőrzése.
- A testi szükségletek (pihenés, alvás) egyensúlyának biztosítása.
- A mozgás, az aktív tevékenységek és a nyugodt pihenés minősége és mennyisége igazodjon a gyermek szükségletéhez.
- Betegségmegelőző szokások kialakítása. Betegségmegelőzés biztosítása egészségvédelem segítése, a családok egészséges életvitelének, életmódbeli szokásainak befolyásolása.
- Egészségvédő, megőrző öntevékenységek segítése. Segítségnyújtás az egészséges életvitel kialakításához szükséges döntési alternatívák megválasztásában.
- Az egészség megvédésére, edzésére, illetve visszanyerésére vonatkozó, közérthető, de tudományosan bizonyított ismeretek nyújtása sokoldalú egészségvédő lehetőség bemutatása, támogató tanácsadás, illetve véleményformálás az egészségvédő magatartási szabályok kialakításában.

- Az egészséges fejlődéshez a legmegfelelőbb környezet és a hozzátartozó szükséges feltételek biztosítása. Az egészség alapvető értéket képviseljen minden partner életében. Objektív megfigyelések végzése az egészségi állapot tükrében.

Lelki egészség, mentálhigiéné

- Érzelmi biztonságot nyújtó légkör biztosítása.
- Szabadidő hasznos eltöltése.
- Alkalom, idő, helyszín, eszköz biztosítása a spontán és szervezett tapasztalatszerzésre, ismeretszerzésre.
- Konfliktuskezelési képességek fejlesztése, empátia erősítése, ~~Konfliktuskezelés~~, együttműködési készség, érzelmi, indulati állapotok, kapcsolati zavarok kezelésének, fejlesztésének lehetőségeinek, módszereinek megismerése.
- Érzelmek felismerésének és kifejezésének támogatása játékos módszerekkel.

Prevenció és biztonság

- Balesetmegelőzési ismeretek közvetítése, alapvető elsősegélynyújtási helyzetek gyakorlása. Balesetmegelőzés, és elsősegélynyújtás.
- Diabéteszes és allergiás gyermekek ellátásához szükséges intézkedések biztosítása.
- Egészségkárosító szokásokkal szembeni megelőző szemlélet kialakítása (pl. mozgáshiány, helytelen táplálkozás).
- Prevenció, magatartási alternatívák biztosítása.
- Példamutatás, helyes szokásrendszer kialakítása folyamatos tapasztaltatás mellett.
- Egészségkárosító tényezők megismerése, azok veszélyeire figyelemfelhívás.
- Az egészséges életmódra nevelés az óvodai élet minden területének része legyen.
- Biztonságos életvitel szokásainak alakítása.

Környezettudatosság és fenntarthatóság

- Egészséges környezet iránti felelősség megalapozása (tisztaság, hulladékkezelés, zöld udvar).
- Környezeti nevelés élményelemekre építve (szelektív gyűjtés, természetes anyagok használata).
- Környezettudatos és kulturált magatartásformák kialakítása.
- A szabad levegőn töltött idő és a természetközeli tevékenységek támogatása.

A fejlesztés segíti az egészséges életvitel iránti igény kifejlődését, az egészséges életmód választását, a megelőzés pedig az egészséget károsító magatartások visszaszorítását. Az egészség védelme tanulható, fejleszhető. Gyermekekben az egészségre nevelés nagymértékben az élet további szakaszaira kiható jelentőséggel bír. Az óvodai egészségvédő,

fejlesztő magatartás elérésének feltételei bizonyos alapképességek, melyek elsajátíthatók egészségpedagógiai tevékenységek során. Az egészséges életvitel elérésére vonatkozó kompetenciák kialakítása feltételezi a gyermek személyiségének megismerését (testi, érzelmi, értelmi, akarati és társkapcsolati viselkedés). A különböző élethelyzetekben a testi-lelki edzettséget erősítjük gyakorlással, pótoljuk, illetve kiegészítjük a hiányzó egészségvédő képességeket, szokássá alakítjuk az egészségvédő magatartást. A gyermek testi, lelki szükségleteinek kielégítése biztosíthatja a kisgyermek egészséges fejlődését, a legteljesebb egészségi potenciáljának elérését, azaz a lehetőséget arra, hogy a gyermek a mindennapi élet alternatívái (életviteli helyzetei) közül a legegészségesebbet válassza, az egészséget választó képességét kifejlessze. **Fokozott figyelmet fordítunk a diabétesszel élő,** valamint a fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermekek, tanulók egészségének megőrzésére. Képzett kolléganők végzik a vércukor mérését, szükség esetén az inzulin beadását. **A szülő kötelezettsége,** hogy a nevelési intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermeke fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a) a beiratkozással egyidejűleg, vagy

b) a diagnózis ismertetését követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert a gyermek, tanuló mindig tartsa magánál. Az egészséges gyermek csak egészséges környezetben nevelődhet, ezért a környezettudatos magatartás szemléletének jelenléte, elengedhetetlen intézményünkben. A külső és a belső környezet nagy hatással van az óvodai élet minden szereplőjének nemcsak testi, hanem mentális egészségére is.

Alkalmazott módszereink

- Élményalapú tapasztalatszerzés – tevékenységbe ágyazott tanulás.
- Modellnyújtás – pozitív viselkedési minták közvetítése.
- Megfigyelésen és visszacsatoláson alapuló pedagógiai munka.
- Szülőkkel való együttműködés, közös programok szervezése.
- Külső szakemberek bevonása (védőnő, pszichológus, logopédus, dietetikus).

Együttműködő partnereink

Az egészségnevelési feladatok hatékony megvalósítását intézményünkben támogatják:

- Szülők, Szülői Szervezet
- Óvodapedagógusok, pedagógiai asszisztensek, dajkák, technikai dolgozók
- Védőnő, háziorvos, fogorvos
- Óvodapszichológus, gyógypedagógus, logopédus

- Heves Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Gyöngyösi Tagintézménye
- KHSZK Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ KHSZK Gyermek és Családok Átmeneti Otthona
- ÁNTSZ. Egyéb helyi, térségi prevenciós és mentálhigiénés programok szakemberei

8.1.1 Testi (szomatikus) egészségfejlesztés

8.1.1.1 Egészséges táplálkozás

Célunk

- Az életkori sajátosságoknak megfelelően alakuljon ki az egészséges étkezés iránti pozitív attitűd, az ételekhez való természetes viszonyulás, valamint az étkezési szokásokkal kapcsolatos igényesség.
- Tapasztalatokon keresztül ismertessük meg a gyerekekkel az egészséges, változatos táplálkozás alapelveit, hogy a megismerésen túl saját élményeken alapulva váljanak képessé a helyes döntések meghozatalára a jövőben.

Feladataink

- Az egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása a mindennapi szokásrendszer részeként.
- A gyermekek étkezési kultúrájának formálása: esztétikus tálalás, nyugodt étkezési környezet, asztali viselkedés szokásainak közvetítése.
- Kulturált környezet biztosítása, megfelelő mennyiségű és minőségű étel illetve ital az egyéni szükségleteikhez igazodva.
- Változatos, életkori sajátosságokhoz igazított étrend és 3x-i étkezés biztosítása, beleértve a friss zöldségek, gyümölcsök napi kínálatát.
- Magas cukortartalmú ételek, italok, magas só és telítettségű tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése (cukorbeteg, ételallergia stb.) egészséges alternatívák bemutatásával.
- Különleges igény szerinti étkezés biztosítása az ételallergiás, diabéteszes vagy egyéb speciális étrendet igénylő gyermekek számára (szülői és orvosi dokumentáció alapján).
- A gyermekek bevonása az étkezéssel kapcsolatos tevékenységekbe (terítés, gyümölcs előkészítés, reformételek készítése).
- Rendszeres kapcsolat a szülőkkel: együttműködés a családi étkezési szokások egészséges irányba történő alakításában.
- Különböző fogyasztási szokások összehangolása a pozitív irányú változások elérése érdekében. A táplálkozási zavarok (pl. túlsúly, válogatosság) felismerése és szükség esetén célzott figyelem biztosítása.
- Egészséges élelmiszerek fogyasztásának népszerűsítése (zöldségek, gyümölcsök, tejtermékek). Programok szervezése, pl. „Egészség Hét” a táplálkozásra fókuszálva.

Megvalósítás az óvodai gyakorlatban

A közös étkezések és az önálló részvétel lehetőségei az óvodai közösség egyik legtermészetesebb nevelési színtereivé válnak, hozzájárulva az egészségkultúra formálásához. Kisgyermekkorban a fejlődés alapfeltétele a táplálkozás. Az alapvető anatómiai – biológiai sajátosságok figyelembevételével a gyermekek étrendjében ne (ritkán) szerepeljen zsíros étel, pörkölt, erősen fűszerezett húsetel, nehezen emészthető egyéb étel. A különleges étkezési igényeket – például diabétesz, laktóztolerancia, gluténérzékenység – szakorvosi javaslat alapján, a szülőkkel egyeztetve biztosítjuk. Az étkezéshez való előkészületben a gyermekek is részt vesznek, életkori sajátosságaiknak és egyéni fejlettségüknek megfelelő szinten részesei az önkiszolgálásnak. Az egészséges táplálkozás megkedveltetése érdekében biztosítja az óvoda (szülőkkel közösen) a gyümölcs – és zöldségfogyasztást naponta, megismerteti az óvodapedagógus a gyermekekkel az új ízeket, az ételkészítési reformlehetőségeket. A saláták, gyümölcstálak, csíráztatás, aszalás stb. elkészítésében tevékenyen vesznek részt a gyermekek. Biztosítjuk a nap bármely szakaszában a folyamatos folyadékpótlást. Táplálkozási rendellenességre odafigyelünk (pl. túlsúlyos gyermekek, különleges étkezést igénylő gyermekek). A gyermekekkel természetes módon ismertetjük és szerettetjük meg az új ízeket – az óvodapedagógus játékos módon ismerteti az új alapanyagokat, és biztatja a gyermekeket azok megkóstolására. Egészség heteket szervezünk a tagóvodákban.

8.1.1.2 Mindennapi mozgás lehetőségének megteremtése

Célunk

- Alapvető célunk a mozgás szeretetének megalapozása, az aktív életmód iránti igény kialakítása, a testi-lelki egészséget támogató mozgáskultúra fejlesztése.
- Olyan nevelési környezetet kívánunk biztosítani, amelyben a gyermekek sokféle mozgásformát ismerhetnek meg, miközben pozitív élményekkel gazdagodva fokozatosan kialakul bennük a rendszeres fizikai aktivitás iránti belső motiváció.

Feladataink

- Sokoldalú mozgástapasztalatok lehetőségének megteremtése. Naponta elemi mozgások gyakorlásának biztosítása változatos, örömteli formában.
- Intenzív mozgás minden csoportban, mely örömezés kiváltása során sikerélményhez juttatja a gyermekeket és további fejlődésükhöz a legmegfelelőbb motiváció.
- Udvari és beltéri mozgáslehetőségek gazdagítása (komplex mozgásfejlesztő pályák, szabad játék, szervezett foglalkozás).

- Mindennapi mozgástevékenységgel teherbíró képesség növelés, fokozatos terhelés. Spontán játék, fogócska, mászókázás, futkározás, ugrálás, labdázás stb. Szervezett testmozgás, mely kifejezetten bizonyos izomcsoportot céloz meg.
- A sport, mint mozgásforma megszerettetése különböző programok segítségével. „Vízhez szoktató” tanfolyam szervezése a tanköteleskorú gyermekek számára az Önkormányzat támogatásával.
- Rendszeres fizikai aktivitás igényének kialakítása. A sérülés- és balesetveszély megelőzése, a biztonságos eszközhasználat szabályainak megismertetése. Fokozott figyelem a sérülés- és balesetveszélyre (tánc, túrák, udvar stb.).
- Relaxációs gyakorlatok alkalmazása (a relaxáció élménye a testbelső felől érkező ingerek felismerésének, feldolgozásának képességét fejleszti, így segít a figyelem, a koncentráció nehézségei esetén is).
- Sporttevékenységek megszerettetése játékos formában. Bozsik - Ovifoci Program működtetése, eszközeinek, módszereinek használata.
- Délutáni mozgásos programok, különórák szervezésével lehetőség biztosítása a nagyobb mozgásigényű gyermekek mozgásának kielégítésére.
- Városi sportrendezvényeken való részvétel biztosítása.

Megvalósítás az óvodai mindennapokban

A mozgás a kisgyermek alapvető életjelensége nemcsak testi fejlődést szolgál, hanem lehetőséget nyújt az önkifejezésre, önismeretre, közösségi élmények megélésére és a személyiségfejlődés különböző területein való kiteljesedésre. Mozgásigénye folyamatos kielégítésre vár, segíti őt abban, hogy megismerje önmaga lehetőségeit, a környezetét felfedezhesse, meghódíthassa. A mindennapi óvodai élet során biztosítjuk számukra a szabad mozgás lehetőségét az udvaron, tornaszobában vagy csoportszobai keretek között. A gyermekek szabadon mozoghatnak fogócskázva, mászókázva, labdázva, szaladgálva, és részt vehetnek szervezett, csoportos testnevelés-jellegű foglalkozásokon is. A játékos testnevelés életkornak megfelelően irányított csoportos mozgásprogram, melyben a mozgásfejlesztő információ átadása, a motiváció a készségek és jártasságok művelése mesébe ágyazottan történik. Egészségpedagógiai cél a mozgás megszerettetése minden nap. Itt alkalmazhatóak az elemi mozgásformák, amelyek a sportági mozgásokból levezethetők, de elemi jellegüknél fogva elveszítették a sportági mivoltukat. Ezek a mozgások egy életen át tartó sporttevékenységet alapozhatnak meg a gyermekekben (kúszás, mászás, futás, ugrás, dobás). A gyermekek fokozott mozgásigényüket jól kielégíthetik az udvari játékeszközökkel, munkaeszközökkel is. A fent említett eszközök használata megköveteli az általános

munkavédelmi szabályok előzetes megismertetését, betartását, ellenőrzését a pedagógusoktól. A mozgásszükségletét a regenerálódást biztosító délutáni pihenő egészíti ki, amely az alvásigény figyelembevételével igazodik az egyes gyermek szükségletéhez. A légfürdőzés, napozás biztosított az időjárásnak megfelelően. Napvédelemre nagy hangsúlyt fektetünk, megismertetjük a gyerekekkel annak fontosságát, jelentőségét. A

„Vízhez szoktatás” tanfolyamának lebonyolítása, átgondolt szervezéssel valósul meg évente a tanköteleskorú gyermekek számára. A gyermekek napirendjének figyelembevételével, az óvodapedagógusok kíséretével, a pedagógiai asszisztensek, dajkák bevonásával történik a gyermekek utaztatása. A szokáskialakítás személyes sportos nevelői példamutatáson alapszik. A gyermekek mozgását az óvodapedagógusok tudatosan irányítják, játékos formában gyakoroltatják az alapkészségeket és jártasságokat, miközben fejlesztik a koordinációt, állóképességet és az együttműködést is.

8.1.1.3 Személyi higiénia

Célunk

- A gyermekekben korai életkorban alakuljon ki az önmagukra irányuló gondoskodás igénye, a tisztaság iránti pozitív attitűd. A tisztálkodás, az öltözködés, a betegségmegelőzés ne külső kényszerként, hanem belső motivációként és természetes napi tevékenységként épüljön be életükbe.
- Az egészségmegőrzéshez szükséges alapvető higiéniai szokások elsajátítása játékos, élményszerű formában, példamutatással és pozitív megerősítéssel, megalapozva a gyermek egészségtudatos személyiségfejlődését.

Feladataink

- Tisztálkodás igényének kialakítása (a világ legtermészetesebb dolgaként épüljön be a napi rítusokba a tisztálkodás, ne legyen belőle kényszeresség).
- Helyes kézmosás és fogápolási zsebkendőhasználat és WC-használat technika elsajátítása. Tisztán tartott ruházatra figyelemfelhívás. Megfelelő öltözködési szokások kialakítása, praktikus, kényelmes, időjárásnak megfelelő ruházat, cipő viselése.
- Váltócipő használatának természetessé tétele.
- Gyakori fertőző betegségek megelőzésére való figyelemfelhívás és a fertőtlenítéssel kapcsolatos higiénés szabályok betartása.
- Az orrfújás, orrtörölés kulturált és higiénikus kivitelezésére való nevelés.
- A fertőzésveszély csökkentése érdekében szükséges szabályok megismertetése és alkalmazása (kézfertőtlenítés, játéktisztítás, közös eszközhasználat kezelése).

- Tájékoztatás a betegen való óvodába járás kockázatairól, ennek felelős kezelése.
- A közös használatú terek és eszközök rendszeres fertőtlenítésének biztosítása.
- Higiénés szabályok tudatos betartása veszélyhelyzeti időszakokban (járvány, influenzaszezon stb.). Veszélyhelyzet esetén a megelőző tevékenységek előtérbe helyezése, a védekezéshez az elvárható viselkedési szokások betartása, betartatása.

Megvalósítás:

Az alapvető személyi higiénia kialakítása a gyermekekben a példamutatással kezdődik, ezért fontos, hogy intézményeink minden dolgozója tiszta, ápoltság legyen. A személyi higiénia magában foglalja a testi szükségletek kielégítését, a testi gondozást és a test épségének védelmét. A test tisztán tartásánál a bőr, a fogak, a szájüreg, a haj, az érzékszervek, a körmök ápolását tartjuk elsődlegesnek, valamint a WC és WC papír használatot. Az öltözködési szokások kialakításával, a ruházat higiénijával és tárolásával is fontos foglalkozni. Saját jellel ellátott helye van minden gyermeknek. A gyermekek számára orrtörüléshez, orrfújáshoz biztosított a mindig elérhető helyen lévő papír zsebkendő, melynek higiénikus tárolására szintén gondot kell fordítani. A nap bármely szakaszában, minden óvodásunk számára elérhető helyen van a jellel ellátott pohara, így a vízfogyasztás lehetősége biztosított. esetenként ózon generátor használata. A betegségek megelőzésére elengedhetetlen a rendszeres fertőtlenítés, Fontos betartatni, hogy beteg, fertőzés átadására képes gyermek az óvodát ne látogassa. A betegségek megelőzésének alapja a személyi higiénia betartása, a rendszere kézmosás, helyes zsebkendőhasználat, a közös használati tárgyak, játékszerek tisztán tartása. Felkészítjük a gyermekeket a gyakrabban előforduló betegségek megelőzésére, a védekezéshez szükséges magatartásformákat gyakoroljuk (pl: nátha, köhögés, tüsszentés esetén). Saját példánkon keresztül hangsúlyozzuk, hogy a személyes higiénia a közösségi együttélés alapja is – az ápoltság, tisztaság, higiénés szokások gyakorlása a gyermekek jövőbeni egészségmagatartásának is meghatározó része lesz.

8.1.1.4 Balesetek megelőzése, elsősegélynyújtás

Célunk

- Olyan biztonságos és egészségtudatos óvodai környezet létrehozása a mindennapokban, amely által a gyermekek testi épségének megóvása biztosított, és fejlődik veszélyérzékelésük, önállóságuk, valamint a helyes viselkedésformák iránti érzékenységük.

- A gyermekek életkoruknak megfelelően megismerjék az egészségmegőrzés és balesetmegelőzés alapjait, s ezáltal már korai életkorban kialakuljon bennük a felelősségteljes, másokra is figyelő magatartás. **Feladataink**
- Biztonságos környezet biztosítása.
- Gyermekek egészségének, testi épségének védelme, gyermekek állandó felügyelete.
- Egészségvédő, balesetmegelőző ismeretek, egészségvédő készségek kialakítása, gyakorlása, folyamatos korrekció.
- Tagóvodák külső és belső tereinek balesetvédelmi szabályainak, a helyes és helytelen viselkedésmódoknak meghatározása és betartatása.
- Közlekedésbiztonsági ismeretek fejlesztése (pl. gyalogos közlekedés szabályainak bemutatása, gyakorlása).
- Vegyszerek, veszélyes anyagok zárható helyen való tárolása.
- Munka és tűzvédelmi szabályzat, valamint a tűzriadó terv megismertetése és alkalmazása minden dolgozó számára.
- Baleset esetén elsősegélynyújtás. Elsősegély-nyújtási alapismeretek biztosítása a gyermekekkel foglalkozó személyzet számára.

Megvalósítás:

A tagóvodákban az óvodapedagógusoknak és a pedagógiai munkát segítőknek biztosítani kell a gyermekek állandó felügyeletét, védelmét, figyelemmel a baleset-megelőzés szempontjaira. Olyan biztonságos környezetet kell teremteni, amely alkalmas a balesetbiztonsággal kapcsolatos szokások, magatartási formák kialakítására. Az intézmény minden dolgozójának alapvető feladatai közé tartozik, hogy a gyermekek részére az egészségük és testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja, valamint baleset veszélye, vagy bekövetkezett baleset esetén, a szükséges intézkedéseket megtegye. A balesetek esetén szükséges dokumentáció vezetése (baleseti napló, jegyzőkönyv). Minden dolgozónak ismernie kell és be kell tartania az óvoda munka és tűzvédelmi szabályzatát, valamint a tűzriadó tervet. Az óvodán kívüli és belüli tevékenységekkel együtt járó veszélyforrásokra fel kell hívni a gyermekek figyelmét és elmondani az elvárható és tilos magatartásformákat, valamint a tagóvodák belső és külső terének balesetvédelmi szabályait, a helyes és helytelen viselkedésmódokat. Megismertetjük a gyermekeket a játék és egyéb eszközök helyes használatával.

8.1.2 Szociális (lelki, érzelmi, akarat) egészségfejlesztés

Célunk

- Olyan támogató és kiegyensúlyozott óvodai környezet kialakítása, amely által a gyermekek érzelmi biztonságban érezhetik magukat, képesek lesznek érzelmeik felismerésére, szabályozására, és szociális kapcsolataik fejlődhetnek.
- A nyugodt, szeretetteljes légkör megteremtésével lehetőséget teremtünk a gyermekek személyiségének harmonikus alakulására, valamint arra, hogy egészséges énképet, empátiát és társas kompetenciákat alakíthassanak ki.

Feladataink

- Az óvodások beilleszkedését segítő családi, barátságos, nyugodt légkör megteremtése minden dolgozó kötelessége.
- Emberi, elfogadó, empatikus magatartással segítjük a kisgyermekek kapcsolatteremtését gyermekkel és felnőttel egyaránt. Erőszakmentes kommunikáció alkalmazása, a túlzott elvárások, a monotonia, az egyhangúság, a gyermekek verbális, illetve fizikai bántalmazása nem jelenhetnek meg az óvodai nevelőmunka során.
- A felnőtt közösség mentális egészségének védelme és megőrzése érdekében erőszakmentes kommunikáció formáit gyakoroljuk.
- A problémákkal küzdő, segítségre szoruló gyermek és felnőtt mindig megfelelő szakember támogatását veheti igénybe. Megóvjuk a gyermekeket az idegrendszerére ható káros hatásoktól, az idegrendszeri-pszichés túlterheléstől, kimerültségtől.
- Mintát adunk a családoknak a szabadidő helyes, tartalmas és kulturált eltöltéséhez, az együtt töltött idő érzelmi kötődést erősíti. A pedagógusok szükség esetén előzetes tájékozódás alapján a családok mentális állapotának megváltoztatásában közreműködnek (irodalmi anyag ajánlása, segítségnyújtó szolgálat elérhetősége stb.).
- A nemiség kérdésének óvodaskori jellemzőit figyelembe véve a gyermekek érdeklődésének kielégítése életkoruknak megfelelő beszélgetések során. A szexualitás életkornak megfelelő, természetes érdeklődésének elfogadása, megfelelő keretek közti válaszadás.

Megvalósítás

A gyermek cselekedeteit mindig valamilyen érzelem kíséri, kötődik az őt nevelő felnőttekhez, modellkövetése meghatározó. Az óvoda a család mellett a kisgyermek első szervezett közössége. A lelki egészségfejlesztés az óvodai nevelés mindennapos gyakorlatában nem tekinthető különálló feladatnak, hanem minden egyes nevelési mozzanatnak szerves része. Az óvodának, mint intézménynek a sikeres működéséhez, nevelőmunkájához nélkülözhetetlen a

kiegyensúlyozott légkör, a harmonikus csoportkörnyezet. A személyes kommunikáció és együttműködés forrasztja össze a gyermekeket az „én csoportom” tudatáig, ahol biztonságban érzi magát, bizalommal fordul az őt körülvevő társakhoz, felnőttekhez. A gyermekcsoportban az óvodapedagógus az egészséges életmód szempontjából is mintaadó személy, felelőssége kihat a lelki egészség és az érzelmi intelligencia megőrzésére és fejlesztésére is. Az egészséges napirend kialakítása, gyakorlása, a hibás viselkedési módok kezelése, a stressz hatások kompenzációja, a konfliktusok kezelése, az egészségre káros szokások megelőzése, a magatartás érzelmi vezérlése, az érzelmek felismerése és megfelelő kifejezése a lelki egészség fejlesztésének főbb feladatai. Kerüljük a sürgetést és a felesleges várakoztatást. A konfliktusokat igyekszünk csökkenteni, kizárjuk a megkülönböztetést és az agressziót a gyermekek lelki nyugalma érdekében. Nevelési elveink között kiemelt szerepet kap a beszélgetés, meghallgatás, személyre szóló figyelem. Konfliktuskezelési, düh kezelési technikákat mutatunk a gyermekeknek szükség esetén. Lazító, relaxáló gyakorlatokat iktatunk be, váltogatjuk az aktív és pihenő szakaszokat. A személyre szóló figyelem és a beszélgetés kiemelt helyet kap a nevelési módszereink között. Napirendünk minden esetben biztosítja a rendszerességet és rugalmasságot. Az óvodai mindennapokat áthatja a lelki egészségfejlesztés szemlélete. A kiegyensúlyozott napirend, az egyéni szükségletekhez igazított bánásmód és a biztonságos, elfogadó közösségi légkör támogatja a gyermekek lelki fejlődését.

8.1.3 Szociális (társas, közösségi) egészségfejlesztés

Célunk

- Olyan inkluzív, nyitott és együttműködésre épülő óvodai közösségi nevelés megvalósítása, amely által a gyermekek megtapasztalhatják a közösséghez tartozás örömét, megtanulják az együttélés szabályait, és fejlődhet szociális érzékenységük, elfogadó magatartásuk.
- A gyermekek szolidáris, segítőkész, együttműködő közösségi tagokká válnak, akik nyitottak a másság elfogadására és képesek empatikusan viszonyulni társaikhoz.

Feladataink

- Szülők társadalmi integrációjának segítése.
- Csoport szülői közösség beszélgetései.
- Viselkedéskultúra alakítása, többségi társadalomhoz való illesztése. Káros szenvedélyek megelőzésére vonatkozó ismeretnyújtás.
- Gyermekebántalmazás, agresszió megelőzése.
- Társas kapcsolatok erősítése. Együttműködés fokozása, közösségi élmények biztosítása.
- Másság elfogadása. Hátrányos helyzetűek lehetőségeinek megértése (javítása). Más származású, vallású elfogadása, vele való együttműködés.
- Egyéb gyermekközösséggel való kapcsolattartás (más csoportok, bölcsődei és iskolai közösségek).
- Szolidaritás a rászorulókkal, - szegregáció elvének és gyakorlatának elutasítása. Karitatív tevékenységek támogatása (pl. adomány gyűjtése).
- Esélyegyenlőség biztosítása.
- Kapcsolattartás segítő szakemberekkel.

Megvalósítás

Az egészségnevelés fő területe az óvodai közösségben megvalósuló szocializáció elősegítése és a szociális érzékenység fejlődése-fejlesztése. Az óvoda a gyermek viselkedésének második legfőbb mintaadó közössége (nyilván az első: a család). Ebben a közösségben az óvodapedagógus és más felnőtt személyek magatartása elsajátítandó mintául szerepel, azaz modellértékű. A gyermek-gyermek, valamint a felnőtt-gyermek kapcsolat érzelmi töltése, társkapcsolati igénye, biztonság-nyújtása biztosítja az együttérzés, az önzetlenség, a segítség, az önfegyelem kialakulását. Az óvodai nevelési gyakorlat kiemelten foglalkozik a beilleszkedés megsegítésével, különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és a sajátos nevelési igényű gyermekek szociális integrációjának megvalósításával. Fontos a gyermekek szociális érzékenységének fejlesztése, erkölcsi tulajdonságainak (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség) és akaratának (önállóságának, önfegyelmének, kitartásának,

feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozása, a szociális hátrányok enyhítése.

8.1.4 Környezeti tényezők az óvodai egészségfejlesztésben

Célunk

- Olyan tiszta, biztonságos és esztétikus környezet biztosítása az óvodában, amely által a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődése, jó közérzete és környezettudatos szemléletének megalapozása megvalósulhat.
- A gyermekek környezeti érzékenysége, higiéniai igénye és a fenntartható életvitelhez szükséges attitűdje már kisgyermekkorban kialakuljon, és természetessé váljon számukra a környezet védelme, megbecsülése.

Feladataink

- A csoportszobák szellőztetését, az ivóvíz tisztaságát, a fűtés, világítás megfelelő használatát biztosítani kell.
- Az udvar tisztán és rendben tartását, gondozását rendszeresen végezni.
- A helyiségek takarítását napi rendszerességgel végezni.
- Ügyelünk a megfelelő páratartalomra, kerülve ezzel a száraz levegő okozta köhécselest, illetve a magas páratartalom okozta gombák és atkák elszaporodását.
- A gyermekek tevékenységeihez használt eszközök rendben tartását folyamatos odafigyeléssel biztosítjuk. Az óvodai eszköztárban minden tárgy megfelelő minőségű, méretű, természetes alapanyagú, egészségre ártalmatlan anyaggal felületkezelte, esztétikus legyen.
- Gyermekek környezetének optimális kialakítása, elrendezése, különböző tevékenységekhez megfelelő helyek kialakítása.
- Egészségvédő, balesetmegelőző, szabályt követő készséges magatartás betartása.
- Változó természeti és kulturális feltételekhez alkalmazkodó viselkedés.
- Környezetvédelemhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása. A környezettudatos magatartás megalapozása, a fenntartható életvitel népszerűsítése. A természetvédelem, a hulladékhasznosítás, az energiával való takarékoskodás gyakorlása. Állatvédelem, növényvédelem népszerűsítése.
- A fenntartható fejlődés szemléletének megalapozása, környezetvédelmi programok, események szervezése.

Megvalósítás:

A napi szintű higiénés szokások kialakítása mellett fontos feladatunk, hogy a gyermekek aktív részesei legyenek a környezetük rendben tartásának. Az egészség tiszta, harmonikus

környezetet igényel, amelyben a fizikai, pszichikus, szociális és esztétikai tényezők egyensúlyt alkotnak. Az óvoda fizikai környezete – a tisztaság, biztonság, rendezettség és esztétikum – meghatározó szerepet játszik a gyermekek jó közérzetének és egészségének fenntartásában. Az életben maradáshoz az embernek alkalmazkodnia kell a környezet tényezőihez. A globalizált világ a természet megvédését, a hulladék hasznosítását, az energiával és minden rendelkezésre álló alapanyaggal, vízzel, papírral, zsebkendővel, étellel stb. való takarékoskodást az óvodai egészségnevelés kompetenciájába emeli. Az egészséges gondolkodás nemcsak testilelki-fizikai-szellemi jólétre terjed ki, hanem magában foglalja az egyén közvetlen környezetéhez, a társadalomhoz és a természethez fűződő viszonyát is. A környezetnevelés során a gyermekek tapasztalati úton, saját élményeiken keresztül tanulják meg, hogyan bánjanak felelősségteljesen a természettel és az erőforrásokkal. Nagyon fontos, hogy kialakítsuk a gyermekekben a környezeti higiénia iránti igényt, fogékonyságot. A környezettudatos, környezetbarát életvitel megalapozására, a fenntarthatóságra törekszünk. A felnőttek példamutatása, a közös udvari munkálatok, az újra hasznosításhoz és takarékoskodáshoz kapcsolódó tevékenységek mind hozzájárulnak a környezeti érzékenység kialakulásához. Az óvoda és szűkebb környezetünkben jelentkező környezetvédő tennivalók felismertetése, pozitív kialakítása környezetünkkel és a környezetvédő magatartás szokásainak kialakítása szintén fontos feladatunk. Példamutatással, a gyermekek munka jellegű tevékenységbe való bevonásával, gyakoroltatással a helyes környezet higiénés tevékenységekre szoktatás. Az óvodai napirend rugalmassága lehetőséget ad a természet megfigyelésére, séták, megfigyelések, kertészkedés és állatgondozás során a gyermekek közvetlen kapcsolatba kerülhetnek a környezettel, mely növeli felelősségérzetüket és erősíti a természethez fűződő pozitív érzelmeiket.

Érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés

Óvodáskorban, a magatartás megnyilvánulásaiban, a tevékenységekben meghatározó szerepet töltenek be. Az érzelmek dominálnak, átszövik a gyermekek életét, és sajátos motivációként alakítják viselkedésüket. A magasabb rendű érzelmek a gyermekek tapasztalatai során alakulnak ki, ezért fejlődésükben meghatározó a családban a szülők szerepe, az óvodában őt körülvevő dolgozók kommunikációja, viselkedése modell a gyermek számára.

Célunk

- Olyan érzelemgazdag, elfogadó és közösségi élményekre épülő óvodai környezet kialakítása, amely által a gyermekek érzelmi biztonságban nevelkedhetnek, társas kapcsolataik megerősödnek, és szociális készségeik, erkölcsi és akarat tulajdonságaik életkoruknak megfelelően fejlődhetnek.

- A gyermek képes legyen önállóan eligazodni a szűkebb és tágabb társadalmi környezetben, elfogadja önmagát és másokat, és megalapozódjon benne a pozitív énkép és a közösséghez tartozás érzése.

Feladataink

- Érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes, családi légkör biztosítása a befogadástól az óvodáskor végéig.
- Érzelem gazdag, jól szocializált, önfeledt, a természetben és a társadalmi környezetben jól eligazodó, kiegyensúlyozott, társas kapcsolataiban stabil gyermek ismereteinek megalapozása.
- A közös, együttes tevékenységek során átélt öröm közben lehetőség nyíljon a „Mi” és „Együtt” élményeinek megélésére.
- Az óvodapedagógus – gyermek, gyermek- gyermek, gyermek-pedagógiai asszisztens, gyermek-dajka, gyermek-fejlődést segítő pedagógusok-az óvodában a gyermeket körülvevő felnőttek viszonya, pozitív attitűd kialakítása, az együttéléshez szükséges készségek, jártasságok formálása, kommunikáció. A gyermeket körülvevő felnőttek modellértékű szerepet töltenek be.
- Olyan napirend, életrend kialakítása, melyben a gyermek én tudata, önértékelése, fejlődik; természetes, társas szükségleteinek kielégítése.
- Olyan közösségi szokások, szabályok biztosítása, csoport és óvodai szinten, amelyek igazodnak a gyermekek életkorához, fejlettségéhez, amelyek gyakorlása által kialakulnak azok a magatartási szokások, amik lehetővé teszik az együttélést, a társas kapcsolatok fejlődését, a különbözőség elfogadását. A szocializáció szempontjából fontosak a közös élményekre épülő közös tevékenységek gyakorlása.
- A mindennapi mese biztosítása, melynek hatása erősíti az összetartozás érzését, az együttlét önfeledt örömét, egyben erkölcsi értékeket közvetít a gyermek számára, amelyet erősít a pedagógus mintája, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak, akaratának fejlesztése (pl. együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség, önfegyelem, közös értékek óvása, kitartás, szabálytudat, figyelmesség).
- Megismertetni a szűkebb és tágabb környezetét, mely a szülőföldhöz kötődés alapja. Az óvodáskorú gyermek érzelmi biztonságát adja az őt körülvevő szeretet, másrésről az a tájékozódási képessége, amely segíti őt a környezetében való eligazodásában. A szűkebb és tágabb környezet megismerésének optimális lehetőségét adja a hagyományörzés, szocializáció, anyanyelvi nevelés, amely mindent átölel.

Esztétikai érzelmek alakításának feladatai

- Az egyéni igényeket is figyelembe vevő esztétikus, higiénikus gondozás elősegítése, az esztétikus megjelenés igényének kialakítása.
- Harmonikus, összerendezett mozgás indirekt gyakorlása segítse elő az esztétikus, szép mozdulatok kialakulását.
- Az egészséges, esztétikus környezet biztosítása segítse a szépérzék kialakulását. Az ízlésformálás jelenjen meg az óvoda minden napjaiban, a természetben, tárgyi és emberi környezetben egyaránt.
- Az esztétikai élmények legyenek alkotói és formálói a gyermekek esztétikai ítéletének.
- A gyermekek legyenek képesek a tárgyi - emberi - természeti környezetben észrevenni a szépet és a csúnyát.

Intellektuális érzelmek alakításának feladatai

- Az intellektuális érzelmek, megjelenése segítse az érdeklődés felkeltését, a gyermekek tanulási vágyának kialakulását, a szűkebb - tágabb környezet nyitott, érzékeny befogadását.
- A gyermekek kíváncsisága, utánzási kedve fejlessze az értelmi képességeket és pszichikus funkciókat, különös tekintettel a kreativitás képességének megerősítésére.
- A kíváncsiságot felkeltő tevékenységek során szerzett tapasztalatok folyamatos feldolgozása fejlessze az egyszerű gondolkodási műveletek alkalmazását, ismeretek emlékezetben tartását.
- A meghitt beszélgetések erősítsék a gyermekek kommunikációs aktivitását beszélőkedvét és a gazdag nonverbális képességek megjelenését.
- Az érzelmi alapigények biztosítása - biztonságérzet, szeretetérzet, védettségérzet segítse a gyermekeket abban, hogy érzésüket, gondolataikat szóban, mozgással vagy képi eszközökkel szabadon kifejezhessék.

Megvalósítás

Az óvoda, mint a gyermek első közösségi tere a család után, kiemelt szerepet tölt be a szocializáció és az érzelmi nevelés folyamatában. A gyermek fejlődéséhez szükséges érzelmi biztonságot a következetes, szeretetteljes, elfogadó felnőtt-gyermek kapcsolat biztosítja. A közös tevékenységek – különösen a mindennapi mese, játék, éneklés, mozgásos játékok, ünnepek – örömteli alkalmak az együttlétre, az „együvé tartozás” érzésének átélésére. A nemzethez tartozás az énkép erősödése mellett az összetartozás érzését is adja. Az értékörzés az, ha a mindennapok részévé válik a népi technika – batikolás -, a népzene, a néptánc, a rátétes díszítés, a hangszerhasználat (furulya). Minderre lehetőségünk nyílik a szüreti napok, a Márton napi ünnep, a Mikulás és a további hagyományt teremtő napok stb. megtartásával. E bőséges

tárház örömforrás, és készségfejlesztés egyszerre. A magyar népmeseanyag és néhány monda megismertetése. Rácsodálkozik a természetben és az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre. Megkülönböztetett figyelmet fordítunk a nehezen szocializálódó, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, halmozottan hátrányos és hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztésére, érzelmi, akarati életük alakítására, valamint a kiemelkedő képességű gyermekek nevelésére. Kiemelt hangsúlyt fektetünk óvodai ünnepeinkre, mint az érzelmi nevelés fontos eszközére. Az évente ismétlődő ünnepélyek, rendezvények, szokások örömteli érzést, a várakozás izgalmát és az eljövétel boldogságát adja a gyermek számára. Ez az érzelmi talaj segíti tevékenységvágyat, az aktivitást, az együttműködési készséget, a feladattudatot, feladattartást, akarati irányítottságot, irányított és tartós figyelmet. Ez a személyiségfejlődés útja és egyúttal a szociális fejlettség szintje is. A néphagyomány, az anyanyelvi nevelés, a szocializáció olyan együtttható fejlesztési színtér, mely pótolhatatlan. A szocializáció során a gyermek erkölcsi és akarati tulajdonságai, társas kapcsolatai a közösségi szabályok gyakorlásán keresztül formálódnak. A csoportban kialakuló pozitív kapcsolatok, a konfliktusok kulturált kezelése, a közösen átélt élmények megalapozzák az önfegyelmet, szabálytudatot és a kitartást. A pedagógus példamutatása kulcsszerepet játszik az érzelmi és erkölcsi értékek közvetítésében. Az óvodai hagyományok, ünnepek, népi játékok, mesék, dalok és tárgyalkotó tevékenységek színes tárháza lehetőséget ad az élményeken keresztüli tanulásra, az érzelmek árnyalt kifejezésére. A gyermek fejlődését a helyi szokásoknak megfelelően rendszeresen dokumentáljuk, figyelemmel kísérve az érzelmi és szociális fejlődés eredményeit, elakadásait is.

Anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. A megfelelően kommunikáló környezet, helyes mintaadás és szabálykövetítés (javítgatás elkerülésével) az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, a magyar nyelv megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére nagy figyelmet kell fordítanunk. Az anyanyelv használata, fejlesztése szerves része az óvodai élet minden pillanatának, a nevelés egész rendszerének.

Célunk

- Olyan nyelvi-kognitív környezet biztosítása, amely által a gyermekek természetes közlési kedve, beszédértése, beszédkészsége, gondolkodása és önkifejezése harmonikusan fejlődhet, életkoruknak és egyéni fejlettségüknek megfelelően.

- A gyermekek megtanulják értékelni és szeretni a magyar nyelvet, miközben képessé válnak érzéseik, gondolataik szabad kifejezésére, kapcsolatteremtésre és az irodalmi élmények befogadására.
- A szép, helyes beszéd és a gazdag szókincs fejlesztésén keresztül a gyermek önbizalma, biztonságérzete és szociális kapcsolatai is megerősödnek.

Feladataink

- Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés, a kommunikáció különböző formáinak differenciált fejlesztése a nevelőtevékenység egészében.
- Nyugodt, kiegyensúlyozott, beszélgetésre ösztönző légkör biztosítása a gyermekek számára.
- A gyermek kíváncsiságára meglévő tapasztalataira, élményeire építve változatos tevékenységek biztosítása.
- A gyermek beszédképességének fejlesztése, gondozása, oldott, derűs légkör megteremtése, melyben a gyermek természetes közlési vágya, kapcsolatteremtő beszédképessége fejlődik és fejleszthető, azáltal, hogy türelmesen kivárjuk gondolatainak, érzelmeinek kifejezését. A beszéd és a gondolkodás összhangjának megteremtése.
- A gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartása, támogatása.
- A beszédészlelés, beszédértés, verbális emlékezet, szókincs és nyelvi kreativitás folyamatos fejlesztése.
- A gyermek spontán szerzett tapasztalatainak feldolgozása, rendszerezése, új élményekhez kapcsolása.
- A felnőttek példamutató kommunikációjának, nyelvhasználatának tudatos alkalmazása. A nap folyamán, ha kapcsolatot teremtünk ezt példaértékű beszéddel, követésre méltó nyelvhasználattal tesszük.
- Az életkornak megfelelő irodalmi anyagok kiválasztása, anyanyelvi játékok alkalmazása.
- A gyermekek kérdéseinek, gondolatainak türelmes meghallgatása, ösztönző válaszadás.
- A meglévő tapasztalatokra és kíváncsiságra épülő értelmi fejlesztés.
- A magyar nyelv elsajátításának támogatása a nemzeti és etnikai kisebbséghez, illetve migráns családokhoz tartozó gyermekeknél.
- A beszédhibák korai kiszűrése, fejlesztése logopédus bevonásával.

Megvalósítás

A partnerekkel való kommunikációnkat a kölcsönösség és a konstruktivitás jellemezi. A szocializáció folyamatában is a gyermek érintkezésének, önkifejezésének gondolkodásának legfőbb eszköze. A beszéd által erősödik biztonságérzete, tájékozottsága. A helyes, szép

beszéd mélyíti érzelmeit, fejleszti esztétikai érzékét, előkészíti őt az irodalmi élmények befogadására. A nyelvi, kommunikációs fejlesztést legnagyobb mértékben a környezet beszédkulturája befolyásolja. Az óvodai nevelés során a nyelvi és értelmi fejlesztés nem önálló területként jelenik meg, hanem átszövi a nevelőmunka minden mozzanatát. A felnőttek tudatos nyelvhasználata – mintaként szolgáló, tiszta és gazdag beszéd – elsődleges hatással van a gyermekek nyelvi fejlődésére. A gyermekek életkori sajátosságaiknak megfelelően spontán tanulnak a mindennapi tevékenységeik során, ezért az óvodai élet egészét beszédhelyzetként kezeljük, ahol minden pillanat alkalmat ad a kommunikáció gyakorlására. A beszéd és gondolkodás fejlesztésének alapját a felnőtt–gyermek, gyermek–gyermek közötti természetes párbeszéd, valamint a változatos anyanyelvi játékok, mesék, mondókák, versek és irodalmi élmények adják. Beszélgetésre alkalmas nyugodt, kiegyensúlyozott légkört alakítunk ki. A gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására törekszünk, beszédészlelés, beszédértés, rövid és hosszú távú verbális emlékezet fejlesztésére. A szókincs folyamatos bővítésére odafigyelünk, igényes irodalmi anyag kiválasztásával, anyanyelvi játékokkal. Az óvodai nevelésünk során a gyermek szükségleteire, érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságaira, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítunk változatos tevékenységet. Igyekszünk fenntartani érdeklődésüket, amelyen keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről. A gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző élethelyzetekben való gyakorlása. A gyermek türelmes meghallgatása, kérdéseikre, válaszaikra képességeinek megfelelően adott ösztönző, pontos magyarázat által erősödik az őt körülvevő környezet relációinak felismerése, megértése. A felnőttek példamutató kommunikációja, hangneme, beszédstílusa. A szociokulturális háttér figyelembevételére épülő differenciált készség, képességfejlesztés megvalósítása. Etnikai, illetve külföldi irodalommal való ismerkedés. A differenciált fejlesztés figyelembe veszi a gyermekek egyéni sajátosságait, szociokulturális hátterét, nyelvi készségeit. A logopédussal való szoros együttműködés révén lehetőség nyílik a beszédhibák korrekciójára. A nem magyar anyanyelvű gyermekek számára különös figyelmet fordítunk a magyar nyelv játékos, tevékenységekhez kötött elsajátítására.

Az óvodai mindennapok során kialakított kommunikációs szokások megalapozzák a későbbi iskolai tanuláshoz szükséges nyelvi és gondolkodási képességeket. A nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozó, valamint migráns gyermekek differenciált támogatása a magyar nyelv elsajátításában. Az életkori sajátosságoknak megfelelő cselekvéses tanulás lehetőségének megteremtése. A beszédhibák kiszűrése, javítása logopédusi segítséggel.

9. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Személyi és tárgyi feltételek, valamint a napirend és szervezeti keretek biztosítása az óvodában

Célunk

- Olyan személyi és tárgyi feltételek biztosítása, amelyek által a gyermekek harmonikus fejlődése, biztonsága és jó közérzete megvalósulhat, a nevelőmunka minősége pedig a szakmai elvárásoknak megfelelően biztosítható.
- A megfelelő szakemberek együttműködése, valamint a jól szervezett környezet és napirend révén az óvodai élet minden mozzanata támogassa a gyermek egyéni és közösségi fejlődését, önállósodását és szocializációját. **Feladataink**

Személyi feltételek

- Az óvodák nyitvatartási igényének megfelelően, a színvonalas nevelőmunka megtartása.
- Az óvodapedagógusok, óvodapszichológus, gyógypedagógusok, pedagógiai asszisztensek, dajkák egyéb kisegítő dolgozók törvényben meghatározott létszámú foglalkoztatása, mely biztosítja a szakszerű ellátást, a minőségi munkavégzést.
- Az óvodapedagógusi tevékenység és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkája hozzájárul az óvodai nevelés eredményességéhez.
- Új szervezeti forma, az óvodavezető által gyakorolt munkáltatói jogkör lehetővé teszi, hogy az egyes intézmények között a munkaerő a szükségnek megfelelően – eseti és tartós feladatokra egyaránt – átcsoportosítható legyen az alkalmazási jogviszonyok változtatása nélkül.
- A pedagógiai munkánkat megfelelő szakértelemmel, szakmai támogatással, összefogással végezzük.
- A 326/2013.(VIII.30.) Korm. rendelet 33/B§(5) szerint 2020. szeptember 1-től lehetővé tette, hogy az óvodában reggel 8 óra előtt vagy délutáni időszakban a gyermekek felügyeletét NOKS munkatárs egyedül is elláthatja.

Tárgyi feltételek

- A gyermekeket körülvevő környezet biztonságossá tételére és balesetmentességére törekszünk.
- A gyermeket életkoruknak megfelelő bútorzat, berendezés veszi körül. Nagyon fontos a tevékenykedtetéshez szükséges eszközök megteremtése és azok a gyermekek számára hozzáférhető módon történő elhelyezése.
- A gyermekek mozgásigényének kielégítését szolgáló helyiségek, udvar, megfelelő mozgásfejlesztő eszközök rendelkezésre állnak.

- Lehetőségeinkhez mértén megfelelő helyet biztosítunk a szülők fogadására.
- Az eddig létrehozott értékek védelme, megőrzése, lehetséges fejlesztése, a takarékos működtetés közös feladata minden dolgozónak.
- A tárgyi eszközök fejlesztése érdekében törekedni kell a sikeres pályázatírássra, a szponzori-, szülői támogatásokra, az alapítványok anyagi segítségére.

Hetirend

A hetirend elsősorban az óvodapedagógus munkáját segíti abban, hogy nevelőmunkáját a folyamatosság, a rendszeresség, a tudatosság és a fokozatosság elve szerint végezhesse. A ciklusokban a tartalmi egység elvei alapján, komplex módon jelennek meg a tevékenységi formák. Naponta lehetőség van az éneklésre, vizuális tevékenységre, verselésre, mesélésre a gyermek igénye szerint. A gyermekeknek naponta szükségük van szervezett játékos mozgásra. Heti egy-két alkalommal minden csoportban átöltözéssel szervezett mozgást tartunk. A gyermekeknek megadjuk a lehetőséget, hogy a megkezdett témát, tevékenységet kedvük szerint folytathassák a hét folyamán. A játék az óvodai élet egészét szője át.

Napirend

A gyermekek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend biztosítja a feltételeket a megfelelő időtartamú tevékenységformák megszervezésével. A rendszeresen visszatérő ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermekben. A napirendet a folyamatosság és a rugalmasság jellemzi. A stabil pontokat, a rendszerességet az azonos időpontban visszatérő tevékenységek jelentik. Ahol biztosítottak a feltételek, a folyamatos reggelizés megvalósítására törekszünk. A különböző tevékenységek a gyermek egyéni szükségleteihez igazodnak. A napirend biztosítja a gyermek gazdag, változatos tevékenységét, az aktív és passzív pihenés életkornak és egyéni szükségletének megfelelő váltakozását. A legtöbb időt a gyermek legfőbb tevékenysége a játék kapja. A napirend alkalmazkodik az évszakokhoz, hogy a természeti hatások is szolgálják a gyermek fejlődését. A gondozásnak is kiemelt szerepe van. A pedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését együttműködve a gondozást végző többi munkatárssal (összehangolt, sürgetésmentes munka, kommunikáció, érzelem kinyilvánítás). Az óvodai nevelés tervezése, valamint a gyermekek fejlődésének nyomon követése valamennyi gyermek számára készül. A napi mesélés és a mindennapi testnevelés beépül a napirend folyamatába. A délelőtti folyamán a gyermekek fejlesztését óvodapedagógus irányítja. Reggeli várakozási időben, illetve délután, amennyiben nincs fejlesztő foglalkozás pedagógiai asszisztens és dajka is elláthatja a gyermeket.

Szervezeti és időkeret

Tagóvodáinkban osztott, részben osztott és osztatlan csoportokat szervezünk, igyekszünk a folyamatosságot biztosítani. A gyermekek tevékenységeinek megszervezésénél előnyben részesítjük a mikro csoportos tevékenykedtetést. Az életkori jellemzők ismeretében és az egyéni eltérésekre építve, a gyermekek érdeklődésétől függően – a szabad játékot kivéve – a felajánlott tevékenységek megválasztása.

Meghatározott időben külön gyermekközpontú, iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységeket szervezünk a tanköteles kor előtt álló gyermekek számára. ½ 10 órától 40'-45' es iskolaelőkészítő foglalkozások tervezése. A tervezés a napi kiemelt tevékenységekhez kapcsolódik. Azoknál, akik óvodában maradtak még egy évre, külön figyelmet fordítunk azokra a képességbeli hiányosságokra, ami miatt a halasztást megkapta.

Nagyon fontos a kooperatív, mikro csoportos tevékenykedtetés.

Az iskola előkészítő tevékenység célja, hogy a leendő iskolások számára az eredményes tanuláshoz szükséges képességek és készségek fejlődjenek.

Megvalósítás

Az óvodai nevelés színvonalát a megfelelő személyi feltételek (szakmailag felkészült, együttműködő nevelőtestület és segítő munkatársak) és a biztonságos, jól felszerelt tárgyi környezet biztosítja. A gyermekek fejlődéséhez szükséges alapfeltétel a stabil, mégis rugalmas napirend és hetirend, amely érzelmi biztonságot ad és lehetőséget nyújt a változatos, élményszerű tevékenységekre. A hetirend és a napirend keretet ad a gyermekek tevékenységeinek szervezéséhez, biztosítja a folyamatosságot és a rendszerességet, miközben figyelembe veszi a gyermekek egyéni szükségleteit, tempóját és életkori sajátosságait. A szabad játék kiemelt szerepet kap, hiszen ez a gyermek legfőbb tevékenysége, amely a tanulást, szocializációt és érzelmi fejlődést is támogatja. A pedagógus a gondozási helyzeteket is nevelési lehetőségként kezeli, miközben együttműködik a dajkákkal, asszisztensekkel, és minden felnőtt modellként szolgál a gyermek számára. A mikro csoportos tevékenységek lehetőséget adnak az egyéni fejlesztésre, a kooperáció és szocializáció erősítésére. A tárgyi feltételek folyamatos fejlesztése érdekében törekszünk pályázati, szülői és szponzori források bevonására, hogy a gyermekek modern, biztonságos és inspiráló környezetben fejlődhessenek. **Az iskolaelőkészítő tevékenységek ideje alatt a vegyes csoportokban a NOKS munkatárs segíti az óvodapedagógus munkáját.**

10. AZ ÓVODAI ÉLET, TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS

FELADATAI

10.1Játék

Célunk

- ☐ Olyan élménygazdag, szabad és biztonságos játékkörnyezet biztosítása, amely által, a gyermekek elemi, pszichikai szükségleteinek kielégítése; kezdeményező, alkalmazkodó, kitartó, alkotó, másokat elfogadó-segítő, derűs, harmonikus, szeretetteljes személyiséggé fejlődik.

Feladataink

- Megfelelő hely, idő, eszköz, élményszerzési lehetőség biztosítása, élménygazdag tevékenység, program, csoportlétkör biztosítása elfogadó, segítő, támogató attitűddel, differenciált módszerekkel.
- Az óvodapedagógus biztosítsa a gyermekek számára az utánzást, modell követést, indirekt játékirányításával vegyen részt a játékban. Tudatosan megengedő, elfogadó, biztonságot és bizalmat adó, segítő, támogató jelenlét.
- A szabadjáték túlsúlya, érvényesülésének biztosítása.
- Közös tapasztalatszerzés lehetőségének biztosítása, együttjátszás örömeinek támogató, serkentő hatása.
- A játék örömeinek biztosítása. Az óvodapedagógus indirekt játékirányítása: modellnyújtás, utánzásra alkalmas helyzetek teremtése, a közös játék örömeinek támogatása.
- A gyermekek észlelésének, megfigyelő-képességének, önkéntes és szándékos figyelmének, emlékezetének, felidézésének, képzelete működésének, gondolkodásának alkotó képzetének, szellemi aktivitásának, beszédképességének, problémaérzékenységnek, helyzetfelismerőképességének, mozgásképességének, térérzékelésének, nagymozgásának, finommotoros tevékenységének, erkölcsi ítéletalkotásának, erősítése.
- Erősítjük a gyermek szocializációs folyamatát, a közös játék örömét, mivel a közös élmény együttes megtapasztalása alakítja a társakhoz való viszonyát, problémaérzékenységét.
- Felismerjük, helyesen értelmezzük és hatékonyan kezeljük a csoportban felmerülő konfliktusokat. Alakítjuk az együttérzés, kibékülés, egyezséges megoldásra való törekvést, vigasztalás, kivárás, engesztelés érzését. Alkalmazzuk a konfliktusmegelőzés módszereit, fejlesztjük a gyermek kommunikációs kapcsolatteremtő képességét.
- A vezető egyéniségek kommunikációs stílusának figyelése, a gátlásos gyermekek oldása pl. ölbeli játékokkal. Ösztönözzük a gyermeket a játékrend a fegyelem betartására.

- A játékszabályokhoz való alkalmazkodás támogatása, a játékrend betartásának ösztönzése.
- Tudatosan alakítja a csoportléggkört, amelyben a gyermekek biztonságban érzik magukat, és örömmel játszanak egymással.
- A társas játékhelyzetekben fejlődnek a közösségi kapcsolatok, az együttműködés, az empátia és az önfegyelem.
- A játék során szerzett tapasztalatokat a gyermek új helyzetekben alkalmazza, ezzel fejlődik problémamegoldó gondolkodása és kreativitása.
- A pedagógus a játék közben szerzett megfigyeléseit felhasználja a gyermek fejlődésének nyomon követésére és a differenciált fejlesztés megtervezésére.
- A szabadjáték előtérbe helyezése-kreativitás, fantázia megjelenése.
- A szabadon játszó gyermeknek rendelkezésére kell, hogy álljanak: különböző kuckók, sarokba támasztott botok, paripák, fogasra akasztott palástok, kabátok, koronák, sapkák, a babasarok különböző bábu és babái, fa- és kő építőelemek, faparávánok, játszódesszák, fatörzsdarabok, kagylók, csigák, csipeszek, különböző színű, méretű vásznak, selymek, szőrmék stb.
- A megfelelő tanulási forma ebben az életkorban nem az úgynevezett. játékos tanulás, hanem a valódi tapasztalatszerzés. Képzalkotásra kell ösztönözni a gyermeki fantáziát.

A játékfajták és fejlesztő hatásuk

Az óvodai játék sokféle formában valósul meg, és mindegyik sajátos fejlesztési lehetőségeket hordoz:

Szerepjátékok: Fejlesztik a szociális készségeket, az együttműködést, az empátiát és a kommunikációt. A gyermek feldolgozza és eljuttatja a mindennapok élményeit, szerepeket próbál ki.

Építő-konstruáló játékok: Fejlesztik a kreativitást, térbeli tájékozódást, logikai gondolkodást, finommotorika.

Szabályjátékok: Elősegítik a szabálykövetést, a fegyelmet, az önfegyelmet és a stratégiai gondolkodást.

Mozgásos játékok: Fejlesztik a nagymozgásokat, a mozgáskoordinációt, erősítik a testi edzettséget, oldják a feszültséget.

Ölbeli, mondókás, dalos játékok: Erősítik a kötődést, segítik a gátlásos, visszahúzódo gyermekek oldását, fejlesztik a ritmusérzéken és a beszédkészséget.

Szerep- és dramatikus, bábjátékok, drámajátékok: Segítenek az érzelmek kifejezésében, feldolgozásában, támogatják a fantázia és kreativitás fejlődését.

Megvalósítás

A játékot az óvodás gyermek legjellemzőbb életmegnyilvánulásának, legfontosabb, leginkább fejlesztő alaptevékenységének, amely egyben a nevelés és fejlesztés legfőbb eszköze, módszere és szervezeti kerete. A gyermek egész napját a játéktevékenység szövi át és határozza meg, ebben zajlik tapasztalatai, ismeretei, élményei feldolgozása. A játékban érvényesülnek azok az érzelmi hatások, melyek a gyermeket a megismerés folyamatában érik és társas kapcsolatukat is befolyásolják. A játékban összefonódik az érzelmi, értelmi, szociális és mozgásfejlődés, és természetes módon jelenik meg minden tanulási tartalom, jártasság és készség. Ezért a játék eredményeképpen: alapozódnak a képességek, formálódik a magatartás, erősödik az önállóság, a kreativitás és a társas kapcsolatok. A játék a legfőbb személyiségfejlesztő eszköz az óvodás gyermek életében, mert benne minden tanulási tartalom: ismeret, jártasság, készség megjelenik. Eredményeképpen alapozódnak a képességek és alakul a magatartás. A szabad játék túlsúlya az óvodai nevelés alapelve. A gyermek önként, belső motiváció alapján választott, önálló játéktevékenysége biztosítja a fejlődés leghatékonyabb útját. A pedagógus támogató, indirekt jelenléte a feltételek megteremtésével, modellnyújtással segíti ezt a folyamatot. A játék során a gyermek megtapasztalja az önkifejezés örömét, a társas együttlét szabályait és az önálló cselekvés sikerét, ezáltal megalapozódik önbizalma és a világhoz való pozitív viszonya.

A játék az óvodai élet központi eleme, amelyben minden fejlesztési terület egyszerre jelenik meg. A legkomplexebb fejlesztési eszköz az óvodáskorban: egyszerre fejleszti az értelmet, érzelmeket, szociális készségeket és a mozgást. A gyermek feldolgozza élményeit, kifejezi gondolatait, érzéseit, és tanul a világról. A szabad játék biztosítása a gyermek alapvető joga, amelyhez a pedagógus megfelelő feltételeket teremt. A társas játékhelyzetekben tanulja meg a gyermek a közösségi együttélés szabályait, a konfliktuskezelést, a segítőkészséget és az empátiát. A játék nem csupán a gyermek örömforrása, hanem az óvodai nevelés legfontosabb eszköze és módszere, amely minden pedagógiai célt magában foglal.

10.2. Verselés, mesélés

„A mesében minden benne van: mindaz, ami volt, és mindaz, ami még lehet.”

Boldizsár Ildikó

Célunk

- Komplex élménynyújtás, komplex személyiségfejlesztés.
- Olyan változatos és igényes irodalmi élmények biztosítása, amelyek által a gyermek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődése természetes módon támogatott, belső igénye ébred az anyanyelv szépsége, a könyvek, a színház és más kulturális értékek iránt.
- A gyermekek érzelmi intelligenciája, képzelőereje, gondolkodása és esztétikai érzéke fejlődjön, pozitív személyiségjegyeik megerősödjenek, és kialakuljon bennük a vonzódás az irodalom, a mese és a vers világa iránt. **Feladat**
- Az irodalmi alkotások segítségével a gyermekek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének támogatása, pozitív személyiségjegyeik megalapozása, érzelmi intelligencia fejlesztése a csodákkal teli meseélmények segítségével, a versek zeneiségével, rímeinek csengésével.
- Változatos irodalmi élmények nyújtásával belső igényük felébresztése a könyv, a színház, a múzeumok értékei iránt. Olvasóvá nevelés.
- Az irodalom iránti vonzódás kibontakoztatása, a magyar nyelv szépségének, kifejező erejének segítségével, a gyermekköltészet, a népi hagyományok gazdag lehetőségeinek kihasználásával.
- Igényes irodalmi anyag válogatása: klasszikus, kortárs és népi művek megfelelő arányban való beépítése az óvodai életbe.
- Életkori sajátosságokhoz igazodó művek kiválasztása, amelyek kapcsolódnak a gyermekek élményeihez és az óvodai program többi területéhez.
- A mesehallgatás nyugodt, élményszerű feltételeinek biztosítása – rituálék, hangulatkeltés, vizuális és auditív élményelemek.

- A gyermekek gondolkodási műveleteinek fejlesztése a mesehallgatás során (figyelem, emlékezet, logika, ok-okozati viszonyok felismerése).
- Beszédfejlesztés mondókák, rigmusok, versek, találós kérdések, anyanyelvi játékok segítségével.
- Bábozás, dramatizálás, dramatikus játékok, drámajátékok szervezése a meseélmények feldolgozására.
- A gyermekek saját mese- és versalkotásának támogatása, önálló történetmesélés, alkotás, amelyet mozgással, zenével, vizuális ábrázolással kombinálhatnak.
- A magyar nyelv szépségének megismertetése, hagyományaink, mondavilágunk, népköltészetünk közvetítése.
- Olvasóvá nevelés megalapozása: a könyvek, képeskönyvek iránti érdeklődés ébresztése, a könyv szeretetére nevelés.
- A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása a mese befogadására.
- Az előszavas mese előtérbe helyezése.
- Más népek, nemzetiségek meséinek, klasszikus és kortárs irodalmi művek megismerése.

Megvalósítás

A vers, mese forrása az anyanyelvi nevelésnek, az érzelmi biztonság megadásának. Az óvodában a gyermekek mindennapjait átszöve, folyamatosan jelen van. Értékeket, hagyományokat, szokásokat közvetít a gyermekeknek, fejleszti a beszédet, kommunikációt, képzeletüket, fantáziájukat, gondolkodásmódjukat, szociális képességüket, általa erkölcsi, etikai ismereteket szereznek. Az irodalmi anyag sokrétű, igényes válogatásával az egyetemes értékű és népi művek megfelelő arányú felhasználásával fejlődnek értelmi képességeik. A mesehallgatás során a gyermekek gondolkodási műveleteket végeznek, fejlődik figyelmük, emlékezetük, logikájuk – analízis, szintetizálás, ítéletalkotás, összehasonlítás, ok-okozati viszonyok felismerése-, a tér-idő viszonyok érzékelése, az általánosítás, értelmezés, felidézés képessége. Az életkori sajátosságokhoz igazodóan a népi: népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi - mellett, a klasszikus és kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van. Az irodalmi nevelés anyagának kiválasztása során figyelembe vesszük, hogy az kapcsolódjon az óvodai élet többi területéhez, a gyerekek élményeihez, a párhuzamosan folyó egyéb tevékenységekhez. A komplex óvodai programcsomag ötlettárként való használata, a differenciált fejlesztés érdekében. A mese élményszerű befogadásához szükséges nyugodt feltételek biztosítása. A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése, mondókákkal, dúdolókkal, versekkel, mesékkel, találós kérdésekkel, anyanyelvi játékokkal. A mese vers

hangulatát kifejező óvodapedagógusi előadásmód, metakommunikáció érvényesítése mellett, a tiszta hangzás és az egyéniség kibontakoztatása érdekében az egyéni bemutatást, vagyis az előszavas mesélést szorgalmazzuk. A mindennapos mesélés a kisgyermek mentális higiéniájának elengedhetetlen eleme. A mindennapi mesélés, verselés, bábozás, dramatizálás, dramatikus játékok igényének kialakítása, mely biztosítja annak, hogy a gyermekek a régi és új benyomásokat elfogadják, és többször feldolgozzák. Ezáltal fejlődik önismeretük és önkifejezésük. Élményszerű motiváció és mesehallgatási lelkiállapot megteremtése a rituálék segítségével. A gyermekekben alakuljanak ki azok a képességek, amelyek által bele tudják élni magukat mesehallgatás során a mese szereplőinek helyzetébe. Erre adjon lehetőséget a dramatizálás és a bábozás. Ezáltal fejlődik szervező és alkalmazkodó készségük, beszédprodukciónak, kibontakoznak érzelmi és értelmi erőik, kreativitásuk, a kapcsolatfelvételi és kapcsolattartási készségük. A gyermekek saját vers- és mesealkotásának elősegítése, annak mozgással vagy ábrázolással történő kombinálása lehetőséget ad az önkifejezésre, a művészeti ágak kapcsolódására. A gyermekek mindennapjaiban jelenlévő meséléssel, verseléssel, mondókázással esztétikai, irodalmi fogékonyságuk megalapozását, anyanyelvünk, szülőföldünk szeretetére nevelést segítjük elő. A mesék, versek hallgatása, az ismeretek megszerzésének egy sajátos módja: nem készként kapott tudás, hanem egyéni érzéki és értelmi megismerés. Az irodalmi élmények beépítése több fejlesztési területet is átfog: értelmi fejlesztés (gondolkodás, emlékezet, figyelem), érzelmi fejlesztés (biztonság, öröm, empátia), szociális fejlesztés (együttműködés, szerepek megértése), anyanyelvi fejlesztés (szókincs, kifejezőkészség, beszédértés). A mese és vers hallgatása, átélése: fejleszt a gyermek beszédét, kommunikációját, fantáziáját, gondolkodásmódját, érzelmi biztonságot és megnyugvást nyújt, segíti a szociális képességek fejlődését, az erkölcsi, etikai ismeretek megszerzését, esztétikai élményt ad, irodalmi fogékonyságot ébreszt, hozzájárul a nemzeti identitás és a hagyományok tiszteletének kialakulásához.

A mese, vers és irodalmi tevékenységek típusai

- Előszavas mesemondás (mese sarok, mese párna, rituálék)
- Mondókázás, verselés, rigmusok, találós kérdések
- Bábozás, dramatizálás, dramatikus játékok
- Mesetornák, mozgásos mese feldolgozások
- Meserajzok, vizuális feldolgozás, közös könyvkészítés
- Könyvnézegetés, könyvsarok használata, könyvtárlátogatás
- Mesehallgatás után beszélgetések, erkölcsi tanulságok megbeszélése
- Saját mese és versalkotás, mozgással és zenével kiegészítve

A vers és mese élménye az óvodában nem egyszerű információátadás, hanem érzelmekkel átszőtt, bensőséges tevékenység, amelyben a gyermek a saját tempójában értelmez, képzel el, és dolgozza fel a hallottakat.

10.3.Ének, zene, népi játék, gyermektánc

Mottó:

„A tudatalatti magyarság első alapkőve a nyelv, második alapkőve a zene. Óvodában talán még fontosabb a nyelvnél is. Anyanyelve csak egy lehet az embernek, zeneileg is.”

Kodály Zoltán

Célunk

□ Olyan gyermekek nevelése, akik nyitottak a zenei élményekre a különböző zenei tevékenységekben szívesen énekelnek, játszanak és mozognak zenére, felszabadultan, vidáman, belső szükségletből szívesen vesznek részt mindenféle zenei tevékenységben.

A zenei nevelés célja, hogy: megszerettesse az éneket, a zenét és a közös muzsikálást, fejlessze a gyermek zenei hallását, ritmusérzékét, zenei emlékezetét, mozgáskultúráját, alakítsa a gyermekek esztétikai érzékét és zenei kultúráját, megalapozza zenei anyanyelvüket és kreativitásukat, hozzájáruljon a teljes személyiség harmonikus fejlődéséhez.

Feladataink

- Az énekes játékok, a zene megszerettetése, a szép, tiszta éneklésre való szoktatás, a zenei hallás, ritmusérzék, zenei emlékezet fejlesztése.
- A gyermekek esztétikai érzékének, mozgáskultúrájának formálása, a közös éneklés, a közös játék, zenehallgatás útján zenei kultúrájuk fejlesztése. Ezáltal fejlődik éneklési-, ritmus-, hallás- és mozgáskészségük, formálódik egész személyiségük, megalapozódik zenei anyanyelvük, kreativitásuk.
- Mindennapi énekes játékok szervezése, változatos zenei élmények nyújtása.
- A zenei hallás, ritmusérzék, belső hallás, zenei memória fejlesztése mondókák, énekek, ritmusjátékok gyakorlásával.
- A hagyományos népi játékok, mondókák, dalok, ünnepi szokások és táncos játékok megismertetése.
- A gyermekek ismerkedése a környezet hangjaival, hangszínekkel, hangmagasságokkal (magas–mély, halk–hangos különbségek felismerése).
- Zenei kreativitás ösztönzése dallamkitalálással, ritmus- és mozgásimprovizációkkal.
- Mozgáskultúra fejlesztése énekes játékokkal, tánclépések tanításával, népi mozgásformák gyakorlásával.

- Beszédfejlesztés változatos dalszövegek, mondókák, ritmikus szövegek alkalmazásával (helyes kiejtés, légzés, hanglejtés, hangerő szabályozás).
- Zenehallgatási élmények nyújtása: népdalok, klasszikus zene, hangszeres játékok, az óvodapedagógus és a gyerekek közös éneke.
- A gyermekek zenei érdeklődésének felkeltése kulturális programokkal, hangversenyekkel, a helyi zeneiskolával való együttműködéssel.

Megvalósítás

A művészeti ágak közül kiemelt szerepe van a zenei nevelésnek. A legsokoldalúbban kapcsolható bármely gyermeki tevékenységhez. Az óvodapedagógus játékos, dalos, táncos kedve hatja át mindennapjainkat. Zenei műveltségük, tiszta hangjuk, mozgáskultúrájuk minta, követendő példa a gyermekek számára. Fejlesztési feladatainkat a ritmus-hallás-mozgás hármas egysége koordinálja. A zenei tevékenységek (énekes játék, zenehallgatás, ritmusjáték, mozgásimprovizáció) szervesen kapcsolódnak minden más óvodai tevékenységhez, és erősítik az anyanyelvi, érzelmi, szociális és értelmi nevelést. A gyermekek zenei anyanyelve elsősorban a magyar népi hagyományokra, népdalokra, mondókákra, énekes játékokra épül, amelyeket kiegészítenek a klasszikus zeneirodalom válogatott művei és kortárs gyermekdalok. A kiválasztott anyagban megfigyelik a környezet hangjait, megismerik a hagyományos népi életvitel szokásait, ünnepeit, az ezekhez kapcsolódó mondókákat, énekes népi játékokat. A Zenehallgatási anyagunk alapja a magyar, nemzeti és etnikai népdalkincs és azok feldolgozásai, valamint válogatások a zeneirodalom klasszikusainak műveiből. Többségük a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik. Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

A fejlesztés területei Hallásfejlesztés:

A megismert mondókák, népi játékok többszöri gyakorlásával segítjük elő a tiszta éneklést, a kezdőhang pontos átvételét. Tapasztalatot szereznek környezetük hangjairól, felismerik egymás hangját, különböző hangszíneket. Megismerkednek különböző hangszerek hangjával. Tapasztalatot szereznek a halk-hangos, magas-mély különbségéről, fejlődik zenei emlékezetük, belső hallásuk. Játszanak visszhangjátékot, dallambújtatást, dalokat felismernek dúdolásról, jellegzetes motívumról. Zenei kreativitásuk eredményeként kitalálnak dallamokat.

Ritmusfejlesztés:

Megismerkednek különböző ritmusokkal, tempókkal. Játékos utánzó mozgással, járással elsajátítják az egyenletes lüktetést. Tapasztalatot szereznek a gyors-lassú különbségéről. Megismerkednek különböző ritmushangszerekkel. Ritmuszenekart alakítanak.

Mozgásfejlesztés:

Az énekes játékokkal különböző mozgásformákat sajátítanak el, mellyel fejlődik egyensúlyérzékük, testséma ismeretük, erősödnek alapmozgás készségeik. Változatos járásmódok, irányváltztatás, különböző térformák közben fejlődik térbeli tájékozódásuk. Ismerkednek a népi játékok jellegzetes mozgásformáival, különböző tánclépésekkel. Improvizálnak zenéhez táncmozdulatokat.

Beszédfejlesztés:

Változatos mondóka és dalszöveg alkalmazása közben fejlődik beszédképességük, szókincsük. A zenei anyag elősegíti a helyes kiejtés, hanglejtés, légzés beszédtempó, elsajátítását. A hangerő szabályozásának, érzékelésének fejlesztése.

Zenehallgatás:

Szívesen hallgatják az óvodapedagógus énekét, hangszeres játékát, gépi zenét: komoly és népzenei műveket. Zenei élmények megbeszélése, hangulatok azonosítása, érzelmi hatás feldolgozása.

A zenei tevékenységek formái az óvodában

- Énekes játékok (körjátékok, páros játékok, népi játékok)
- Mondókázás, ritmizálás, rigmusok
- Ritmusjátékok, visszhangjátékok, ritmuszenekar
- Mozgásos improvizáció zenére, mesetornák
- Táncos, népi mozgásformák
- Zenehallgatás élőben és gépi forrásból
- Hangszeres ismerkedés, hangszínelismerés
- Dramatikus mozgás és ének kapcsolása más művészeti ágakkal (rajz, báb, mese, drámapedagógia)

A gyermekek zenei élményeit kiegészítik a kulturális programok, hangversenyek, bábelőadások, a helyi zeneiskolával való együttműködés, amelyek bővítik a zenei tapasztalatokat. A pedagógus példamutató személyisége kulcsfontosságú: saját énekhangja, zenei műveltsége, mozgáskultúrája minta a gyermek számára. Az élő zenei hatás sokkal erősebb, mint a gépi zene, ezért az óvodapedagógus mindennap használja saját hangját, ritmushangszereket, dalos játékokat. A zenei nevelés nem csupán ének és ritmus tanítása,

hanem a gyermekek teljes személyiségére ható, komplex fejlesztési lehetőség, amely örömforrássá és belső szükségletté válik számukra.

10.4.Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Célunk

- Olyan élménydús, inspiráló vizuális környezet megteremtése, amelyben a gyermek szabadon és örömmel fejezheti ki belső élményeit, fantáziavilágát, kreatív gondolatait.
- A gyermekek éljék át az alkotás örömét, a szabad önkifejezés élményét, tapasztalják meg és megértsék a színek, formák, terek világát, váljanak nyitottá a szép és az esztétikus környezet befogadására és megőrzésére.
- Fejlődjön képi gondolkodásuk, térbeli tájékozódó képességük, esztétikai érzékük, ismerkedjenek meg különféle anyagokkal, technikákkal, alkotó módszerekkel, belső képi világuk gazdagodjon mesék, versek, zenei élmények, hagyományos és népi motívumok hatására.
- Tapasztalják meg az együtt alkotás örömét, ismerjék meg a magyar népművészet és más kultúrák vizuális értékeit, alakuljon ki bennük a szép iránti fogékonyság, igényesség, környezetük esztétikai alakításának igénye.

Feladataink

- Az ábrázolás örömeinek kialakítása, a gyermek élmény- és fantáziavilágának képi szabad önkifejezése.
- Tér-, forma-, színeképzetük gazdagítása, esztétikus érzékenységük, szép iránti fogékonyságuk, igényességük alakítása.
- Az alkotás örömeinek megtapasztalása.
- Közös rendezvényeken az alkotások bemutatása, tehetségek bátorítása. Ovi galéria létrehozása lehetőség szerint.
- A gyermeki alkotó- alakító tevékenység feltételeinek megteremtése (állandó hely, eszköz biztosítása a gyermek számára elérhető helyen, az egész nap folyamán teret biztosítson).
- A tevékenység differenciált szervezeti formáinak biztosítása.
- Az eszközök célszerű, biztonságos, takarékos, kreatív használatára szoktatás.
- Az esztétikai érzékenység, a szép iránti nyitottság, a környezet esztétikai alakítására és a vizuális esztétikai élmények befogadására való fogékonyság megalapozása.
- A hagyományos óvodai ábrázolás eszközeinek és technikáinak használata mellett a népi kismesterségek, népi elemek, hagyományörző technikák, nemzeti szimbólumok, eszközök, anyagok megismertetése a gyermekekkel.
- A vizuális és kommunikációs tevékenységek összehangolása.
- Az óvodapedagógus legyen aktív résztvevője és modellje a környezetalakításnak, ugyanakkor önállóságra serkentsen.

- Különféle anyagokkal és eszközökkel való megismertetés (papír, textil, agyag, gyurma, termések, természetes anyagok, újrahasznosítható anyagok).
- Egyszerű munka- és technikai fogások bemutatása (vágás, tépés, ragasztás, nyomdázás, mintázás, hajtogatás).
- Fenntarthatóságra nevelés: újrahasznosított, természetes alapanyagok kreatív felhasználása, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra nevelés.
- Kapcsolat a közösségi élettel: ünnepi dekorációk, jeles napokhoz kapcsolódó alkotások készítése.
- Tehetséggondozás: egyéni érdeklődés támogatása, új technikák bemutatása a kiemelkedő vizuális készségű gyermekeknek.
- Pszichológiai támogatás: az ábrázolás eszköz a belső élmények, feszültségek feldolgozására, ezért a pedagógus elfogadóan kíséri a folyamatot.

Megvalósítás

A gyermeki alkotás, a gyermeki ábrázolás ösztönzése alkotó légkör teremtésével, belső képek gazdagítása a mese, vers, ének, énekes játék eszközeivel, változatos lehetőségek felkínálásával történik. Az ábrázolás összetett, sokszínű nevelési terület, mert magában foglalja a rajzolást, a festést, a mintázást, a kézi munkát, a képalkotást, építést és a műalkotásokkal, népművészeti elemekkel, esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedést. Egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva megismerteti a gyermekeket a különböző anyagokkal, azok tulajdonságaival, egyszerű munkafogásokkal, technikai alapelemekkel, fejleszti az eszközök használatának, a velük való bánásmódnak szokásait. A megfigyelés és ábrázolás által formálódnak a gyermekek érzelmei, képzetek, gazdagodik élmény és formaviláguk, térbeli tájékozódó és rendszerező képességük alakul. A vizuális nevelés kötetlen szervezeti formában, többféle technikai lehetőség biztosításával történik. A vizuális nevelés szorosan összekapcsolódik más művészeti ágakkal és óvodai tevékenységekkel – mese, vers, zene, énekes játék, dramatikus játék – mivel ezek belső képeket hívnak elő és inspirációt adnak a gyermeki alkotásokhoz. Az ábrázolás szabad önkifejezési folyamat, amely során nem a kész produktum a lényeg, hanem az élményszerű tapasztalatszerzés, a kísérletezés, az egyéni fejlődés. A vizuális nevelés az óvodában szabad, kötetlen szervezeti formában valósul meg, hogy a gyermek belső motivációjára épüljön. A pedagógus élménygazdagító hatásként mesét, verset, zenét, énekes játékokat használ, hogy belső képeket hívjon elő, inspirálva ezzel az ábrázolást. A gyermekek kísérleteznek különböző anyagokkal és eszközökkel, felfedezik tulajdonságaikat, megtanulják a velük való bánásmódot. A szabad rajzolás előnyei: a kreativitás fejlesztése. A gyerekek szabadon kísérletezhetnek különböző formákkal, színekkel és technikákkal, ami fejleszti a kreatív gondolkodásukat. Önkifejezés: a rajzolás egy nagyszerű módja annak, hogy a gyerekek kifejezzék érzéseiket, gondolataikat és élményeiket. A szabad rajz megnyugtató, oldja a feszültséget, teljesen

kikapcsol, szinte relaxáló hatása van. Fejleszti a kreativitást, képzeletet, munka közben koncentrációra sarkall. A rajzolás további varázsa, hogy beszélgetésre ösztönöz, felszabadítja az érzelmeket, nem csak képekben jönnek létre a mesék. Élményfeldolgozás történik. Támogat majd a tanulásban. A memorizálásban segíti a nagyobb gyermekeket a maguk készíttette ábrák, jelek, rajzok, színezések, a hallott szöveget átalakítják vizuális képpé. Ahogy a saját ábrák elkészítése segíti a bevésést, úgy könnyíti meg a felidézést, az előhívást.

A vizuális tevékenységek formái az óvodában

- Rajzolás (ceruzával, zsírkrétával, filccel, krétával)
- Festés (ecsettel, ujjal, szivaccsal, nyomdázással)
- Mintázás (agyag, gyurma, só-lisztgyurma, termények)
- Kézimunka (ragasztás, tépés, hajtogatás, kollázs)
- Nyomdázás, batikolás, díszítő technikák
- Építő és konstruáló tevékenységek (építőkockák, természetes anyagok felhasználásával)
- Újrahasznosított anyagokból készített alkotások (pl. hulladékanyagokból kreatív formák)
- Népi kismesterségek egyszerű formái (pl. terményképek, fonás, szövés, gyöngyfüzés)

Kapcsolódás a fenntarthatósághoz és hagyományőrzéshez

- Újrahasznosított anyagok kreatív felhasználása környezettudatos szemlélettel.
- Természetes alapanyagok (pl. termések, kavicsok, faágak) bevonása.
- Hagyományőrzés: népi motívumok, díszítőelemek, kismesterségek kipróbálása.
- Ünnepekhez, jeles napokhoz kapcsolódó közös alkotások készítése (pl. Márton-napi lámpás, húsvéti díszek, hazafias jelképek).

A gyermeki ábrázolás és alkotás nem csupán kézműves foglalatosság, hanem komplex önkifejezési, élmény- és személyiségfejlesztő folyamat, amely kapcsolódik a hagyományokhoz, a környezeti neveléshez és az esztétikai értékekhez is.

10.5.Mindennapos mozgás

Célunk

- Olyan mozgásgazdag óvodai élet megteremtése, amelyben a gyermek örömmel és felszabadultan mozog, miközben harmonikusan fejlődik teste, mozgáskultúrája és személyisége.
- A gyermekek szívesen vegyenek részt a mozgásos tevékenységekben, harmonikusan fejlődjön mozgásuk, erősödjön egészségük, állóképességük, teherbíró-képességük. Fejlődjön térbeli tájékozódásuk, helyzetfelismerésük, alkalmazkodó képességük.
- A közös mozgásos élmények által fejlődjön szociális érzékenységük, kapcsolódási készségük, tanulják meg az együttműködést, a szabályok betartását, a másokhoz való alkalmazkodást.
- Alakuljon ki bennük a rendszeres mozgás igénye, mint egészséges életmódbeli szokás, önbizalmat és sikerélményt szerezzenek a különböző mozgásformák kipróbálásával.

Feladataink

- A gyermek természetes, harmonikus mozgásának, testi képességeinek fejlesztése, erőnlétük, állóképességük fokozása.
- A gyermek térben-síkban való tájékozódásának, alkalmazkodó képességének, a személyiség akarati tényezőinek fejlesztése játékosan, játékok és fejlesztő feladatok által.
- Különböző szervezeti formák megteremtése, sokoldalú mozgástapasztalatok szervezése a gyermekek mozgásszükségleteinek differenciált kielégítése érdekében.
- A mozgásigény, fejlettség, terhelhetőség megismerése.
- A rendszeres és jó légkörben végzett mozgással a mozgás megszerettetése, a mozgáskedv megőrzése. A mozgásos tevékenységek összekapcsolása zenével, énekkel, ritmusjátékokkal, táncsal(kiemelten a néptánc), mely jelentősen segíti a mozgáskultúra fejlesztését.
- A gyermekek aktuális érzelmi állapotát figyelembe véve, szükség esetén rugalmasan változtat előzetes tervén.
- A mozgásfeltételek folyamatos biztosítása zárt térben és a szabadban egyaránt; minél több mozgáslehetőség biztosítása eszközzel vagy eszköz nélkül, spontán, szabad játék, irányított mozgás keretében, akár zenével is összekötve.
- Az egyéni szükségletek és képességek figyelembevételével minden gyermek számára lehetőséget biztosítunk a mozgásigénye kielégítésére.
- Egyértelmű konkrét értékeléssel a pozitív énkép alakulásának támogatása.
- Mozgásos, játékos tevékenységek rendszeres alkalmazása, szabad levegő kihasználása.
- Eszközös és eszköz nélküli mozgások biztosítása (labdák, karikák, szalagok, ugróeszközök stb.).
- A finommotorika fejlesztése kézműves tevékenységekkel, manipulációs játékokkal, nagymozgásokkal összehangoltan.

- Egészségmegőrzésre nevelés: testtartásjavító gyakorlatok, légzőgyakorlatok, helyes mozgásszokások alakítása.
- Kooperáció, együttműködés fejlesztése társas mozgásos játékokkal, szabályjátékokkal.
- A mozgásnál az udvar adta lehetőségek kihasználása az időjárástól függően.
- A játékos mozgás keretein belül a testnevelés szókincs használatával a differenciálási lehetőségek kihasználása. Megfelelő mozgáskultúra megléte, annak fogalmi szóhasználata (malomkörzés, törpejárás, labdapattogatás...stb.).

Megvalósítás

A mozgás a gyermek legtermészetesebb megnyilvánulási formája, jelentős szerepet tölt be az óvodás korú gyermek fejlődésében. Erre az életkorra jellemző, hogy mozgás tevékenység által szerez információt környezetéről, segíti a térben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, a döntés és az alkalmazkodóképességet, valamint a személyiség akarati tényezőinek alakulását. A mozgás, kedvezően befolyásolja az egész szervezet fejlődését, beleértve az értelmi fejlődést. Hozzájárul a harmonikus, összerendezett, fegyelmezett nagy és kis mozgások alakulásához. A társakkal való együttmozgás tapasztalatainak gazdagításával a gyermek én-határainak, a másik észlelésének az önfegyelem, alkalmazkodás, kooperáció képessége fejlődésének elősegítése. Elősegíti a harmonikus testi-lelki fejlődést. Fontos szerepe van az egészség megőrzésében, megóvásában. Kedvezően befolyásolja a gyermeki szervezet növekedését, teherbíró-képességét és az egyes szervek teljesítőképességét. A mozgásfejlesztés magában foglalja az aktív nagy mozgást és a finommotoros fejlesztést egyaránt. Szervezeti formái a játékban, a mozgásos játékokban, spontán játékban azon belül a szabadjátékban, szervezett mozgásban, a mindennapi mozgásfejlesztésben, a kirándulások alkalmával jelennek meg. **Szabad játékokban.** Szabad mozgáslehetőség biztosítása az udvaron, tornaszobában. Szabad mozgásos játékok ösztönzése (futás, mászás, egyensúlyozás, labdázás, mászóka használata).

Mozgásos játékokban és irányított formában. Körjátékok, fogójátékok, utánozó mozgások, ritmikus mozgásformák zenére. Szabályjátékok, kooperatív mozgásos játékok. Nagymozgásos fejlesztő feladatok: ugrások, gurulások, mászások, dobások, egyensúlyozások.

Mindennapi testnevelés és szervezett mozgásfejlesztés. Naponta rövid, játékos mozgássorok, helyes testtartást javító gyakorlatok. Hetente szervezett tornaoglalkozás, életkori sajátosságokhoz igazított mozgássorok. Légzőgyakorlatok, relaxációs és lazító mozgások.

Természetben szervezett mozgás. Kirándulások, erdei séták, terepen való tájékozódás, akadálypályák. Évszakhoz kapcsolódó mozgások (pl. hóban járás, őszi lombgyűjtés, tavaszi kerti munka). **Finommotoros fejlesztés.** Manipulációs játékok (gyöngyfüzés, csipeszelés, kirakók,

építőkockák használata). Kézműves, varázsszatti tevékenységek (gyurmázás, tépés, ragasztás). Mozgásos mondókák, ujj- és tenyértorna.

A pedagógus szerepe

Biztonságos és inspiráló környezetet teremt, ahol a gyermek szabadon mozoghat. Megfigyeli a gyermek egyéni mozgásfejlettségét, terhelhetőségét, és differenciáltan segíti fejlődését. Játékos formában mutat példát, motivál, ösztönöz a mozgásra. Pozitív visszajelzést ad, támogatja a sikerélményt, a pozitív énkép kialakulását. Figyelembe veszi a gyermek aktuális állapotát, és rugalmasan módosítja a tervezett tevékenységet. Integrálja a mozgást más tevékenységekbe (pl. zenei mozgás, dramatizálás, környezet megfigyelése közben mozgásos játékok).

Kapcsolódás más fejlesztési területekhez

Zenei nevelés: ritmusos mozgások, énekes játékok, táncos mozgásformák. Anyanyelvi fejlesztés: mozgásos mondókák, utasítások követése, mozgással kísért történetek. Vizuális nevelés: mozgás ihlette alkotások (pl. sportjelenet rajzolása), mozgásos díszletek készítése. Dramatizálás: mozgásos szerepjáték, pantomim, mozgásimprovizáció, drámajátékok. Fenntarthatóság és környezeti nevelés: természetjárás, szabadtéri mozgás, évszakos tevékenységek.

Hagyományörzés és ünnepekhez kapcsolódó mozgás

Népi játékok, hagyományos tánclépések megismertetése. Ünnepi felvonulások, dramatikus játékok, népi sportok. Évszakokhoz, jeles napokhoz kötődő mozgásos tevékenységek (pl. Márton-napi lámpás felvonulás, húsvéti tojáskeresés).

A mozgásfejlesztés nem csupán fizikai tevékenység, hanem komplex személyiségfejlesztő eszköz, amely elősegíti a harmonikus testi-lelki fejlődést, a társas kapcsolatok alakulását, az egészségtudatos életvitel megalapozását.

10.6.Külső világ tevékeny megismerése

Célunk

- Olyan szemléletformáló nevelési folyamat megteremtése, amelyben a gyermek megismeri, megszereti és megbecsüli a környezetét, és pozitív érzelmi viszonyt alakít ki a természet és a társadalmi környezet értékei iránt.
- A gyermekek felfedezzék fel a közvetlen és tágabb környezetüket, alakuljon ki bennük pozitív érzelmi kapcsolat a természethez, az élőlényekhez, az ember alkotta értékekhez.
- Fejlődjenek a környezettel kapcsolatos jártasságok és szokások (pl. környezetvédelem, fenntarthatóság), alakuljon ki bennük a környezettudatos magatartás alapja, a természet és az emberi alkotások megóvásának igénye. Kialakuljon bennük a felelősségérzet a természet és a közösség iránt, amely a fenntartható életvitel alapja.

- Ismerjék meg a szülőföld értékeit, a helyi hagyományokat, a közösségi és tárgyi kultúra szépségeit.

Feladataink

- A közvetlen és tágabb környezet felfedezése során a gyermekek pozitív érzelmi viszonyának kialakítása az emberi, a tárgyi, a természeti és állatvilág értékei iránt.
- A környezet megismeréséhez, a viselkedéskultúra megalapozásához szükséges jártasságok, készségek kialakítása környezettel való harmonikus viselkedéshez szükséges készségek, jártasságok megalapozása.
- Fenntarthatóságra nevelés.
- A szűkebb és tágabb környezet megismerésének, tapasztalatok gyűjtésének, felfedezések lehetőségének biztosítása, a feltételek megteremtése, élményszerzési helyek biztosítása.
- Környezettudatos magatartás alakítása.
- Környezetvédelmi, - megóvási szokások kialakítása.
- A környezet megismerésében, megértésében, az összefüggések felfedezésében a gyermekek segítése.
- Spontán és szervezett tapasztalatszerzés biztosítása, megismerő funkciók és önálló felfedezés gyakorlása.
- Szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi néphagyományok, szokások, családi és tárgyi kultúra értékeinek szeretetére-védelmére nevelés.
- A város építészeti, történeti, természeti jellemzőinek, értékeinek megismerése.
- Olyan szokások, szokásrendszerek, viselkedésformák kialakítása a gyermekben, amelyek elősegítik a természetes és társadalmi környezettel való harmonikus kapcsolat kialakítását.
- A gyermekek mennyiségi, formai, nagyság-, tér-, és síkbeli szemléletének alakítása, és azok tevékenységben való alkalmazása.
- A gyermek önálló véleményalkotásának segítése, döntési képességének fejlesztése a kortárs kapcsolatokban és környezet alakításában.
- A meg tapasztaláson alapuló megismerés, információszerzés sokoldalú biztosításával a gyermek aktív, passzív szókincsének mennyiségi, minőségi gyarapítása, ezzel párhuzamosan a fogalmak körének és tartalmának bővítése, új fogalomrendszer kialakítása, a beszéd, mondatalkotás aktivizálása.
- Pozitív érzelmi viszony kialakítása, a természet védelmére, szeretetére nevelés a család bevonásával. A különböző „zöld” napok játékos feldolgozása.
- Zöld Óvodák-Örökös Zöld Óvodák felelősége, feladatai, a cím megtartása, □ Állatbarát Óvoda cím feladatai, célkitűzéseinek megőrzése-népszerűsítése. **Megvalósítás**

A gyermekek környezettel való ismerkedése az óvodai nevelés egészében érvényesülő folyamat. Ezáltal olyan tapasztalatokat szereznek az őket körülvevő társadalmi és természeti környezetről, amely segíti őket az életkoruknak megfelelő biztonságos eligazodásban. A külső világ tevékeny megismerése magában foglalja a környezet megismerése mellett elemi matematikai tapasztalatok megszerzését. Az ismeretszerzés alapja a tapasztalás és tevékenykedtetés, a pedagógus példája, s ezek segítségével a környezet megóvására, védelmére, a természet szeretetére neveljük gyermekeinket. Nagyon fontos az óvoda és a család kapcsolata. Az óvoda nevelő tevékenysége kihat a szülőkre, tanítja a szülőt is. Tudatosítja a szülőknél a példamutató, felelősségteljes magatartás jelentőségét. Bevonja őket a környezeti nevelési feladatok megoldásába. Elengedhetetlen ebben a felgyorsult világban, hogy az óvodás korosztály sajátos, a korcsoportjának megfelelő módszerekkel és eszközökkel, valamint élményekre és tapasztalatokra épített tanulási környezet kialakításával olyan környezeti nevelésben részesüljön, amely hatékony rendszerbe szerveződve biztosítja a kisgyermekkor környezeti nevelés eredményességét. Megtanulja ezáltal tisztelni a növényeket, megtanul játékosan vagy éppen munkajellelleggel gondoskodni róluk. Felismeri a legnépszerűbb, fákat, virágokat, megtanulja a gyógynövények hasznát, a zöldség-, és gyümölcsstermesztés, a komposztálás alapjait, annak jelentőségét. Az óvodás gyermekek környezettudatos szemléletének, gondolkodásának, magatartásának megalapozása, formálása élményalapú tevékenységek során a legcélravezetőbb. Az udvar a mozgásfejlesztésen kívül lehetőséget nyújt a Zöld Óvoda szellemiségének gyakorlati megvalósítására. A környezet megismerése mindennapos folyamat az óvodai életben, amely spontán és szervezett formában is jelen van:

Spontán tapasztalatszerzés. Szabad játék közben megfigyelések a természeti jelenségekről (időjárás, évszakok, növények, állatok). Udvari játék során felfedező tevékenységek, kincskeresések, közös megfigyelések.

Szervezett tapasztalatszerzés. Séták a környéken, kirándulások a közeli parkokba, erdőkbe, múzeumba, piacra. Tematikus megfigyelések: évszakováltások, növénygondozás, madáretetés. Élményalapú foglalkozások: kísérletek a vízzel, levegővel, növényekkel.

Fenntarthatóságra nevelés a gyakorlatban. Hulladékgyűjtés és -szelektálás játékos formában. Komposztálás, kiskert gondozása, növények ültetése, viráglocsolás. „Zöld napok” feldolgozása: Föld napja, Víz világnapja, Madarak és fák napja.

Matematikai tapasztalatok szerzése a környezetben. Térbeli és formai viszonyok megfigyelése: nagy-kicsi, hosszú-rövid, magas-alacsony. Számosság, mennyiségek összehasonlítása a természetben talált dolgokon keresztül (levelek, kavicsok, virágok). Térbeli tájékozódás gyakorlása az udvaron, kirándulásokon.

Kulturális és társadalmi környezet megismerése. Találkozás helyi közösségekkel, szakmákkal (pl. pékség, posta, rendőrség látogatása). Hagyományörzés: helyi népszokások, ünnepek megismerése és feldolgozása.

A pedagógus szerepe

Példamutató magatartással ösztönzi a környezet szeretetére, védelmére nevelést. Élményt biztosít és irányított megfigyelésekre ad lehetőséget, segíti a gyermekek önálló felfedezéseit. Rugalmasan tervezi meg a tevékenységeket, alkalmazkodik az aktuális környezeti jelenségekhez, évszakváltásokhoz. Bevonja a családokat és a közösséget a környezeti nevelésbe, együttműködést alakít ki. Támogatja a gyermek véleményalkotását, segíti a döntési képesség kialakulását. Gazdagítja a szókincset, kommunikációt, a környezeti tapasztalatok feldolgozását beszélgetésekkel, kérdésekkel.

Szervezeti formák

Spontán megfigyelések az udvaron, csoportszobában. Szervezett környezeti foglalkozások, kísérletek, megfigyelések. Kirándulások, séták a közeli természeti és társadalmi környezetben. Zöld napok, környezeti projektek, jeles napok játékos feldolgozása. Kertgondozás, növényápolás, madáretetés, komposztálás.

Hagyományörzés és fenntarthatóság

Helyi néphagyományok, szokások megismerése (pl. szüreti multság, Márton-nap). Nemzeti és helyi ünnepekhez kapcsolódó környezetalakítás, dekorációk készítése. Fenntarthatósági projektek: újrahasznosítás, energiatakarékosság, hulladékcsökkentés játékos formában. A gyermekek bevonása közös környezetvédő tevékenységekbe (pl. szemétszedés, ültetés).

A környezeti nevelés és a külső világ tevékeny megismerése nem csupán ismeretszerzés, hanem komplex személyiségfejlesztő folyamat, amely érzelmi kötődést alakít ki a természeti és társadalmi környezethez, megalapozza a fenntarthatósági szemléletet, és segíti a gyermek harmonikus beilleszkedését a világba.

10.7.Munka jellegű tevékenységek

Célunk

- Olyan óvodai környezet és közösségi élet kialakítása, amelyben a gyermek megtapasztalja az önálló és a közösségért végzett munka örömét, értékét és közösségformáló erejét.
- A gyermekek belső motivációból végezzenek munkajellegű tevékenységeket, tapasztalják meg, hogy a munka eredménye érték, fejlődjön önállóságuk, feladattudatuk, kitartásuk, felelősségérzetük.

- Alakuljon ki bennük a megkezdett feladat befejezésének igénye, az önellenőrzés és önértékelés képessége, gyakorolják a munka eszközeinek használatát, élményként éljék meg az együtt végzett tevékenységeket.

Feladataink

- A gyermek önkiszolgálása során gyakoroltatjuk azokat a fogásokat, készségeket, melyek az egyéb munkajellegű tevékenységekre alkalmassá teszik; becsülje meg saját és mások munkáját; fejlődjön kitartása, együttműködési szervezőkészsége és a megkezdett tevékenység befejezésére való igénye, feladattudata; munka jellegű tevékenységek során tapasztalatot, jártasságot szerezzen.
- Az önkiszolgálás és a közösségért végzett munka jellegű tevékenységek eredményeinek tudatosításával az elvégzett feladat jelentőségének megláttatása, elismerése, megóvása.
- A különböző típusú munka jellegű tevékenységek tervezése, azok feltételeinek biztosítása, a munkaeszközök használatának megtanítása.
- Támogassa, hogy az együtt munkálkodás érzelmi élményének hatására alakuljanak a gyermekek baráti, egymást segítő kapcsolatai, igényeljék a közösséget.
- Alapozza meg a segítségnyújtás, a másokról való gondoskodás igényét.
- Fejlessze a gyermek feladattudatát, önbizalmát, önértékelését, melyek segítségével.
- Érezze, hogy a csoport, a közösség hasznos tagja.
- Alakítsa ki, hogy a gyermek becsülje meg saját és mások munkáját. Konkrét, reális, vagyis a gyermek saját magához mért fejlesztő értékelés.
- Az udvaron végzett állatokkal-növényekkel és a környezetvédelemmel kapcsolatos teendőkre nevelés.
- Állatvédelem.

Megvalósítás

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató: Önként, örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység. A tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok (kitartás, önállóság, felelősség, céltudatosság) alakításának fontos lehetősége. A közösségi kapcsolatok és a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája. A játékidőben, az élethelyzetekben, bármely tevékenységben adódik lehetőség a munkavégzésre. A gyermekek kezdetben önmagukért, saját szükségleteik kielégítéséért dolgoznak, majd később szívesen végeznek munkát társaikért is. A munka jellegű tevékenységek a mindennapi óvodai élet természetes részei, spontán és szervezett formában egyaránt megjelennek. hogy ezáltal, hosszú távú változásokat érjünk el az állatok

jóllétében. Az állatokkal való harmonikus kapcsolat és a felelős gondolkodás átörökítése a jövő generációira, hosszú távú pozitív hatásokkal jár, és egy olyan társadalmat teremt, amely az állatok és az emberi élet értékeit egyaránt tiszteli és védi. Minél több gyermekhez juttassuk el az állatokkal való helyes bánásmód lényegét, mindezt változatos, kreatív, játékos tartalmak segítségével. A felelős állattartásra nevelés az óvodáskorban kezdődik-nevelve a szülőt is. Rengeteg készséget fejleszt az állatokkal való játék, érzékenyebbek, empátikusabbak, akik rendszeresen együtt vannak az állatokkal.

Önkiszolgáló tevékenységek. Öltözködés, cipőváltás, ruházat gondozása. Étkezés előkészítése és befejezése (terítés, rendrakás). Mosdóhasználat, higiéniai szokások gyakorlása.

Közösségi, csoportért végzett tevékenységek. Növénygondozás (locsolás, levelek tisztítása). Udvar rendben tartása (levélsöprés, virágültetés). Csoportszoba rendjének megőrzése, játékok helyére tétele. Ünnepek, rendezvények előkészítése (dekorálás, terítés).

Alkalomszerű munkajellegű tevékenységek. Kertgondozás, kiskert ápolása, terménygyűjtés. Madáretetés télen, séták során hulladékgyűjtés. Kézműves munkák közösségi célra (pl. dekorációk készítése).

Természetben végzett tevékenységek. Kirándulásokon egyszerű természetvédelmi feladatok (szemétszedés, környezet tisztítása). Termények gyűjtése, évszakos kerti munkák.

A pedagógus szerepe

Példamutató, ösztönző magatartással motiválja a gyermekeket a munkára. Megteremti a feltételeket (megfelelő idő, hely, eszközök) a munkajellegű tevékenységekhez. Bemutatja és segíti az eszközök használatát, betartatja a balesetvédelmi szabályokat. Életkornak megfelelő feladatokat kínál, amelyek sikerélményt adnak, de kihívást is jelentenek. Pozitív megerősítéssel támogatja a gyermek kitartását és feladattudatát. Tudatosítja az elvégzett munka eredményét, elismerteti a csoporttal is. Bevonja a szülőket a közösségért végzett tevékenységekbe (pl. ünnepek előkészítése, környezetalakítás).

Szervezeti formák

Önkiszolgálás: a mindennapi élethelyzetek természetes része. Csoportos munkajellegű tevékenységek: növénygondozás, rendrakás, díszítés. Spontán kezdeményezett tevékenységek: segítségnyújtás társaknak, környezet rendbetétele. Szervezett, projekthez kötött munka: ünnepi előkészületek, kertgondozás, dekorációk készítése.

Hagyományörzés és közösségi kapcsolódás

Néphagyományokhoz kapcsolódó tevékenységek: termények gyűjtése, szüreti előkészületek, Márton-napi lámpáskészítés. Közösségi alkalmakra készülés: ünnepi dekoráció, meghívók készítése. Fenntarthatóságra nevelés: újrahasznosított anyagok felhasználása közös alkotásokhoz, környezetvédő akciók.

A munkajellegű tevékenységek nem csupán praktikus feladatok, hanem komplex személyiségfejlesztő folyamatok, amelyek erősítik a gyermek önállóságát, szociális kapcsolatait, felelősségtudatát, és felkészítik a közösségi együttélésre.

10.8. Tevékenységekben megvalósuló tanulás

Célunk

- Olyan élményszerű, játékos tanulási környezet kialakítása, amelyben a gyermek belső kíváncsiságára, érdeklődésére építve tapasztalatokat, ismereteket szerez, és kompetens, önállóan gondolkodó személyiséggé válik.
- A gyermekek örömmel és belső motivációval tanuljanak, élményszerű tapasztalatokon keresztül gazdagítsák ismereteiket a természeti és társadalmi környezetről, fejlődjenek gondolkodási műveleteik.
- Tanulják meg, hogyan lehet önállóan felfedezni, kérdezni, próbálkozni és hibázni, majd javítani, fejlődjenek a kommunikációs és szociális készségeik, alakuljon ki bennük a tanulás iránti pozitív attitűd, ami megalapozza az iskolai tanulási motivációt.
- Tapasztalják meg, hogy a tanulás nem külső kényszer, hanem örömteli folyamat, amelyben sikerélményt és önbizalmat szerezhetnek. **Feladataink**

- A tudásgyarapítás.
- A megvalósuló tevékenységek során jártasságok kialakítása, a gyermekek belső késztetéseinek felszínre kerülése, folyamatos érdeklődésük fenntartása.
- Biztosítsa a tanulási folyamat objektív és szubjektív feltételeit és a szabad választás lehetőségét.
- A gyermeki tevékenységet, a foglalkozásokat a célnak megfelelően logikusan építse fel, figyelembe véve a gyermek aktuális pszichés állapotát és ennek megfelelően válassza meg módszereit.
- Tegye lehetővé a gyermekek egyéni szükségleteinek, adottságainak, képességeinek kibontakoztatásának lehetőségeit.
- A rendelkezésre álló tanulási, képességfejlesztési segédanyagokat, eszközöket, digitális anyagokat és eszközöket is ismerje, kritikusan, céljainak megfelelően használja.
- Teremtse meg a választható műveletek, szerepek, szabályok magatartás- és viselkedésformáló értékrendjét.
- Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során személyre szabott, pozitív értékeléssel segítse a gyermek személyiségének kibontakoztatását.

Megvalósítás

Programunkban a tanulás fogalmát tágabb értelemben használjuk, hiszen a gyermek minden tevékenysége révén tanul. A tanulás folyamatos. Így tehát a tanulás, a műveltségi területek tartalmi feldolgozása nem önálló tevékenységformaként jelenik meg. A gyermek a játékba ágyazott, változatos tevékenységek gyakorlása során tanul. Ebben a folyamatban az óvodapedagógus az egyes gyermekek tanulási képességeinek alakulását követi és segíti. A fejlődéshez, fejlesztéshez

alkalmazkodó tanulási térben, a játékban a gyermekek aktívvá, produktívvá válnak. A teljes pedagógiai folyamat követhető a tevékenységi tervben, az általunk szerkesztett csoportnaplóban, valamint a gyermeki produktumokban. Elsődleges cél az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése, erősítése. Attitűdök erősítése, képességek fejlesztése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során pozitív visszajelzésekre épülő bizalom teli légkört alakít ki és épít a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire. A tevékenységekben megvalósuló tanulás az óvodai nevelés során a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja, melynek során a gyermeknek joga van hibázni és lehetősége van a javításra és a próbálkozásra. Olyan munkaformák és módszerek alkalmazásával, amelyek alkalmasak az önellenőrzésre, értékelésre.

A gyermek életkorának egyéni fejlettségének megfelelő játékos tanulás magába foglalja:

A tapasztalatok gyűjtését, felfedezés örömeit, utánzások minta-és modellkövetés szokások alakítását, kezdeményezett tevékenységi formákat. A gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzést, az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés, gyakorlati probléma és feladatmegoldást, kezdeményezéseket, játékos, cselekvéses tanulást, a finommotoros készségek gyakorlását; a tanulás elemi szintű technikáinak megismerését, a gondolkodás képzeleti, elemi, fogalmi használatát, a társadalmilag és helyileg kívánatos és lehetséges elemi szokások, szociális viszonyulások, magatartásformák megismerését, témák komplex feldolgozását, projekteket.

A tanulás óvodai környezetben mindig játékos, élményszerű, tevékenységközpontú. Ennek formái:

Utánzások tanulás és modellkövetés. A gyermek felnőttek és társak viselkedését, szokásait, magatartásformáit figyeli és utánozza. A pedagógus mintája, kommunikációja, tevékenysége példaértékű. **Tapasztalatszerzés és felfedezés.** A gyermek saját élményein keresztül tanul, önállóan fedezi fel az összefüggéseket. Megfigyelés, kísérletezés, környezeti séták, természetes helyzetek biztosítanak új élményeket.

Játékos, cselekvéses tanulás. A tanulási tartalmak játékba ágyazva jelennek meg (szerepjáték, szabályjáték, mozgásos játék). A gyermekjáték közben gyakorolja a finommotoros és nagymozgásos készségeket, gondolkodási műveleteket.

Gyakorlati probléma- és feladatmegoldás. A gyermek önállóan vagy közösen keres megoldást egy-egy helyzetre (pl. építőjáték, rendrakás, növénygondozás). Ez fejleszti a kreativitást, a problémamegoldó gondolkodást, az önállóságot.

Megfigyelésen alapuló irányított tanulás. Az óvodapedagógus segíti a gyermek figyelmét irányítani, kérdéseket feltenni, összefüggéseket keresni. Életkornak megfelelő komplex tevékenységek, projektek valósulnak meg (pl. évszakok feldolgozása, ünnepkörök, hagyományok).

A tanulás átfogja a **műveltségi területek** tartalmát: Anyanyelvi és kommunikációs fejlesztés – beszélgetések, mesélés, versek, dramatizálás. Érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés – szabályok,

szokások, szociális viselkedésformák megismerése. Mozgásos és zenei tevékenységek – ritmus, hallás, nagymozgásos és finommotoros készségek fejlesztése. Vizuális tevékenységek – alkotás, ábrázolás, kézügyesség fejlesztése. Környezeti tapasztalatszerzés és fenntarthatóságra nevelés – természetismeret, élővilág megfigyelése, környezetvédelem. Matematikai tapasztalatok – mennyiségek, formák, nagyságok, téri irányok felismerése, alkalmazása tevékenységekben.

A tanulás **mindennapi helyzetekben, spontán és szervezett módon** egyaránt jelen van: Spontán tanulás: önálló kérdések, megfigyelések, tapasztalatszerzés játék közben. Szervezett tanulás: projektek, tematikus foglalkozások, irányított tapasztalatszerzés. Komplex tanulási helyzetek: több terület integrált feldolgozása (pl. évszakokhoz kapcsolódó projekt, ünnepkör). Kooperatív tevékenységek: közös felfedezés, kutatás, megfigyelés társakkal. Digitális eszközök mértékletes, célirányos alkalmazása: interaktív tartalmak, képek, hanganyagok.

A pedagógus mindig az életkori sajátosságokhoz és az egyéni fejlettségi szinthez igazítja a tanulási helyzeteket, figyeli a gyermek aktuális pszichés állapotát, és ennek megfelelően módosítja módszereit.

A pedagógus szerepe

Pozitív, bizalomra épülő légkört teremt, ahol a gyermek szívesen próbálkozik, kérdez, hibázik. Megfigyeli és követi a gyermek egyéni fejlődési ütemét, szükség esetén differenciáltan segít. Támogatja a belső motiváció fenntartását, az önálló kérdésfeltevést és problémamegoldást. Példamutatóan modellezi a tanulási helyzeteket, inspirál, segít a felfedezésben. Életkornak és fejlettségnek megfelelő módszereket alkalmaz (szemléltetés, cselekvéses tanulás, játékos helyzetek). Értékeli a gyermek próbálkozásait és eredményeit, reális, fejlesztő visszajelzésekkel erősíti önbizalmát.

Tanulásszervezési módszerek és eszközök

Tapasztalatszerző séták, kirándulások, megfigyelések. Projekt módszer – komplex témák feldolgozása több területen keresztül. Kooperatív és differenciált tanulásszervezés. Manipulációs, szemléltető eszközök – tárgyak, képek, kísérleti anyagok. Digitális eszközök és tartalmak – mérsékelten, célirányosan. Komplex foglalkozások – mese, zene, mozgás, vizuális tevékenységek integrálása.

Az tanulás nem elszigetelt tevékenység, hanem a mindennapi élet természetes része, amely játékos formában, élményekkel és tapasztalatokkal átszőve járul hozzá a gyermek teljes személyiségének fejlesztéséhez, kompetenciáinak erősítéséhez és a tanulás iránti pozitív attitűd megalapozásához.

11. DIGITÁLIS ÉLMÉNYEK NYÚJTÁSA A KÜLÖNBÖZŐ TEVÉKENYSÉGEK SORÁN

Célunk

- Olyan modern, digitális eszközökön és módszereken alapuló óvodai környezet létrehozása, amely elősegíti a gyermekek érdeklődését, kreativitását és digitális kompetenciájának kialakulását, miközben tudatosan készíti fel őket a biztonságos és felelősségteljes információs környezet kihívásaira.
- A gyermekek számára pozitív attitűdöt alakítsunk ki a digitális világ iránt, élményalapú eszközökkel gazdagítsuk tapasztalataikat, fejlesszük algoritmikus gondolkodásukat.
- Alakuljon ki a digitális biztonság és adatvédelem alapfogalmának megértése, az online kommunikáció értékes, de csak felelősségteljes használatával.

Feladataink

- Megteremteni a digitális eszközök pedagógiai célú alkalmazásának kereteit (tablet, projektor, interaktív tábla, fejlesztő programok).
- Biztosítani a pedagógus számára a digitális módszerek és IKT-eszközök megfelelő használatát, szakmai továbbképzéseken keresztül.
- Beépíteni az online kommunikációt és digitális dokumentációt: gyermeki produktumok, szülőkkel való kapcsolattartás támogatása.
- Fejlesztani a gyermekek ügyességét, figyelmét, vizuális észlelését, finommotorikáját digitális interaktív játékokkal.
- Támogatni az oktatóprogramokban az algoritmikus gondolkodás alapjait, pl. lépések sorrendje, egyszerű szabályok felismerése.

Megvalósítás

A digitalizáció a nevelési folyamatunkban olyan tudatosan tervezett, gyermekközpontú módszertant igényel, amely figyelembe veszi a korosztály életkori sajátosságait, miközben biztosítja és segíti a digitális kompetenciák alapjainak kialakulását. A megvalósítás során kiemelt feladatnak tekintjük az óvónők és pedagógiai asszisztensek, titkárok digitális módszertani felkészítését, melyet belső műhelymunkákkal, tudásmegosztással és akkreditált továbbképzésekkel biztosítunk. Az IKT eszközöket a nevelési célok szolgálatába állítva használjuk, a gyermek számára a digitális eszközökkel gazdagítjuk az élményszerzést. A nevelési folyamatba a digitális eszközök, alkalmasak arra, hogy közös mesenézéseket, zenei élményeket, környezeti megfigyeléseket és vizuális tevékenységeket támogassanak. A digitális történetmesélés, a kreatív rajzolóprogramok vagy a zenés-mozgásos applikációk segítik a gyermekek fantáziájának, finommotorikájának és vizuális észlelésének fejlődését. A környezeti tapasztalatszerzéshez kapcsolódó digitális dokumentálás,

például fotók, hangfelvételek készítése, a természetes megfigyelések kiegészítője lehet, amelyet az óvónő irányított beszélgetéssel és reflektálással tesz teljessé. A biztonságos digitális környezet megteremtése alapvető feltétel. Az eszközhasználat során a gyermekek csak ellenőrzött, óvónők által válogatott tartalmakkal találkozhatnak. A GDPR előírásoknak megfelelően a gyermekekről készült digitális tartalmak (fotók, videók) kizárólag szülői engedéllyel és az adatvédelmi szabályok betartásával kerülhetnek felhasználásra. A digitális tanulási helyzetek megvalósítása során mindig figyelembe kell venni a gyermek aktuális pszichés állapotát, egyéni fejlettségét és terhelhetőségét. A digitális tevékenység soha nem helyettesíti a szabad játékot és a mozgást, hanem kiegészíti, gazdagítja a pedagógiai folyamatot.

DIOO és okoseszközök használata

Az óvodai nevelés során a DIOO és a Bee-Bot okoseszközök használata játékos, élményszerű módon alapozza meg a gyermekek digitális kompetenciáját. A Bee-Bot egy egyszerűen kezelhető, méhecske formájú robot, amely segít a térbeli tájékozódás, az algoritmikus gondolkodás, a logikai kapcsolatok felismerésének fejlesztésében. A gyerekek közösen programozzák a Bee-Botot, ezzel tanulják meg a sorrendiség, az irányok és a problémamegoldás alapjait, miközben a csoportmunka és az együttműködés élményét is átélhetik.

A DIOO interaktív digitális tananyag szintén támogatja az óvodai fejlesztést: változatos, életkornak megfelelő játékos feladatokat kínál, amelyek fejlesztik a vizuális észlelést, a figyelmet, az emlékezetet, a gondolkodást, miközben bővíti a gyermek szókincsét és ismereteit. A DIOO alkalmas a hagyományos mesék, dalok, környezeti témák digitális kiegészítésére, így egyszerre köti össze a hagyományos óvodai tevékenységeket a modern technológiával.

Ezek az eszközök nem helyettesítik a manuális tapasztalatszerzést, hanem gazdagítják a tanulási élményeket, erősítik a motivációt és segítik a gyermekek felkészülését a digitális kor kihívásaira.

Kapcsolódás tevékenységi területekhez

- Zenei neveléshez kapcsolódva. Interaktív dalos és ritmusfejlesztő alkalmazások, zenésmozgásos digitális játékok, hangfelismerő programok, hagyományos népi dalok digitális feldolgozása.
- Vizuális neveléshez kapcsolódva. Digitális rajzoló- és festőprogramok használata, fotókészítés és képszerkesztés, közös kiállítás digitális formában, népművészeti motívumok megismerése virtuális eszközökkel.
- Környezeti neveléshez kapcsolódva. Digitális mikroszkóp vagy nagyító használata a megfigyelésekhez, virtuális kirándulások, természeti helyszínek bemutatása, fotódokumentáció a természet megismeréséről.
- Mozgásos tevékenységekhez kapcsolódva. Mozgásérzékelő játékok, interaktív mozgásfejlesztő programok, zenés mozgásprogramok digitális kísérettel.

- Mesélés, bábozás, dramatikus játékok kiegészítése. Digitális vetítések, történetalkotó alkalmazások, hangfelvételek készítése, dramatikus jelenetek rögzítése.
- Munkajellegű tevékenységekhez kapcsolódva. Digitális napló készítése az elkészült alkotásokról, fényképek és rövid videók megosztása a szülőkkel.
- Tanulási folyamat támogatása. Problémamegoldó és logikai készségeket fejlesztő alkalmazások, Bee-Bot és más programozható játékok integrálása, élményalapú, játékos digitális felfedezés.

OviKRÉTA az óvodai nevelési folyamatban

Célunk

- Az oviKRÉTA rendszer alkalmazásának célja, hogy átláthatóvá és hatékonyabbá tegye az óvodai adminisztrációt, a gyermekek fejlődésének dokumentálását és a szülőkkel való kapcsolattartást, miközben megfelel az adatvédelmi előírásoknak és támogatja a pedagógusok digitális kompetenciáinak fejlődését.

Feladataink

- Az óvónők a munkájuk során ismerjék meg és szakszerűen alkalmazzák az oviKRÉTA rendszer funkcióit, így képesek digitálisan vezetni a jelenléti íveket, a gyermekek fejlődéséről szóló feljegyzéseket és az intézményi dokumentációt.
- Az oviKRÉTA használata összhangban van a pedagógiai programmal, az óvodai nevelési célokkal, valamint az adatvédelmi jogszabályokkal.
- A rendszerben rögzíteni kell a gyermekekkel kapcsolatos információkat, és ezeket a szülők számára hozzáférhetővé tenni, ezzel is támogatva az együttnevelést.
- Önképzésekkel, továbbképzésekkel segítjük a digitális kompetencia-fejlesztését az oviKRÉTA használatának gördülékenységet, hatékonyságát.

Megvalósítás

Az oviKRÉTA rendszer használata az óvodai mindennapok részeként valósul meg. A gyermekek érkezését, hiányzásait, fejlődési eredményeit és egyéni megfigyeléseit digitálisan rögzítjük, ezzel biztosítva a dokumentáció pontosságát és könnyű visszakereshetőségét. A rendszerben tárolt információk a pedagógiai tervezés alapjául is szolgálnak, támogatják a gyermekek egyéni fejlesztési tervének elkészítését és nyomon követését.

A szülők számára is biztosítjuk a digitális felületet, ahol értesülhetnek a gyermek óvodai mindennapjairól, eseményekről. A digitális adminisztráció során a megvalósításnál kiemelten fontos az adatbiztonság: a rendszerhez csak az arra jogosult pedagógusok és intézményi vezetők férnek hozzá, a szülők pedig kizárólag a saját gyermekükre vonatkozó információkat érhetik el. Az oviKRÉTA egyszerre támogatja a pedagógiai folyamat tervezését, az adminisztratív terhek csökkentését és a családokkal való kommunikációt.

Az oviKRÉTA hozzájárul: a nevelési folyamat követhetőségéhez és tervezhetőségéhez, a gyermekek egyéni fejlődési útjának pontos rögzítéséhez, az óvoda–család együttműködés erősítéséhez digitális csatornákon keresztül, a pedagógusok adminisztratív terheinek könnyítéséhez, digitalizálásához.

12. A GYERMEK FEJLŐDÉSÉNEK NYOMON KÖVETÉSE, ÉRTÉKELÉSE

A célok eléréséhez szükséges a fejlesztő folyamat elemzése, értékelése az óvodáskor teljes ideje alatt. Ez magában foglalja a gyermek környezetének és a gyermek fejlődési jellemzőinek ismeretét, a gyermek fejlődésének nyomon követését, (elsősorban játékokon keresztül,) illetve az óvodapedagógus nevelői hatékonyságát. Helyzetelemzés, a gyermekek megismerésének és fejlesztésének dokumentálása (bemeneti-kimeneti mérés, fejlődés nyomon követés folyamatos feljegyzéssel). Neveltségi szint mérés a gyermekek tevékenységének megfigyelése alapján. Produktumaik értékeléséből kapott adatok reális elemzése-értékelése és belőlük kiindulva fejlesztési célok, korrekciók megfogalmazása. (érzelmi nevelés, értelmi, anyanyelvi nevelés, egészséges életmódra nevelés). A HH és a HHH gyermekekről negyedévente, a többi gyermekről félévente adunk tájékoztatást a szülők részére.

Diagnosztikai módszerünk

Megfigyelésen alapuló neveltségi szint mérése, nevelési év végén. A mérés átfogó képet ad a 3-6-7 éves korú gyermekek fejlettségi szintjéről, fejlődéséről. A mérési eredmények meghatározzák a további fejlesztési feladatokat.

Fejlődés nyomon követése az oviKRÉTA rendszerrel

Az oviKRÉTA rendszer strukturált módon rendszerezi a fejlődés mérési pontjait. Az oviKRÉTA rendszer bevezetésével ez törvényileg szabályozott formában történik.

Célunk

Az oviKRÉTA rendszer segítségével a gyermek fejlődése átlátható, objektív és megalapozott módon legyen követhető, lehetőséget biztosítva a pontos állapotfelmérésre, differenciált fejlesztésre a személyre szabott nevelőmunka megtervezésére.

Feladataink

- Az óvodapedagógus rendszeresen rögzíti a fejlődési jellemzőket az oviKRÉTA felületen, minden meghatározott fejlesztési területen (mozgás, nyelv, gondolkodás, szociális készségek, érzelmi állapot stb.).
- Rögzíti a gyermekek fejlődési állapotát az előírt időpontokban (bemenet: szeptember, kimenet: május/június, nagycsoportban további januári mérés)

- A jogszabályban előírt időben (pl. nagycsoportos év januárjáig) jeleznie kell, ha a gyermek további óvodai évet javasol, a rendszerben rögzítve a „javasolt további egy év” szöveget.
- A gyermekek fejlődésével kapcsolatos egyéni fejlesztési tervet azoknak a gyerekeknek kell készíteni, akiknél az értékelés elmaradást jelez (logopédiai, gyógypedagógiai vagy pszichológiai vizsgálat alapján)

Megvalósítás

Az oviKRÉTA rendszer használata során a pedagógus a fejlődés nyomon követését strukturált módon végzi. Rögzítheti a tevékenységi adatokból és megfigyelésekből származó eredményeket. Fejlesztési fordulók alkalmával áttekinti és kategorizálja a gyermekeket az egyes területeken. Az értékelések véglegesítésekor – minden pont kitöltése után – létrejön a pedagógiai értékelés, mely automatikusan generálja az intézményi és szülői dokumentumokat. A rendszerbe bevitt adatok segítenek az egyéni és csoportos fejlesztési tervek elkészítésében, valamint az éves pedagógiai beszámolók elkészítésében. A rendszer által automatikusan generált szülői dokumentum tartalmazza a fejlődési kategóriák értelmezését, a pedagógus személyes megjegyzését, valamint a következő lépések javaslatát – felkészülve az együttműködésre és az átmenetre.

Pedagógus szerepe

A pedagógus aktív és felelős szereplője a nyomon követési folyamatnak. Rendszeresen megfigyeléseket végez, és az oviKRÉTA rendszerében rögzíti azokat. Az értékelések során elemzi a gyermek fejlődését, felismeri az eltéréseket és kezdeményezi a megfelelő fejlesztési beavatkozásokat. Betekintést biztosít a szülőknek, beszélgetéseket folytat az értékelés eredményeiről, közösen hoz döntést a gyerek további neveléséről. Ha szükséges, a rendszerben fogalmazza meg a „javasolt további egy év óvodában” részt, valamint dokumentálja a jogszabályi határidőket és szülői egyezségeket. Együttműködik a szakemberekkel (logopédus, gyógypedagógus, pszichológus) az egyéni fejlődési terv kidolgozásában és megvalósításában.

13. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges:

Testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához. **A testileg egészségesen fejlődő gyermek** hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

- a) az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés
- b) megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tart-alma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele
- c) a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

- a) érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondat szerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,
- b) elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak. Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermekkedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

A szociálisan érett gyermek:

- a) egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- b) feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb – szükség szerint kreatív – elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A gyermekeknek igényévé válik a helyes viselkedés szokákszabályainak betartása.

Egymást is megkérlik a szabályok betartására.

A felnőtt kérése nélkül is segítenek egymásnak, együtt éreznek a közösség tagjaival. A közösségért szívesen dolgoznak, bíznak önmaguk képességeiben. Konfliktusos helyzetben társaikkal egyezkednek. Érdeklődnek társaik, barátaik iránt. A csoportba érkező vendégeket szeretettel fogadják. Óvodán kívül, ha találkoznak, szeretettel köszöntik egymást. Ismerik saját képességüket, tudják értékeiket, de azt is meg tudják fogalmazni, mik a hiányosságaik. Érvényesítik kezdeményezőképességüket, kinyilvánítják tartósabb érdeklődésüket. Igyekeznek legyőzni a felmerülő akadályokat. Éretté válnak az iskolába lépésre.

A sajátos nevelési igényű gyermekek különbözőségét elfogadják egészséges társaik. Segítségükre vannak, hogy ők is a közösség értékes tagjaivá váljanak. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettség. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

14. GYERMEKVÉDELMI MUNKA

A gyermekvédelmi tevékenységünk alapját a Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, valamint a kapcsolódó végrehajtási rendeletek adják.

Minden gyermeket érintő döntésben „a gyerek mindenek felett álló érdekeit” kell figyelembe venni, azt más érdekek nem előzhetik meg. A gyermekek jogait minden megkülönböztetés nélkül biztosítani kell: fajra, nemre, vallásra, származásra, egyéb. Személyes adatokat kezelni csak meghatározott célból és kötelezettség teljesítése érdekében lehet, ezt megelőzően erről a szülőket tájékoztatni kell.

A gyerekeket hátrányos megkülönböztetés nem érheti. A gyerekeknek joga van, hogy a nevelési intézményben, biztonságban és egészséges környezetben nevelődjön. A gyerekeket védeni kell fizikai, lelki erőszakkal szemben. Sajátos nevelést igénylő gyerekekkel való kiemelt foglalkozás minden óvodapedagógus kötelessége. A személyes adatok kezelése kizárólag jogszabályi keretek között, meghatározott célból és a szülők előzetes tájékoztatása mellett történik.

Célunk

- A prevenció, a gyermekek hátrányos helyzetének csökkentése, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve szükség szerint segítségnyújtás, valamint együttműködés a különböző intézményekkel és szakemberekkel.

Elveink, mindenekelőtt a családok tiszteletben tartása, a családi nevelés erősítése a rászoruló körében. Szoros kapcsolatot alakítunk ki a közvetlenül, vagy látens módon segítséget kérő családokkal. Figyelembe vesszük az etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek kultúráját. A sajátos nevelést igénylő gyermekekkel kapcsolatos alapelveinket. A differenciált fejlesztés lehetőségeit a hátrányos helyzetű és az etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek számára.

Feladataink

- Prevenció és feltárás, a veszélyeztetettség tüneteinek felismerése, a hátrányos helyzetű gyermekek azonosítása, nyilvántartása, a családok helyzetének megismerése, szükség esetén jelzés a megfelelő szakemberek felé.
- Szociális segítségnyújtás, a támogatási lehetőségek (pl. étkezési kedvezmény) ismertetése és segítése, kapcsolattartás a családokkal, tanácsadás a mindennapi problémák kezeléséhez.
- Kapcsolattartás szakemberekkel és intézményekkel, együttműködés a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal, kapcsolattartás a Nevelési Tanácsadóval, Szociális Igazgatósággal, egyéb gyermekvédelmi szervezetekkel.
- Differenciált nevelés és fejlesztés, egyéni fejlesztési terv készítése a hátrányos vagy veszélyeztetett helyzetű gyermekek számára, a sajátos nevelési igényű gyermekek kiemelt segítése.

Megvalósítás

Kompetencia szintek a gyermekvédelem területén. Az óvodában a gyermekvédelmi munka többszintű feladatmegosztásban valósul meg:

Az óvodapedagógusok szintje. Az óvónőknek elsőként adódik alkalmuk a gyermekek és a szülők jelzéseinek fogadására. A hátrányos vagy veszélyeztetett helyzet felfedezése. Az ebbe a körbe tartozó gyermekek személyiségéhez illeszkedő differenciált és egyéni fejlesztés, felzárkóztatás, tehetséggondozás. Együttműködő, támogató kapcsolatot alakítanak ki a szülőkkel, szükség esetén jelzést adnak a gyermekvédelmi felelősnek.

Gyermekvédelmi felelős szintje. A pedagógusoktól beérkező információk gyűjtése zajlik. A meglévő információk alapján a gyermekvédelmi felelősnek lehetősége nyílik a tanácsadásra (szociális támogatás, étkezési támogatás...) a hátrányos vagy veszélyeztetett helyzetben lévő szülők felé a kapcsolattartásra a Családsegítő Szolgálat felé. Nyilvántartja a hátrányos és halmozottan

hátrányos helyzetű gyermekeket. Fogadóórákon elérhető a szülők számára, félévente beszámol a tagintézmény-igazgatóknak.

A gyermekvédelmi felelős feladatai:

- A nevelési év elején megtervezi a gyermekvédelmi munkát az adott évre.
- Nyilvántartja a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket.
- Az étkezési kedvezmények dokumentációinak folyamatos vezetése és karbantartása.
- Szükség szerint családlátogatások végzése az óvónőkkel.
- A fogadó órák alkalmával a szülők rendelkezésére áll szükség esetén.
- Segélykérő lapok kitöltéséhez segítségadás, javaslatok készítése az óvodapedagógusokkal együtt.
- A családsegítő faliújságon a szülők folyamatos tájékoztatása az őket érintő témákban.
- Hospitálások, tapasztalatcserék végzése a csoportokban szükség szerint.
- Folyamatos kapcsolattartás a Családsegítővel.
- Városi Gyermekvédelmi munkaközösségben tevékenykedik.
- Fél évente beszámoló készítése az óvodapedagógusok és az igazgató felé.
- Kapcsolatfelvétel- kapcsolattartás a Gyermekjóléti Szolgálat, Szociális Igazgatósággal, Nevelési Tanácsadóval, Családsegítő Központtal.

Igazgató szintje. Irányítja és ellenőrzi az óvodában folyó gyermekvédelmi munkát. A gyermekek mindenekfelett álló érdekeinek érvényesítése, és az érvényesítés ellenőrzése. **Az**

Igazgató feladatai:

- Gondoskodik a gyermekvédelmi felelős továbbképzéséről és beszámoltatja az elhangzottakról. Rendszeres támogatás iránti kérelmekről a gyermekvédelmi felelőssel, a családsegítővel és az érintett óvónőkkel folyamatosan egyeztet és a megfelelő intézkedéseket megteszi.
- A gyermekek sérelmére elkövetett bűncselekmény gyanúja esetén szükség szerint segítséget nyújt / gyámhatóságnak, gyermekvédelmi szakembernek.
- Írásban tájékoztatja a szülőket a gyermekvédelmi felelős és a családsegítő személyéről és elérhetőségéről. Segítségére van a szülőknek problémáik megelőzésében és megoldásában. Irányítja és ellenőrzi a gyermekvédelmi munkát.

Pedagógus szerepe.

Segíti a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodába kerülését és járását. Biztosítja a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, szükség esetén védő – óvó intézkedésre javaslatot tesz. A családok szociális és anyagi helyzetének megfelelően a támogatáshoz való hozzájárulást javaslatával elősegíti. A problémákat, a hátrányos helyzet okozta tüneteket és okokat felismeri, és szükség esetén szakember segítségét kéri. A feltáró munka után a felzárkóztatást,

tehetséggondozást megtervezi, megvalósítja / a gyermekek fejlődési lapjain feljegyzést készít. A szülőkkel megfelelő, együttműködő kapcsolat kialakítása.

15. ÓVODA KAPCSOLATAI

Családokkal való együttműködés

Célunk

- A család és az óvoda nevelőpartneri kapcsolatának erősítése, fejlesztése, kiemelten a gondoskodó, óvó-védő, a gyermek fejlődését támogató, szeretetet adó családi nevelés elősegítésére.

Feladataink

- Nyitott, bizalmon alapuló kapcsolat kialakítása és fenntartása a családokkal.
- A szülők meghallgatása, problémáik iránti empátia és megértés biztosítása, a szükséges segítségnyújtás tapintatos formáinak megválasztása.
- A szülők támogatása gyermekük viselkedésének megértésében és fejlesztésében.
- Közös programok szervezése, amelyek erősítik a szülők óvodai életbe való bevonását.
- Digitális eszközök (pl. oviKRÉTA) funkcionális használatának biztosítása a dokumentáció és a szülőkkel való kapcsolattartás megkönnyítésére.

A szülők tájékoztatása a gyermek fejlődéséről, az óvodai programokról, eseményekről.

Megvalósítás

Az óvoda a közoktatási rendszer része, a családdal együtt segíti a gyermek fejlődését. Az óvodai nevelés kiegészítője a családi nevelésnek. A szülőkkel szoros együttműködésben segíti a gyermek harmonikus fejlődését. A család és az óvoda közösen felelős a gyermek fejlődéséért, érzelmi biztonságáért, jólétéért, jogainak érvényesüléséért. Nyitottság, a szülő problémáinak meghallgatásában megértés, tapintat a segítségnyújtás formáiban (a szülők egyéni stílusának respektálása, a szülő segítése gyermeke viselkedésének értelmezésében). A család-óvoda kapcsolatrendszerének folyamatos gazdagítása (szülői klub, fogadóóra, játszó délután, családi délután, projektek közös megvalósítása, saját kedvelt tevékenységük bemutatása, nyitott ünnepek). Az ünnepek, jeles napok nyitottságával pozitív mintaadás a családoknak. Intézményeinkben a családokkal való együttműködés formái változatosak, sokrétűek. Magukban foglalják a személyes kapcsolatot, a közös rendezvényeket, a jeles napok megünneplésének lehetőségét, oly módon, ahogy az óvoda és a család igénye kívánja. Az együttműködés konkrét formái az éves tervekben nyernek megfogalmazást. Az együttműködés, kommunikáció elősegítésére követendő mintát mutat a gyermekek és a szülők számára a digitális eszközök funkcionális használata. A digitális eszközök használata kiterjed a dokumentáció és a szülőkkel való kapcsolattartás megkönnyítésére is. A pedagógus digitális csoportnaplóban rögzíti a gyermekek fejlődését, fotókkal és rövid leírásokkal illusztrálja a tevékenységeket, amit a szülők számára átlátható módon oszt meg. Így a családok is betekintést nyerhetnek az óvodai mindennapokba, ami erősíti a partneri együttműködést. Az óvoda által és a családokkal közösen szervezett események, ünnepek családi hangulat kialakításával – a felnőttel és a gyermekek közös tevékenységével is – kifejezik az örömteli érzelmi állapotot.

Pedagógus szerepe

Az óvodapedagógus a családokkal való együttműködés kulcsszereplője. Aktív kapcsolatot épít a szülőkkel, a kölcsönös bizalom megteremtése. A családokat támogatja a nevelési kérdésekben, a gyermek fejlődésének visszajelzései által. A szülőket bevonja az óvodai életbe közös tevékenységek és programok által. Digitális kapcsolattartási lehetőségeket (pl. oviKRÉTA) megfelelő és etikus használata. Pozitív mintát nyújtó kommunikációs és együttműködési forma bemutatása a szülők számára.

Formák és lehetőségek az együttműködésre

Az óvoda és a család közötti partneri kapcsolat erősítése érdekében számos gyakorlati együttműködési forma valósul meg:

Szülői értekezletek – a nevelési év elején, közben és végén a pedagógiai programról, az éves tervekről, a gyermekek fejlődéséről és az aktuális témákról.

Fogadóórák, egyéni beszélgetések – lehetőséget biztosítanak a szülők számára, hogy személyre szabott visszajelzést kapjanak gyermekük fejlődéséről.

Nyitott napok, betekintési lehetőségek – a szülők megfigyelhetik az óvodai életet, a gyermekek tevékenységeit.

Családi délutánok és közös játszóházak – kötetlen, élményalapú együttlétek, amelyek a közösségépítést szolgálják.

Projekt munkák közös megvalósítása – a szülők saját kedvelt tevékenységeiket is bemutathatják (pl. kézműves foglalkozás, mesterségbemutató).

Nyitott ünnepek, jeles napok megünneplése – pl. anyák napja, karácsony, gyermeknap – ahol a szülők részt vehetnek az előkészületekben és a programon is.

Szülői klubok, tematikus beszélgetések – pl. gyermeknevelési tanácsadás, iskolára felkészítés, egészséges életmód témákban.

Digitális kommunikáció – csoportos zárt online felületek, digitális csoportnapló (oviKRÉTA), hírlevelek és fotódokumentációk, amelyek betekintést nyújtanak az óvodai mindennapokba.

Szülői elégedettségi kérdőívek, visszajelzési lehetőségek – a folyamatos fejlődés és az igények feltérképezése érdekében.

Ezek a formák mind azt a célt szolgálják, hogy a szülők aktív, bevont szereplői legyenek az óvodai életnek, érezzék a nevelőpartneri kapcsolat kölcsönösségét, és együttműködjenek a gyermek fejlődésének támogatásában.

Kapcsolat a pedagógiai munkát segítő szakemberekkel, szakmai szol-

gáztatásokkal, társintézményekkel

Célunk

- Szakmai együttműködés, mely növeli a hatékonyságot a szakemberek tudására és tapasztalataira építve a gyermek fejlődésének segítése érdekében.

Feladataink

- Kapcsolatok kialakítása és fenntartása a belső és külső szakmai partnerekkel (pl. pedagógiai asszisztens, gyógypedagógus, pszichológus, logopédus).
- Az együttműködés formáinak és módszereinek meghatározása a feladatokhoz és a helyi igényekhez igazítva.
- Szakmai kommunikáció alkalmazása személyesen és online felületeken (pl. digitális kapcsolattartás, közös dokumentációk).
- Az óvoda nyitottságának biztosítása a társintézmények és szakmai szervezetek felé, közös programok szervezése.

Megvalósítás

Az óvodapedagógusok a gyermekek érdekében tudatosan együttműködnek a kollégákkal, szakmai partnerekkel, (pedagógiai asszisztens, gyógypedagógus, pszichológus, logopédus) a kapcsolatok kialakításában, fenntartásában az intézmények nyitottak, kezdeményezők. Alkalmazza az intézményen belüli, kívüli szakmai kommunikáció online formáit. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz, szükségletekhez, helyi sajátosságokhoz, a szűkebb és tágabb társadalmi környezet jellemzőihez.

Az együttműködés különböző szinteken és módokon valósul meg

Belső szakmai kapcsolatok. Pedagógiai asszisztensek, dajkák, gyógypedagógusok, pszichológusok, logopédusok közreműködésével a gyermekek fejlesztése és egyéni szükségleteik kielégítése.

Közös megbeszélések, esetmegbeszélések, fejlesztési tervek összehangolása.

- Pedagógiai asszisztens – a mindennapi nevelési helyzetek támogatása, differenciált fejlesztés segítése.
- Gyógypedagógus – sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni és kiscsoportos fejlesztése.
- Pszichológus – tanácsadás, megfigyelés, problémás helyzetek kezelése, esetmegbeszélés.
- Logopédus – beszédhibák szűrése, korrekciója, logopédiai fejlesztés.

Szakmai szolgáltatások. Együttműködés a Pedagógiai Szakszolgálattal, Gyermejjóléti Szolgálattal, Tanulási Képességvizsgáló Intézettel, védőnői hálózattal. Probléma esetén időben jelzés és szakmai konzultáció a megfelelő intézménnyel.

- Pedagógiai Szakszolgálat – iskolaérettségi vizsgálatok, fejlesztő foglalkozások, szakértői vélemények.

- Gyermekjóléti Szolgálat – gyermekvédelmi jelzőrendszeri együttműködés, családsegítés.
- Tanulási Képességvizsgáló Szakértői Bizottság – vizsgálatok, szakértői vélemények kiállítása, fejlesztési javaslatok.
- Védőnői hálózat – szűrések, egészségnevelési programok, prevenció.

Társintézmények és kulturális kapcsolatok. Kapcsolattartás Fenntartóval, a helyi iskolákkal, bölcsődékkel, kulturális és sportintézményekkel. Rendszeres közös programok, látogatások, kulturális rendezvények szervezése.

- Fenntartó- értekezletek, fórumok, szakmai segítségnyújtás
- Iskolák – óvoda-iskola átmenet segítése, közös programok (nyílt napok, iskolalátogatások).
- Bölcsődék – a gyermekek óvodai beszkoklásának segítése, tapasztalatcsere.
- Mátra Múzeum, Városi Könyvtár – kulturális programok, múzeumpedagógiai foglalkozások, könyvtárlátogatások.
- GYÖNGYÖK Mátra Művelődési Központ – színházi, bábelőadások, kézműves programok.
- Dr. Fejes András Városi Sportcsarnok, Dr. Csépe György Uszoda – sportesemények, úszásoktatás, egészségnapok.
- Pátzay János Katolikus Zeneiskola – zenei bemutatók, közös programok, hangversenyek.

Civil és önkormányzati kapcsolatok. Együttműködés Gyöngyös Város Önkormányzatával és helyi civil szervezetekkel. Községi rendezvények, pályázati programok közös megvalósítása.

- Gyöngyös Város Önkormányzata – közös pályázatok, támogatások, helyi rendezvények.
- Civil szervezetek – jótékonyági programok, környezetvédelmi és közösségi akciók.

Nemzetközi kapcsolatok. Kapcsolatfelvétel külföldi magyar óvodákkal elektronikus úton, valamint lehetőség szerint személyes látogatások megszervezése pályázati források segítségével.

Pedagógus szerepe

Az óvodapedagógus felismeri a gyermek fejlődési sajátosságait, problémáit, és szükség esetén jelzést ad a szakembereknek. Aktívan részt vesz a szakmai egyeztetéseken, esetmegbeszéléseken, együttműködik a fejlesztési tervek kialakításában és megvalósításában. Elősegíti a gyermekek és családok kapcsolódását a kulturális és közösségi élethez, nyitott és kezdeményező kapcsolatot tart a társintézményekkel, szolgáltatókkal, civil szervezetekkel.

Tagóvodák közötti kapcsolattartás

Célunk

- A minőségi pedagógiai munka érdekében sokszínű szakmai munka alakítása a szakmai értékek megőrzésével és továbbfejlesztésével.

Feladataink

- Az óvodák dolgozói közötti jó munkatársi viszony, együttműködés és tapasztalatcsere támogatása.

- Korrekt információcsere és véleményezési lehetőség biztosítása a döntések előkészítése során. A tagintézmény-igazgatók és dolgozók bevonása a tervezés, döntéshozatal és végrehajtás minden szakaszába. Nyitott, demokratikus döntéshozatal biztosítása, amelyben minden érintett véleménye érvényesül.
- A tagóvodák dolgozói számára rendszeres szakmai találkozók, hospitálások, tapasztalatcserék szervezése.
- A pedagógiai módszerek, innovációk átadásának lehetősége, szakmai viták és elemző munkák biztosítása.
- Új pedagógiai módszerek és jó gyakorlatok megosztása az egymástól való tanulás érdekében.
- A jó gyakorlatok mellett a saját arculat megőrzése és fejlesztése minden intézményben.
- A kommunikáció során infokommunikációs és online eszközök alkalmazása, hogy a kapcsolattartás rugalmas és hatékony legyen.

Az együttműködés alapelvei:

A tagóvodák közötti együttműködés célja, hogy a város óvodái egységes szemlélettel, mégis saját arculatukat megőrizve, szakmai minőséget biztosítva és fejlesztve működjenek. A kapcsolattartás hozzájárul a pedagógiai munka egységes színvonalának fenntartásához, az újszerű módszerek átvételéhez, a közösségi szemlélet erősítéséhez, valamint a dolgozók szakmai fejlődéséhez és összetartásához. Az együttműködés konkrét formáit a városi Éves munkaterv tartalmazza. Demokratikusan együttműködő nevelőtestületek, munkaközösségek formálása, melynek alapja a biztonságérzeten alapuló következetes, ésszerű, őszinte, mindenki által elfogadható munkafegyelem. A döntések előkészítésében megfelelő, korrekt információcsere, vélemény és javaslattételi lehetőség nyújtása a tagintézmény igazgatók, dolgozók számára. A tagintézmény igazgatók és az ott dolgozók bevonása a tervezéstől a végrehajtásig, az intézményeket érintő feladatok megoldása, hogy minél aktívabban, felelősségteljesebben vegyenek részt az irányító munkában is. A tagóvodák dolgozóinak megismerkedésének biztosítása, lehetőségének megteremtése (munkaközösségi programok, értekezletek, városi hospitálások, óvodai tapasztalatcserék, kirándulások, egyéb rendezvények), hogy az igazgató, tagintézmény igazgatók, nevelőtestületek tagjai, az óvodák dolgozói között jó munkatársi viszony, őszinte, nyílt véleményalkotás érvényesüljön. A saját arculat megtartása, továbbfejlesztése, az óvodákban folyó szakmai munka minőségi fejlesztése útján, az újszerű pedagógiai módszerek átadásának lehetővé tételével, az egymástól való tanulás, tapasztalás, szakmai viták, pedagógiai elemző munka biztosításával. Az óvodapedagógusok nyitottak a szülő, a gyermek, az igazgató, a kollégák szaktanácsadó visszajelzéseire felhasználják őket szakmai fejlődésük érdekében. A kapcsolattartás formái és az együttműködés során az infokommunikációs eszközök és a különböző online csatornák használata.

Megvalósítás

Éves munkaterv szerinti programok: városi szintű értekezletek, munkaközösségi megbeszélések, szakmai napok és közös rendezvények biztosítják a kapcsolattartást.

Közös szakmai programok és hospitálások: az óvodapedagógusok betekintést nyerhetnek más tagóvodák szakmai munkájába, új módszereket ismerhetnek meg.

Szakmai tapasztalatcsere és elemző munka: pedagógiai viták, műhelymunkák, közös továbbképzések támogatják a minőségi fejlesztést.

Közösségi programok: kirándulások, városi rendezvények, ahol a dolgozók személyesen is erősíthetik a kapcsolatokat.

Online kommunikációs csatornák: digitális platformok használata a folyamatos információáramlásra, dokumentummegosztásra és gyors egyeztetésekre.

Munkaközösségek tevékenysége, városi szinten koordinálják a szakmai programokat, továbbképzéseket, és támogatják az óvodapedagógusokat a mindennapi munkájukban. A munkaközösségek teret adnak a jó gyakorlatok megosztására, új módszerek bemutatására, valamint a szakmai viták és elemző munkák lebonyolítására. Ezek hozzájárulnak az egységes szemlélet kialakulásához, miközben lehetőséget biztosítanak az intézmények sajátosságainak érvényesülésére.

Városi szintű továbbképzések, tanfolyamok, a pedagógusok szakmai fejlődését szolgálják, valamint a mentorálási rendszerek, ahol a tapasztaltabb kollégák segítik a pályakezdőket.

Városi projektmunkák és témahetek – mint például a fenntarthatósági hét, az egészségnapok vagy a tehetséggondozó programok – szintén a közös gondolkodást és tervezést ösztönzik. **Tematikus műhelyfoglalkozások** egy-egy kiemelt téma mélyebb feldolgozását teszik lehetővé, legyen szó digitális eszközök pedagógiai alkalmazásáról, hátránykompenzációról vagy a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztéséről. Emellett a tagóvodák jó gyakorlatai, gyermekalkotásai és projektjei közös kiadványokban, hírlevelekben, városi szakmai kiállításon is bemutatathatók, amely szakmai és közösségi elismerést is nyújt.

Infokommunikációs eszközök, online szakmai fórumok, zárt digitális csoportok segítik a gyors információmegosztást és a folyamatos szakmai párbeszédet. A tagóvodák kapcsolattartása szakmai és közösségépítő értékkel bíró tevékenység, mely a pedagógiai munka fejlődését és a nevelőtestületi közösség erősödését szolgálja.

Pedagógus szerepe

Az óvodapedagógusok aktív részesei az együttműködésnek, nyitottan fogadják a szakmai visszajelzéseket, és felhasználják azokat fejlődésük érdekében. Megosztják jó gyakorlataikat, új módszereiket a kollégákkal, részt vesznek a közös szakmai rendezvényeken, hospitálásokon,

értekezleteken, segítik a tagóvodák közösségének kohézióját, a munkatársi kapcsolatok erősítését.

Követik a városi szintű döntéseket és együttműködnek a megvalósításukban.

16. TOVÁBBKÉPZÉSEKEN MEGSZERZETT ISMERETEK ÁTADÁSÁNAK MÓDSZERE

2025. január 1-től érvényes új továbbképzési rendszer alapja a 419/2024. (XII. 23.) Kormányrendelet szerint. 120 kredites öt éves ciklus keretében minimum 60 kredit tartalmi megújító, maximum 60 kredit választható képzésben teljesítendő

Célunk

- Elősegíteni az óvodai nevelés korszerűsítését, a gyermekek pedagógiai ellátásának javulását, a kollégák a tanfolyamokon szerzett elméleti és gyakorlati tudásuknak, anyagaiknak átadása révén.
- Információs és digitális kompetenciák erősítése, a kutatási eredmények gyakorlati alkalmazása, valamint a szakmai közösség módszertani gazdagítása.

Feladataink

- Minden pedagógus kötelessége az önképzés, saját gyakorlatának folyamatos elemzése és fejlesztése.
- A tanfolyamokon megszerzett tudás és tananyag megosztása az intézményben.
- A pedagógusgyakorlat folyamatos elemzése, módszerek és technikák adaptálása az aktuális kutatási eredmények alapján.
- A szakmai közösség erősségeinek kiaknázása, valamint a gyengeségek vállalt fejlesztése.
- Infokommunikációs eszközök tudatos használata a nevelési folyamatban, pedagógiai és adminisztratív területeken.
- A továbbképzések átadásában mindenkinek – pedagógusnak, pedagógiai asszisztensnek, dajkának, pszichológusnak stb. – felelősségteljesen kell részt vennie.
- Támogatás a kollégák számára a tanulmányaikhoz, helyettesítési szervezéshez.
- Az intézmény arculatának méltó képviselése továbbképzési fórumokon, rendezvényeken.
- Innovációban, pályázatokban, kutatásban, online szakmai együttműködésben való aktív részvétel.
- A továbbképzési részvétel ösztönzése minden óvodapedagógus körében.
- A digitális rendszerek (például oviKRÉTA) használata a programok és anyagok dokumentálására.

Megvalósítás

A tanfolyamok elvégzése során a résztvevő kollégák átadják azokat az elméleti és gyakorlati tudásukat, anyagukat, melyet a konstrukció keretében megszereztek. Az átvett képzési anyag biztosítja a, nevelők- nevelőtestületek számára, hogy a gyakorlati munkájukban alkalmazzák. Ezzel elősegítve a gyerekek korszerű nevelését, formálását. Minden óvodapedagógus kötelessége: a folyamatos önképzés, saját pedagógiai gyakorlatának elemzése és fejlesztése, korszerű eljárások, módszerek, munkaformák, gyermek megismerési technikák tudatos megvalósítása pedagógiai,

pszichológiai kutatások eredményeinek ismerete és gyakorlatban való alkalmazása, valamint a megbeszéléseken a vitákban az értekezleteken szakmai álláspontjának kifejtése. Szakmai felkészültségének reális ismerete (erősségek, gyengeségek), szakmai jövőkép tudatos tervezése. A különböző pedagógus szerepek, elvárásinak való megfelelés. Minden pedagógus a kiemelkedő képességeit úgy fejlessze, hogy az a nevelőközössége módszertani eszköztárának gazdagítását, a gyermekek tevékenységrendszerének fejlesztését szolgálja. Használja a modern információs feldolgozási eszközöket, példát mutat az infokommunikációs eszközök óvodában indokolt alkalmazására. A továbbképzéseken részt vevő dolgozók (óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens, dajka, élelmezésvezető, óvodatitkárok, óvoda pszichológus, gyógypedagógusok) felelősséggel készüljön fel, az ott hallottakat adja tovább. Fontosnak ítéljük meg, hogy a nevelőtestület tagjai segítsék, erősítsék egymást a tanulmányaikban, a távollévők helyettesítésében. A továbbképzéseken, szervezett bemutatók alkalmával, illetve a különböző fórumokon, méltó módon képviselje intézményünket, helyi pedagógiai programunkat. Vegyen részt az intézményi innovációban, pályázatokban, kutatásban, az online megvalósuló szakmai együttműködésben. Az intézmény pozitívan viszonyul a felmerült ötletekhez, megvizsgálja azok beilleszthetőségét a folyamatba. A továbbképzések átadása során kiemelt fontosságú, hogy az óvodákból minél többen vegyenek részt.

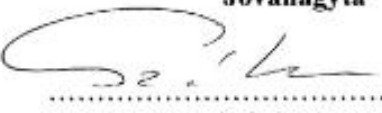
Az átadás megvalósítás módjai, módszerei: Képzéshez illő átadási forma megválasztása. Előadás - projekt módszer. Hospitálás- felfedező ismeretszerzés-értékelés. Műhelymunka - vitamódszerérvelések – értékelés. A konstrukció keretében elvégzett tanfolyamokon biztosított CD, DVD vagy (és) az írott anyag másolatának átadása. Helyszíne, az előadást, a gyakorlati bemutatót tartó és a műhelymunkát vezető óvodapedagógus óvodája.

Pedagógus szerepe

Aktív részvétel a továbbképzéseken – elméleti és gyakorlati tapasztalatok beépítése a nevelőmunkába. Tanultak átadása a pedagógiai közösségnek – prezentáció, műhely, hospitálás. Szakmai álláspont megfogalmazása értekezleteken, vitákon. Saját erősségek, fejlesztési igények tudatosítása és megosztása. Digitális eszközök példamutató használata. A továbbképzésben részt vevő munkatársakkal együttműködés, támogatás biztosítása. A közösség képviselete szakmai fórumokon, innovációs tevékenységekben.

Az új továbbképzési rendszer hatékony, átlátható kereteket teremt a pedagógusok szakmai fejlődéséhez. A kreditek szabályozása, a tartalmi és választható képzések egyensúlya, a mentorálás, a mentesülési lehetőségek mind olyan elemek, amelyek támogatják az intézményi pedagógiai minőség növelését. A kollégáknak nemcsak részt kell venniük a továbbképzésen, hanem eredményeiket tudatosan be kell építeniük az óvodai gyakorlatba, és át kell adniuk a közösségnek – ezzel is formálva az egész szakmai kultúrát.

Legitimációs záradék

Intézmény OM - azonosítója: 200948	Készítette, jóváhagyta <i>Holovai Szabolcs</i> Igazgató
Legitimációs eljárás – Az érvényességet igazoló aláírások:	
2025.08.27. Elfogadta: <i>Szabolcs Holovai</i> Nevelőtestület nevében	Véleménynyilvánítók: <i>Buri József</i> Szülői Szervezet nevében
2025. augusztus 29. Jóváhagyta Polgármester Ph. 	
Hatályos: a kihirdetés napjától 2025.09.01.	
A dokumentum jellege: Nyilvános	
Megtalálható: www.gyongyosovik.hu	

Csepeli